

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2020. 4. hét

A Rossmann Magyarország Kft. visszahívta

A Rossmann Magyarország Kft. visszahívta az 500 grammos enerBIO Szójapehely elnevezésű termékét tropánalkaloid-szennyezettség miatt, a vállalkozás a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt is tájékoztatta. A szennyeződés a 2020.06.12., a 2020.07.30., illetve a 2020.10.07. minőségmegőrzési idővel ellátott termékeket érintette.

(DV)

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2020. január 20., hétfő, 9. oldal)

Jogsértően reklámoztak

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) 125 millió forintos bírságot szabott ki a Telemarketing International Kft.-re és anyavállalatára, a Mediashop GmbH-ra, mert jogsértők voltak az általuk kínált, a televízióban bemutatott hősugárzó készülék hirdetései. A vizsgálatban feltártak szerint a reklámokban valótlanul tulajdonítottak a terméknek különleges fűtési képességeket és gyógyhatást. A GVH jelentős, több mint 100 milliós bírságcsökkentő tényezőként értékelte, hogy a vállalkozások beismerték a jogsértést. | VG

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. január 20., hétfő, 4. oldal)

Hetven helyen oktatják a tudatosságot

Tavaly szeptemberben a Siófoki Szakképzési Centrum (SSZC) Fonyódi Gimnáziuma, a múlt csütörtökön pedig a Marcali Szakgimnázium és Szakközépiskola vette át a Fogyasztói Tudatosságra Nevelő Iskola címet az Innovációs és Technológiai Minisztériumtól (ITM). - Azt kell megtanítanunk a diákjainknak, hogy tudatosan szelektáljanak az őket érő sok

információ közül, nem véletlenül került be a reklámalemzés is a pályázati kiírás követelményei közé - mondta az eseményen Szamosi Lóránt, az SSZC kancellárja.

Az ünnepségen Keszthelyi Nikoletta, az ITM helyettes államtitkára egyebek között arra emlékeztetett, hogy a szaktárca 2016 óta díjazza a fogyasztói tudatosságra nevelő iskolákat, a marcali középiskola hetvenediként kapta meg a rangos elismerést.

- A tanulók ma már aktív vásárlóként jelennek meg az üzletekben és az online térben is. A médiában pedig számos nyílt vagy burkolt reklámmal találkozhatnak, amelyeket megfontoltan és kritikusan érdemes kezelniük. Ezért is fontos minél korábban felkészíteni a diákokat a tudatos fogyasztói magatartásra.

Az ITM a 2019/2020-as tanévben is meghirdette a diákok mindennapokban használható fogyasztóvédelmi ismereteinek megalapozását szolgáló Fogyasztói tudatosságra nevelő iskola című pályázatát az általános és a középiskoláknak, amely a tanév végéig benyújtható.

Gulyás J. Attila

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. január 20., hétfő, 16. oldal)

Raklappal is növelik a családok a házhoz vitt tűzifa térfogatát

Még mindig népszerű átverési terület a tűzifavásárlás, amikor a trükközők a csontig hatoló hidegben a jóhiszeműséget kihasználva súlyos kárt okoznak a fogyasztóknak, kicsalva a fűtésre félretett pénzt. A hatósági próbavásárlások és a lakossági jelzések alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) hasznos tanácsokat tett közzé. Felhívják a figyelmet: mivel a hatóság ellenőrei nem lehetnek jelen minden egyes vásárlásnál, fontos, hogy a lakosság eleve körültekintően járjon el a tüzelőanyag megrendelésekor.

A tapasztalatok szerint a legtöbben a helyi újságok hirdetési rovataiból és az internetes fórumokról gyűjtik össze az előnyösnek tűnő ajánlatokat a tűzifa beszerzésére, azonban ezeket az akciós hirdetéseket fokozott fenntartással érdemes kezelni. Tipikus eset, hogy a felhívásra jelentkezve a megrendelést egy kedves női hang nyugtázza, ami erősíti a vevőben az érzést, hogy jutányos üzletet köt. Majd amikor megérkezik a szállítmány, az olcsón kínált, jó minőségű, száraz tűzifa helyett a fizetendő mennyiségnél általában kevesebb, más fajtájú, nemritkán nedves fa érkezik, amiről a fuvarosok azt állítják, nincs hozzá közük, a vevő reklamáljon közvetlenül az eladónál. Jobb esetben a hirdető ezt követően is felveszi a telefont, ígéretet, magyarázkodik, egy idő után pedig elérhetetlenné válik. Rosszabb esetben a helyszíni reklamációnál már a fuvarosok is fenyegetően lépnek fel, így elveszik a fogyasztó kedvét a határozottabb érdekérvényesítéstől.

A Nébih ellenőrei nemegyszer azzal szembesülnek, hogy az átvert vásárlók félnek konkrét információkat adni a hatóságoknak, tartva a későbbi megtorlástól. Ezért különösen fontos felismerni a tisztességes erdőgazdálkodót vagy kereskedőt, aki például a hirdetésében már a hatósági azonosítószámot (erdőgazdálkodói kód vagy EUTR technikai azonosító szám) is feltünteti - ezt már a hirdetésre jelentkezve el kell kérni az árustól. Ha nem adja meg, gyanús az ajánlat. Kiszállításkor a vevőnek minden esetben kapnia kell egy FA-AA betűkóddal és hétjegyű egyedi sorszámmal ellátott szállítójegyet is, amin a vásárlás összes lényeges adata szerepel a kereskedő nevétől kezdve a teherautó rendszámáig, a fa származási helyéig.

Fontos, hogy a szállítójegyet nem helyettesíti a szállítólevél, a nyugta, a számla, az átvételi elismervény vagy más megnevezésű dokumentum.

A jogkövető faárus a lerakodás előtt megmutatja a terméket, és engedi, hogy azt ellenőrzésként lemérje a fogyasztó, ha igényli, de például a lerakodás után arról is érdemes meggyőződni, hogy a teherautó platóján, a tűzifa alatt nem volt-e valami előre nem látott nagyobb tárgy (traktorgumi, raklap, ládák), amelyet beleszámítottak a tüzelőanyag térfogatába.

A szállítójegyet nem helyettesíti a nyugta vagy a számla
Munkatársunktól

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. január 20., hétfő, 16. oldal)

A szállítójegyet mindig pontosan kell kitölteni

A hideg idő miatt nagy a kereslet a tűzifára, sajnos a visszaélések száma is növekszik

TOLNA megye-Magyarország A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) saját próbavásárlásai, és a vásárlóktól kapott jelzések alapján folyamatosan gyűjti és elemzi a tűzifavásárlások kapcsán észlelt jogszerűtlenségeket, és megpróbál hatékony lépéseket tenni azok megelőzése érdekében.

A hatóság tapasztalatai szerint a vásárlók elsősorban a helyi újságok hirdetési rovataiból, illetve az internetes fórumokról gyűjtenek - első olvasásra rendkívül előnyösnek tűnő - ajánlatokat. Ezekben jellemzően rendkívül olcsón, jó minőségű, száraz, akciós tűzifát kínálnak eladásra. Sajnos az eladók megbízhatóságának vizsgálatára már jóval kisebb hangsúlyt fektetnek a leendő vásárlók. Amikor aztán megérkezik a kisteherautó, és leborítják a fát, kiderül, hogy az kevesebb is, vizesebb is, vagy akár nem is olyan fafajú, mint amit rendeltek. A fuvarosok azzal védekeznek, hogy nekik ezt adták, szóljanak az eladónak, biztosan orvosolják a problémát. A hirdető talán egyszer-kétszer még felveszi a telefont, ígéretet, magyarázkodik, egy idő után pedig elérhetetlenné válik. Sajnos országszerte sok olyan visszaélés történik, amikor az eladók az emberek jóhiszeműségére alapozva csalják ki a tüzelőre félretett pénzt, csalódottságot bosszúságot és hideget hagyva maguk mögött.

Amikor az eladó kiszállítja a tűzifát, minden esetben át kell adnia a vásárló részére egy FA-AA betűkóddal és hétjegyű egyedi sorszámmal ellátott (pl. FA-AA 3324532), szállítójegyet, amin az adott tűzifavásárlás és kiszállítás összes lényeges adata szerepel. Ezek közül a legfontosabbak: az eladó, a szállító és a vevő adatai, így neve, címe, a teherautó rendszáma, a tűzifa fafaja, mennyisége, a szállítás időpontja, melyet év, hónap, nap, óra és perc pontossággal kell feltüntetni, valamint annak megnevezése, hogy honnan származik a fa.

Fontos tudni, hogy a szállítólevél, nyugta, számla, átvételi elismervény vagy más megnevezésű dokumentumok nem helyettesítik a szállítójegyet.

Lerakodás után érdemes meggyőződni arról, hogy a teherautó platóján, a lerakott tűzifa alatt nem volt-e valami előre nem látott nagyobb tárgy (traktorgumi, raklap, ládák), amelyet beleszámítottak a tűzifa térfogatába. Tisztességes kereskedőnél ilyen nem fordulhat elő.

Mauthner Ilona

(Tolnai Népújság, 2020. január 20., hétfő, 3. oldal)

A biztosítás fontosabb, mint a sífelszerelés

CSONGRÁD MEGYE. Nyáron is fontos az utasbiztosítás, de még inkább az télen: egy síbaleset helikopteres mentéssel csődbe viheti a családot. Sokan gondolják úgy, hogy az Unión belül elég az EU egészségbiztosítási kártya. Jó, ha van, de nem minden esetben elegendő. A síparadicsomok környékén leginkább magán orvosi praxisok működnek, ezért is tanácsos utasbiztosítást kötni. Az sem mindegy, hogy a felmerülő költségeket meg kell előlegezni, vagy a pénzügyintézet azonnal fizet helyettünk. Több utasbiztosítás érhető el a jelenlegi piacon, ezeket érdemes összehasonlítani, mert nem biztos, hogy az általunk kiszemelt az elektronikus eszközökre - laptop, tablet, okostelefon - is vállal kockázatot.

A biztosítás fontosabb, mint a sífelszerelés

Nyáron is fontos az utasbiztosítás, ám még inkább az télen: egy síbaleset helikopteres mentéssel csődbe viheti a családot. Összegyűjtöttük, hogy szerződéskötés előtt mit gondoljuk át, mire érdemes rákérdezni, és minek nézzünk utána a neten.

CSONGRÁD MEGYE

- A magunkkal vitt vagyontárgyakra van-e fedezet, kár esetén mekkora összegig van biztosítva a poggyászunk?

- Több utasbiztosítás érhető el a jelenlegi piacon, amelyeket érdemes összehasonlítani, ugyanis eltérhetnek egymástól. Nem biztos, hogy az általunk kiszemelt találkozik az igényeinkkel, mert könnyen lehet, hogy a sífelszerelésünkre vagy az elektronikus eszközökre nem vállal kockázatot.

- A célországban mekkorák a betegellátási, baleseti költségek és milyen egészségügyi ellátási szint az, amelyet elvárhatunk külföldön is?

- Sokan gondolják úgy, hogy az Európai Unión belül elég az EU egészségbiztosítási kártya. Jó, ha van, de nem minden esetben elegendő. A síparadicsomok környékén leginkább magán orvosi praxisok működnek, illetve bizonyos országokban szűkebb a társadalombiztosítás keretében igénybe vehető szolgáltatások köre, ezért tanácsos utasbiztosítást kötni. Az sem utolsó szempont, hogy a felmerülő költségeket meg kell előlegezni, vagy pedig a biztosító azonnal fizet helyettünk.

- Milyen szabadidős tevékenységekkel töltjük az időnket, és azokra kiterjed-e a biztosítás?

- Ha síelni készülünk, kérdezzünk rá a biztosítónál, vagy nézzünk utána a szerződési feltételekben, hogy egy síbalesetnél a biztosító mentesülhet-e a kártérítés alól.

- Tartalmazza-e sztorató lehetőséget az utasbiztosításunk?

- Előfordulhat olyan nem várt esemény - például gyermekünk lebetegszik az indulás előtt - , ami miatt le kell mondani az utazást. Ilyenkor nyújthat segítséget a sztoratóbiztosítás. Érdeklődjünk, hogy biztosításunk megtéríti-e az utazás költségeit annak visszamondása esetén, és ha igen, milyen feltételek mellett. Ha nem tartalmaz ilyet a konstrukció, akkor köthető-e hozzá ilyen kiegészítő biztosítás!

JÁRT MÁR PÓRUL ESKÜVŐI SZOLGÁLTATÁSSAL?

Egyre szélesebb a kínálata az esküvői szolgáltatásoknak, ritka már a tyúkkopasztással kezdődő házi szervezés. Mit tehetünk, ha elégedetlenek vagyunk a felszolgált vagy kiszállított étellel, ha elszakad vagy vörösboros lesz a kölcsönzött menyasszonyi ruha, nem

sikerül a frizura, a dekoráció, vagy "elbaltázzák" a közreműködők a nagy napot? Ossa meg velünk panaszát, mi pedig megkérdezzük fogyasztóvédelmi szakértőinket. Sorozatunk partnere a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda - leveleiket a panaszfal@delmagyar.hu címre várjuk.

A felszerelés mellett gondoljunk az utasbiztosításra is
K. A.

[Eredeti](#)

(Délmagyarország, 2020. január 20., hétfő, 1+2. oldal)

Raklappal is növelik a csalók a házhoz vitt tűzifa térfogatát

Még mindig népszerű átverési terület a tűzifavásárlás, amikor a trükközők a csontig hatoló hidegben a jóhiszeműséget kihasználva súlyos kárt okoznak a fogyasztóknak, kicsalva a fűtésre félretett pénzt.

Még mindig népszerű átverési terület a tűzifavásárlás, amikor a trükközők a csontig hatoló hidegben a jóhiszeműséget kihasználva súlyos kárt okoznak a fogyasztóknak, kicsalva a fűtésre félretett pénzt. A hatósági próbavásárlások és a lakossági jelzések alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) hasznos tanácsokat tett közzé. Felhívják a figyelmet: mivel a hatóság ellenőrei nem lehetnek jelen minden egyes vásárlásnál, fontos, hogy a lakosság eleve körültekintően járjon el a tüzelőanyag megrendelésekor. A tapasztalatok szerint a legtöbbször a helyi újságok hirdetési rovataiból és az internetes fórumokról gyűjtik össze az előnyösnek tűnő ajánlatokat a tűzifa beszerzésére, azonban ezeket az akciós hirdetéseket fokozott fenntartással érdemes kezelni. Tipikus eset, hogy a felhívásra jelentkezve a megrendelést egy kedves női hang nyugtázza, ami erősíti a vevőben az érzést, hogy jutányos üzletet köt. Majd amikor megérkezik a szállítmány, az olcsón kínált, jó minőségű, száraz tűzifa helyett a fizetendő mennyiségnél általában kevesebb, más fajtájú, nemritkán nedves fa érkezik, amiről a fuvarosok azt állítják, nincs hozzá közük, a vevő reklamáljon közvetlenül az eladónál. Jobb esetben a hirdető ezt követően is felveszi a telefont, ígéretet, magyarázkodik, egy idő után pedig elérhetetlenné válik. Rosszabb esetben a helyszíni reklamációnál már a fuvarosok is fenyegetően lépnek fel, így elveszik a fogyasztó kedvét a határozottabb érdekérvényesítéstől. A Nébih ellenőrei nemegyszer azzal szembesülnek, hogy az átvert vásárlók félnek konkrét információkat adni a hatóságoknak, tartva a későbbi megtorlástól. Ezért különösen fontos felismerni a tisztességes erdőgazdálkodót vagy kereskedőt, aki például a hirdetésében már a hatósági azonosítószámot (erdőgazdálkodói kód vagy EUTR technikai azonosító szám) is feltünteti - ezt már a hirdetésre jelentkezve el kell kérni az árustól. Ha nem adja meg, gyanús az ajánlat. Kiszállításkor a vevőnek minden esetben kapnia kell egy FA-AA betűkóddal és hétjegyű egyedi sorszámmal ellátott szállítójegyet is, amin a vásárlás összes lényeges adata szerepel a kereskedő nevével kezdve a teherautó rendszámáig, a fa származási helyéig. Fontos, hogy a szállítójegyet nem helyettesíti a szállítólevél, a nyugta, a számla, az átvételi elismervény vagy más megnevezésű dokumentum. A jogkövető faárus a lerakodás előtt megmutatja a terméket, és engedi, hogy azt ellenőrzésként lemérje a fogyasztó, ha igényli, de például a lerakodás után arról is érdemes meggyőződni, hogy a teherautó platóján, a tűzifa alatt nem

volt-e valami előre nem látott nagyobb tárgy (traktorgumi, raklap, ládák), amelyet beleszámítottak a tüzelőanyag térfogatába. - Magyar Nemzet

[Eredeti](#)

(magyarnemzet.hu, 2020. január 20., hétfő)

Bújtatott reklámmal bombázzák a tiniket egy magyar websorozatban

Sms-enként 508 forintért oldják meg a fiatalok problémáit.

A Középsuli című websorozatban egy olyan telefonos szolgáltatást hirdetnek, amely sms-enként 508 forintért válaszokat ad a fiatalokat érintő kérdésekre, írja a 444.hu. A portál szerint sem a YouTube-epizód alatt, sem magában a videóban nem említik meg, hogy reklám szerepel benne. A 444.hu azt írja, a szolgáltatást a Bongo Operations nevű ausztrál cég üzemelteti, magának sorozatnak több mint 300 ezer feliratkozója van, egyes epizódjai több milliós megtekintésnél járnak. A portál szerint a Bongót "jó eséllyel" a NAV és a Főváros Nyomozó Ügyészség által is köröztetett Balogh Sándor kormányközeli vállalkozó üzemelteti, a G7 2018-as cikke is erre utal. A mostani, websorozatos ügyében a 444.hu megkereste a Gazdasági Versenyhivatalt, illetve a kozepsuli.hu-t üzemeltető céget, a Glenwood Mediát, de még nem kapott választ a kérdéseire. Balogh neve onnan lehet ismerős, hogy több hozzá köthető cég volt bejegyezve a nemzeti vagyron kezeléséért felelős tárca vezetője, Bártfai-Májer Andrea miniszter lakására, aki korábban felesége volt. A cégeket szinte kivétel nélkül felszámolták vagy kényszertöreléssel megszüntették, adótartozásuk volt. Balogh ott volt, amikor a Magyar Ökölvívó-szövetség az ifjúsági bokszt vb helyszínéről döntött. A Duna Arénát választották, amelyet üzemeltető, a Bp2017 Kft., és Balogh ajánlott fel. Tavalý decemberben derült ki, hogy félmilliárd forintnyi adó elcsalásával gyanúsítják Baloghot, a budapesti vizes vb-t szervező cég korábbi gazdasági igazgatóját, akiről nemrég derült ki, hogy két elfogatóparancsot is kiadtak ellene. - hvg@hvg.hu

[Eredeti](#)

(hvg.hu, 2020. január 20., hétfő)

Devizajátszma - Megint sokan vannak, akik még elébe néznek a tragédiának

- Ez a lehetőség továbbra is ki van zárva a - mondja a Kúria ezen tavaszi állásfoglalására utalva, ami annyit enged meg a hitelfelvételek körülményeinek vizsgálata esetében, hogy az elégtelen tájékoztatás bizonyítása után a szerződésnek csak egy részletét semmisítse meg a bíróság. Szerinte a Kúria ezzel csak a látszatát teremti meg annak, hogy érvényesíti a hazai ítélkezési gyakorlatban az EB döntését. Árulkodó módon a kúriai indoklás hozzáteszi, hogy eddig is mindenben megfeleltünk az európai uniós fogyasztóvédelmi jognak, csupán néhány

megjegyzéssel egészítik ki a korábbi álláspontját. Szepesházi szerint azért átlátszó ez a vélemény, mert ha eddig is megfeleltünk az EU jogszabályainak, akkor most mégis miért változtatnak az eddigieken? Egyébként a hazai jogszabályok valóban eddig is biztosították, hogy nem megfelelő tájékoztatás esetén megsemmisíthető egy hitelszerződés, csak éppen a Kúria olyan jogegységi határozatokat hozott, amelyek aránytalanul nehezzé teszik annak bizonyítását, hogy a tájékoztatás elégséges volt vagy nem. Példával élve: ha a tájékoztatóban benne volt, hogy a kockázat jelentős, akkor a bírák többsége ezt még ma is elegendőnek tartja. Az árfolyamkockázat viszont csak akkor mérhető fel, ha a változás felső határát rögzítik. Ekkor az adós egy pontos számot látott volna, ami alapján eldöntheti, végső esetben tudja-e majd vállalni azt a magas törlesztést, vagy nem. Ez lett volna a tisztességes és az európai uniós jognak megfelelő magatartás a bankok részéről a hitelfelvételkor, nem a jelentős és más hasonlóan bizonytalan fogalmak használata. Sokszor, sok helyen elmondták már a károsultak, kezdetektől elfogadhatatlan volt számukra, hogy az induló törlesztőrészeknél egyre magasabb összegeket kellett fizetniük, azt viszont nem teszik hozzá - hivatkozzák sokan -, hogy annak idején a forinthitelnél jóval kedvezőbb kamat miatt örömmel vállalták a devizában számolt hitel felvételét. - Emiatt látszólag jogosan beszél a pénzügyi oldal közös kockázatról. Más kérdés, hogy utóbbi pénzmozgásnak a kamatparitás gazdasági törvényszerűsége miatt semmi esélye nem volt középtávon sem, és a mai napig sincs, viszont a forint gyengülése realitás. Visszatérve az EB döntéseire - mert tavaly egy (C-51/17-es), idén két, az adósoknak kedvező elbírálási lehetőséget is felvázoló ítélet született már Luxemburgban - mit tehetnének a bíróságok, amit eddig nem? - Az árfolyamrés - tehát a hitelfelvételkor és a mindenkori törlesztés pillanatában érvényes eladási ár különbsége - kérdésében léphetnének és lépniük is kellene - mondja Szepesházi Péter, aki szerint az uniós jog alapján visszamenőlegesen pusztán az árfolyamrés okán az összes devizaalapú hitelszerződést automatikusan érvénytelennek kellene tekinteni, és a kamatmentes kölcsönösszeg hosszú idejű, részletekben történő visszafizetését kellene biztosítani az adósoknak. Egyébként a Győri Ítélőtábla 2019. december 10-én beadott az EU bíróságához egy ilyen célzatú indítványt. Ezenkívül vagy emellett az európai fogyasztóvédelmi irányelveket követve kártérítést kellene teljesíteni az adósok számára az esetleg megromlott lelki és fizikai egészségük, egzisztenciájuk és a jogellenes végrehajtások miatt. Mindezt ma nem ismeri el a magyar kormány, illetve a Kúria. Arra sem kaptunk soha egyértelmű választ, hogy miért devizában számolják azt a hitelt, aminek az adós a vásárláskor csak a forint ellenértékében jut az ingatlanhoz, majd ezt követően az eredeti árfolyamtól elszakadva a deviza mindenkori, hazai pénzben számolt árfolyamán törleszt. Ilyen értékállandósági kikötést a gyengébb fél, így például az euróalapú tartásdíjnál a gyermek, hitelnél a fogyasztó javára szabad(na) csak alkalmazni. A hitelfelvevő soha nem lát devizát, ő a vásárlói oldalon mindig forintügyletek során jut az ingatlanhoz, amelynek piaci értékéhez képest a kamatokon túl jóval többet fizet vissza a futamidő végén. A bankmentő Orbán Viktor A magyar kormány 2015-ben olyan együttműködési megállapodást kötött az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bankkal (EBRD), amelynek egyik részletében garanciát vállalt arra, hogy megkönnyíti a bankoknak a fizetni nem tudó adósok ingatlanjainak elvételét, egyben arra is ígéretet tett, hogy a hitelkárosultak ügyének rendezése során a bankokat ne érhesse veszteség. Különös egybeesés, hogy még egyetlen devizakárosult sem nyert pert és nem jutott kártérítéshez. A megállapodás lefontosabb részletei: EGYÜTTMŰKÖDÉS A MAGYARORSZÁGI BANKSZÉKTOR ÉS A REÁLGAZDASÁGI SZEKTOR TÁMOGATÁSÁBAN (részlet): (a) A devizában denominált (devizaalapú hitelek - A szerk.) forintosításának szabályozásáról szóló, 2014. december 15-én kiadott 2014-es LXXVII. törvény végrehajtását úgy kell biztosítani, hogy a bankszektorban elkerülendők legyenek az árfolyamkockázathoz kapcsolódó további költségek. (b) Biztosítani kell, hogy a bankok nem teljesítő

hitelportfóliójának leépítésére irányuló kezdeményezések a nemzetközi legjobb gyakorlatot tükrözzék, különös tekintettel ezen programok átlátható és piaci alapú működésére. Továbbá a jövőbeni zálogjog-érvényesítések (ingatlanárverések - A szerk.) és kilakoltatások további korlátozásától tartózkodni kell. A már létező, a bajba jutott hitelesek ingatlanjainak megvásárlására vonatkozó, már létező programot ki kell bővíteni, és a jogosultsági feltételeket pedig lazítani kell. Jelzés a piacnak és a közvéleménynek, hogy a banki ügyfelek magáncsődjére és visszamenőleges hatályú felmondási jogaikra vonatkozóan nem kerül új törvény vagy jogszabály elrendelésre a Magyar Bankszövetséggel való megfelelő konzultáció és annak támogatása nélkül. (d) A hatályos EU-jogszabályok szerinti, magyarországi kötelezettségek sérelme nélkül a magyar kormány tartózkodik olyan új törvények vagy intézkedések bevezetésétől, amelyek negatív hatással lehetnek a bankszektor profitabilitására - azokon kívül, amelyekre a magyar kormány az európai uniós tagságából fakadóan kötelezett. A dokumentumot 2015. február 9-én írta alá Orbán Viktor miniszterelnök és Sir Suma Chakrabarti, az EBRD elnöke. Az sem tisztázott, hogy a bankok részéről ez csupán egy spekulatív számítási módszer, amely papíron jegyzi a különböző árfolyamokat és e szerint követeli a visszafizetést, vagy a pénzintézetek valóban megvásárolták a piacon azt a devizamennyiséget, amit azután hitelként forgattak. Észszerűtlen és életszerűtlen, hogy valaki négymillióért vásárol egy Suzukit, ebből kétmilliót devizahitelben vesz fel, majd a futamidő végére 6,5 milliót fizet vissza. A lakások esetében még durvább a helyzet, nemegyszer a felvett összeg három-ötszörésére rúg a visszafizetendő pénz. Sok tízezren buktak már eddig, sok ezreket veszélyeztet a végrehajtás, a kilakoltatás intézménye, mivel a bankok reménytelennek látszó hiteleiket eladják a követelésbehajtó cégeknek, ezek pedig abban érdekeltek, hogy kilakoltassák az eladósodott embereket, és az ingatlanokat ismét piacra dobják. A tavaszi kúriai álláspont ugyan Szepesházi Péter szerint túlságosan megengedő a korábbi bírói gyakorlattal szemben - mint írtuk fentebb -, a közleményben is kihangsúlyozzák, hogy eddig is megfelelt a hazai ítélkezés az európai jognak, de megjelentek olyan feltételezések, hogy ebben az évben áttörés várható, mégpedig az adósok javára. - Nem vagyok túlzottan optimista, de van olyan verzió, ami változást hozhat - mondja a volt bíró, aki ma is több devizakárosult ügyét viszi a bíróságok előtt. Arra utal, ha úgy dönt a hazai politikai elit, hogy az Európai Unióval való viszonyt ne rontsa tovább, akkor változtathatnak a helyzeten. A kormány hozhat egy olyan törvényt, ami normális, mondjuk 180-200 Ft/CHF árfolyamon átváltja a megmaradt hiteleket. Szepesházi arra viszont mindenképpen számít, hogy az unió a már eddigi kérdéseken túl - tehát a bíróságok függetlensége, az Alkotmánybíróság működése, a korrupciós ügyek mellett - nyomást gyakorol a kormányra a devizahitelek miatt is, mert ilyen sok kilakoltatás, ilyen sok családi hitelválság egyetlen tagállamban az EU arcvesztése nélkül nem fogadható el. Azt sem kizárt, hogy a 2022-es választás előtt a népszerűség csökkenése lenne várható, ha addig nem rendeznék ebbéli dolgaikat, de egy későbbi rendszerváltással is jöhet politikai megoldás. A hitelszerződés megkötését megelőző tájékoztatás 2014 februárja és júniusa között négy törvénymódosítás lépett hatályba a devizahitelek helyzetének javítása érdekében. Nem mindenki tudott élni a lehetőségekkel. Akinek nem volt kiemelkedően magas jövedelme vagy jelentős pénzügyi tartaléka, forrása, az maradt a pácban. Ami viszont jelzi, hogy a kormány is tisztában volt azzal, korábban mennyire tisztességtelen ügymenet révén nyújtottak devizahiteleket a bankok, az nem más, mint hogy 2014-ben végre a kötelező tájékoztatás részleteit is törvényben írta elő. Ebből a két legfontosabb részt emeltük ki: 5. § (1) A hitelező és a hitelközvetítő a hitelszerződés megkötését megelőzően a fogyasztó részére köteles olyan felvilágosítást adni, amelynek alapján a fogyasztó felmérheti, hogy az igénybe venni tervezett hitel megfelel-e az igényeinek és a pénzügyi teljesítőképességének. Ennek során a hitelező és a hitelközvetítő a fogyasztó rendelkezésére bocsátja a különböző

ajánlatok összehasonlításához szükséges információkat annak érdekében, hogy a fogyasztó megalapozott döntést hozhasson a hitelszerződés esetleges megkötése tekintetében.(3) Az (1) bekezdés szerinti felvilágosítást tömör és informatív módon úgy kell nyújtani, hogy az a fogyasztó számára érthető és áttekinthető legyen, reprezentatív példákkal ábrázolt módon mutassa be, hogy a hitelfelvétel törlesztése a jövedelmi viszonyaihoz, illetve annak esetleges változásához képest milyen terhet jelent, és hogy a törlesztés során milyen további kockázatokkal kell számolnia, ideértve a kamat- és az árfolyamkockázatot is. Ha ezek a törvényi feltételek korábban is meglettek volna, sok ezer ember valószínűleg eláll a devizahitel felvételétől, mert pontosan felmérhette volna, meddig nyújthat. A tehetősebbek persze, amikor beütött a krach, élni tudtak a hitel forintba váltását, az árfolyam befagyasztását vagy a teljes végtörlesztést biztosító jogszabályi lehetőségekkel. -

Eredeti

(168ora.hu, 2020. január 20., hétfő)

Helyben a helyit érdemes megenni

Vizsgálják a termékek közötti különbségeket

BÉKÉS MEGYE Újabb vizsgálatot indított a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) az úgynevezett kettős élelmiszer-minőség kimutatására. Kétszáznyolcvan olyan terméket hasonlítanak össze, amelyeket Magyarországon, Ausztriában és Németországban szereztek be. A Nébih laboratóriumi méréseket, érzékszervi vizsgálatokat tervez a projekt kapcsán.

Újra megvizsgálják a kettős minőséget

Közel háromszáz élelmiszert hasonlítanak össze

Újabb vizsgálatot indított a Nemzeti Élelmiszerláncbiztonsági Hivatal (Nébih) az úgynevezett kettős élelmiszer-minőség kimutatására. Összesen kétszáznyolcvan olyan terméket hasonlítanak össze, amelyeket Magyarországon, Ausztriában és Németországban szereztek be.

BÉKÉSCSABA A Nébih laboratóriumi mérésekkel, érzékszervi vizsgálatok elvégzésével tervezi a projekt végrehajtását, amelynek során többféle termékcsoporthoz vizsgálják, mintegy leképezve a hazai fogyasztói szokásokat. A vizsgálat alá vont termékcsoporthoz között megtalálhatók húsipari, tejipari, gabona- és sütő-, valamint édesipari termékek, üdítőitalok, továbbá a különféle tartós élelmiszerek, köztük gyorsfagyasztott, illetve hőkezelt vagy szárított termékek, és néhány az élvezeti cikkek, valamint az alkoholos italok közül is. A vizsgálatsorozat jelenleg is tart, a termékek jelölésének összehasonlítása zajlik, az értékelések és eredmények, az idei évben várhatóak.

Mint megtudtuk, élelmiszerbiztonsági szempontból a hazai termék előállításának helyét a Nébih ellenőrizheti, a külföldiek esetében azonban a magyar hatóságnak erre nincsen hatásköre. Az üzemekben feltárt esetleges probléma esetén az intézkedés, a hibák kijavítása, az utóellenőrzés hatékonyabb és gyorsabb lehet. Emellett, a hivatal tájékoztatása szerint, hazánk adottságai tökéletesen megfelelőek ahhoz, hogy kiváló minőségű élelmiszereket állítsunk elő.

Pócsi Gabriella, a Körösök Völgye Natúrpark vidékfejlesztési szakértője a hazai termékek vásárlásának előnyei között kiemelte a helyi gazdasági érdekeket, hiszen a kistermelőknek a

megélhetését, mellékkeresetét biztosítja. Szerinte szintén gazdasági szempont az, hogy éttermek beszállítói is lehetnek. Környezeti szempontból pedig azért is nagyon fontos, mert azok a termékek, melyeket nem helyben, 40-60 kilométeres körzetben termelnek, azokra ráterhelődnek a szállításból származó plusz költségek, illetve annak környezetkárosító hatása is. Meglátása szerint a helyi termelők egyre kevesebb vegyszert használnak, egyre többen állnak át biogazdálkodásra, ha használnak is kemikáliát, azt sokkal tudatosabban, minimálisan és követhetően teszik, ami szintén az egészséges táplálkozás alappillére.

- A helyi termelők esetében tudható, hogy friss árut veszek, tudom, honnan származik, és plusz költségek sem tevődnek rá, mint más termékek esetében. Társadalmi szempontból pedig azért érdemes a helyi termékeket kiemelni, mert tudom, hogy kitől veszem, mennyire megbízható a termelő, a termék minősége. Az sem elhanyagolható tény, hogy sokkal egészségesebbek azok az élelmiszerek, melyeket helyben termelnek, nap érlelte termékek, nem pedig a szállítás alatt, már leszedett állapotban érnek be - fejtette ki. Hozzátette, az elmúlt négy évben megfigyelhető az eseményeiken, hogy egyre tudatosabbak a vásárlók, igyekeznek az emberek helyi termékeket venni. Ez - elmondása szerint - leginkább a 30-40 éves korosztályra jellemző.

Herczeg Aranka már évek óta készít lekvárokat, szörpöket. A jaminai kistermelőnek azóta már több mint tíz terméke kapott védjegyet a Körös-Maros Nemzeti Parktól, ami azt jelenti, hogy a szóban forgó termékek alapanyagai a park területéről lettek begyűjtve. Mint mondja, nyaranta saját kertjüket is ki szokták nyitni a vásárlók előtt, mert úgy látja, hogy az emberek egyre inkább szeretnék tudni, megismerni az élelmiszerek, italok származási helyét, elkészítési folyamatát.

- A vásárlók szeretik látni, hogy mit és hogyan dolgozunk fel, egyfajta bizalom alakul ki közöttünk - fogalmazott a kistermelő.

Van hatása az ellenőrzéseknek

A Nébih pár éve végzett összehasonlító vizsgálatai során az ellenőrzött termékek mintegy harmada azonos vagy hasonló csomagolás mellett is összetételbeli különbséget mutatott. Tájékoztatásuk szerint néhány terméknél tapasztalták, hogy 2017 óta változtattak az összetételükön a gyártók. A hivatal szerint a termékek minőségét befolyásolja, módosíthatja az, ha az alapanyagok minősége nem kiszámítható, ugyanazok esetében is előfordulhat minőségi eltérés az egyes tételek között. Mindezek mellett a helyi alapanyagok felhasználása is okozhat különbséget, hisz - többek között a környezeti tényezők miatt - eltérő minőségű lehet például a tej vagy a liszt. Szintén eltéréshez vezethet a különböző árfekvésű, minőségű alapanyagok használata, csakúgy, mint a receptúra igazítása az eltérő ízlésvilághoz.

A vásárlók döntenek arról, hogy végül milyen terméket emelnek le a polcra

Busi Ottó otto.busi@partner.mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(Békés Megyei Hírlap, 2020. január 21., kedd, 1+3. oldal)

Sokasodnak a netes vásárlás miatti panaszok

Előre utalás helyett célszerű utánvétellel fizetni, hogy ne érje a megrendelőt meglepetés

Az interneten rendelt termékekkel kapcsolatban a Baranya Megyei Fogyasztóvédelmi Egyesületnél és a Baranya Megyei Kormányhivatal fogyasztóvédelmi hatóságánál is

sokasodnak a megkeresések - a karácsonyi ajándéknak szánt termékekkel kapcsolatos problémák a tapasztalatok szerint ilyenkor, januárban jelentkeznek nagy számban.

Több panaszos kifogásolta, hogy az interneten keresztül rendelt termék nem volt azonos a weboldalon láthatóval. Volt olyan panasz is, hogy sérülten érkezett meg az áru, a reklamációt elfogadták, de a visszaszállítás költségét a fogyasztóval akarták megtéríttetni. A 14 napos elállási jogával se tudott élni sok esetben a fogyasztó, mivel a webáruház megadott címére küldött értesítést nem vették át, az elektronikus levelekre sem válaszoltak.

A fogyasztóvédelmi hatóság arra hívja fel a figyelmet, hogy vásárlás előtt célszerű megtekinteni a [http:// www.jogsertowebaruhazak.kormany.hu/](http://www.jogsertowebaruhazak.kormany.hu/) oldalon elérhető adatbázist. Itt azok a webáruházak szerepelnek, melyek külön kormányrendeletben meghatározott ún. súlyos jogsértést követtek el. Súlyos jogsértésnek minősül például az, ha vásárlást megelőzően a vállalkozó nem tájékoztatja a vevőket a vállalkozás nevéről, székhelyének címéről, a szállítási határidőről, panaszkezelési módról, az elállási jog gyakorlásának feltételeiről, a szavatossági jogokról; vagy a vállalkozás akadályozta a vásárlót abban, hogy az elállási jogával éljen.

A megrendelés elküldése előtt célszerű a honlapon közzétett vásárlási feltételeket, illetve a termékleírást elmenteni vagy kinyomtatni. Javasolt lehet továbbá az előre utalás helyett, amennyiben arra lehetőség van, az utánvétellel történő fizetést választani arra az esetre felkészülve, ha mégse érkezne meg a honlapon kiválasztott termék.

Érdemes ezen kívül fokozott elővigyázatossággal eljárni az olyan honlapokról történő rendelés esetén, amelyek feltűnően nagy árengedménnyel csábítanak vásárlásra, miközben nem található információ az eladóról, és közvetlen kapcsolat sincs feltüntetve.

Fizethetünk a csomagot kiszállító futárnak is

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2020. január 21., kedd, 12. oldal)

Békíteni próbálja a feleket a testület

Újjáalakult a Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara mellett működő Baranya Megyei Békéltető Testület ez év januárjában. A békéltető testületekhez fordulhatnak a vevők, ha a kereskedővel, szolgáltatóval a vitát nem tudják egymás között feloldani. A fogyasztóvédelmi hatóság ugyanis az egyéni ügyekben nem járhat el.

A vállalkozás köteles a békéltető testület ülésén a személyes megjelenést biztosítani olyan képviselője révén, aki jogosult az egyezség megkötésére. A jogszabály fogyasztóvédelmi bírság kiszabását írja elő azon esetekre, amikor a vállalkozás az együttműködési kötelezettségének nem tesz eleget.

A békéltető testületek eljárnak azokban az ügyekben, ha a fogyasztó és vállalkozás között az adásvételi vagy szolgáltatási szerződéssel kapcsolatos vitás ügy van, illetve a termék minőségével, biztonságával, termékfelelősségi szabályok alkalmazásával, a szolgáltatás minőségével kapcsolatos vita alakul ki.

A panasszal elsőként az üzlethez kell fordulni

A testület alapvető célja és feladata, hogy megkísérelje az egyezség létrehozását a fogyasztó és a vállalkozás, szolgáltató között. Az eljárás a fogyasztó által írásban benyújtott

kérelem alapján indul. A panasz orvoslását elsőként az adott üzletben, szolgáltatónál stb. kell kezdeményezni, ha ez nem jár sikerrel, akkor fordulhat a fogyasztó a békéltető testülethez.

Egyezség hiányában az eljárás során a tanács kötelezésre szóló határozatot hoz, ha a kérelem megalapozott, és ha a vállalkozás előzetesen alávetési nyilatkozatában a békéltető testület döntését magára nézve kötelezőnek elismeri. Ennek hiányában a testület csak ajánlást tesz. Ha a fogyasztó jelzi, hogy az ajánlásban szereplőket a vállalkozás nem teljesítette, akkor ezt a testület nyilvánosságra hozza.

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2020. január 21., kedd, 12. oldal)

A nyaralás ára néha meglepetés az utazóknak

Egyeztetéseket folytatnak az Innovációs és Technológiai Minisztérium fogyasztóvédelmi területének és az utazási irodák képviselői annak érdekében, hogy a magyar utazók a jövőben mindig előre és pontosan tisztában legyenek azzal, hogy mennyibe kerül az adott utazás, és hogy az árak nem egyértelmű meghatározása miatt ne érjen senkit kellemetlen meglepetés.

A cél, hogy az utazási irodák a jövőben a hirdetéseikben, prospektusaikban, katalógusaikban a szervezett utakért, nyaralásokért a ténylegesen fizetendő árat tüntessék fel, és ne pedig azt a gyakorlatot folytassák, hogy több részletben, az utazó által követhetetlen módon írják ki az olyan szolgáltatások árait, amelyeket egyébként mindenképp ki kell fizetnie annak, aki részt szeretne venni az utazáson.

Az opcionálisan választható programokról mindenki maga dönt, tehát ezekre már nem vonatkozik az elvárás. Ám az úgynevezett alapárat, katalógusárat, amennyiért eljuthatunk a meghirdetett desztinációra, mindenképpen egy összegben kellene feltüntetni. Az utasnak a választható programok árát is látnia kell előzetesen, de azt nem kell beleszámítani az alapárba. Az egyeztetések célja az is, hogy ha egy utat egy adott összegtől hirdetnek meg, akkor valóban legyen arra lehetőség, hogy ezen az előre meghirdetett áron lehessen utazni.

Fontos, hogy előre ismerjük az utazás árát

[Eredeti](#)

(Új Dunántúli Napló, 2020. január 21., kedd, 12. oldal)

Gyógyhatást hazudtak a hősugárzó reklámjában

BÜNTETÉS A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) megállapította, hogy jogsértők voltak a teleshopos reklámokban a Starlyf Fast Heater hősugárzó készülék hirdetése, ezért 125 millió bírságot szabott ki az érintett vállalkozásokra. A GVH szerint a Telemarketing International Kft. és anyavállalata, a Mediashop GmbH tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósított meg.

A vizsgálatban feltártak alapján a reklámokban valótlanul tulajdonítottak a terméknek különleges fűtési képességeket (például: "A forradalmi thermokerámia technológia lehetővé teszi, hogy apró mérete ellenére is olyan hatékonyan tudjon fűteni, mint egy nagyméretű radiátor"; "Egyetlen gombnyomással akár pillanatok alatt felfűthet egy szobát"). Az sem volt igaz, hogy a hőszigetelő különleges árkedvezményrel és csak korlátozott ideig elérhető. Szintén valótlanul állították, hogy a fűtőkészülék gyógyhatású, "enyhíti az ízületi gyulladás tüneteit". Továbbá megtévesztően tájékoztattak a 30 napos elégedettségi és pénzvisszafizetési garanciáról is, amely csak a telefonos vagy webáruházás vásárlásra vonatkozott. A GVH hozzátette: a Telemarketing International Kft. visszaeső jogsértő.

MW

[Eredeti](#)

(Békés Megyei Hírlap, 2020. január 21., kedd, 8. oldal)

Az akciókat ellenőrzni a fogyasztóvédelem

Több mint félmillió termék árát vizsgálták

KÖRKÉP Az év elején, a karácsonyi roham lecsengése után a boltok és a webáruházak sokféle akciót hirdetnek, jelentős árkedvezményeket kínálnak vásárlóiknak. A fogyasztóvédelmi hatóság a nem valós leértékelések esetén megtévesztés miatt eljárást indít. A szakemberek a 2019-es ellenőrzések töredékénél, a termékek kevesebb mint négy százalékánál találtak kifogásolnivalót, tájékoztattak az Innovációs és Technológiai Minisztérium.

A fogyasztóvédelmi hatóság az elmúlt évben négyezer üzletben több mint félmillió termék árát vizsgálta meg abból a szempontból, hogy az előírásoknak megfelelően tüntették-e fel az eladási árakat, egységárakat. A tavalyi ellenőrzések négy százalékánál, közel 560 ezer vizsgált termék közül mintegy 19 ezernél merült fel probléma.

A szakemberek idén is az akciós ajánlatok valóságtartalmát, az akciós eladási ár, akciós egységár feltüntetését vizsgálják. A januári leértékelések ellenőrzése során bekérlik a kedvezményrel kínált termék korábbi árait, így győződnek meg arról, valóban csökkent-e az ár, vagy a kereskedő megtévesztő módon a korábbi teljes eladási árat hirdeti akciósként. A fiktív árkedvezmények vagy félrevezető tájékoztatás miatt eljárás indul.

Közel 560 ezer termék közül mintegy 19 ezernél merült fel probléma

Az év eleji leértékeléseknél fontos tudni, hogy nem elég, ha az eladó csak az akció arányát, százalékát tünteti fel, a vásárlónak a teljes fizetendő árat látnia kell, beleértve az egységárat is. Utóbbit az egy csomagban elhelyezett több darab, azonos termékkategóriába tartozó, azaz homogén termék esetén kell jelezni akkor is, ha azok különböző színűek vagy mintájúak. Fokozottan érdemes odafigyelni arra, hogy a meghirdetett leértékelés valós mértékű-e.

Az előírások szerint a vállalkozásnak a vásárló által ténylegesen fizetendő eladási árat, az egységárat és a szolgáltatás díját egyértelműen, könnyen azonosíthatóan és tisztán olvashatóan, forintban megjelölve kell feltüntetnie. A fogyasztónak az általános forgalmi adót és egyéb kötelező terheket is tartalmazó bruttó árat kell látnia. Két ár együttes feltüntetése esetén a kereskedő az alacsonyabb áron köteles értékesíteni a terméket, még akkor is, ha a hibát például elütés okozta.

A fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzési tapasztalatai alapján széles körben terjed az a gyakorlat, amely szerint az árkedvezmény csak törzsvásárlói vagy hűségkártya birtokában érvényesíthető. Erről az üzletnek előzetesen tájékoztatnia kell a vásárlókat.

Az árfeltüntetési szabályok az üzletek, áruházak mellett az internetes vásárlásra is vonatkoznak. A fogyasztóvédelmi hatóság és az ITM IT laboratóriuma rendszeresen ellenőrzi a hagyományos és online kereskedők árazási gyakorlatát. Az előírásokat az eladóknak nemcsak az üzletekben és webáruházakban, hanem a hirdetéseikben, prospektusaikban és egyéb reklámanyagaikban is be kell tartaniuk. Ha a vásárlók megtévesztő árfeltüntetéssel találkoznak, a kormányhivatalnál kezdeményezhetnek fogyasztóvédelmi hatósági eljárást.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium, írják közleményükben, 2020-ban is hatékony ellenőrzésekkel, célzott vizsgálatokkal védi a családokat, a jogkövető vállalkozásokat.

Január az akciók hónapja

NA

[Eredeti](#)

(Napló, 2020. január 21., kedd, 5. oldal)

Csótány és egér a pizzák mellett

Erős Antónia (műsorvezető): Csótányok és egerek miatt zárt be egy házhoz szállítást is végző fővárosi pizzériát a NÉBIH. Az élelmiszerlánc-biztonsági hivatal ellenőrei január közepén ellenőrizték az üzletet. A konyhában, a raktárakban és az öltözőben is találtak csótányokat. A rovarok ott voltak a hűtőben és a kiszállításhoz használt dobozokon is. Egeret is találtak az üzletben, ahol hullott a vakolat, és nagy volt a kosz. A pizzéria azóta rendet tett, így január 20-án újra kinyithatott.

[Eredeti](#)

(RTL KLUB - Híradó, 2020. január 21., kedd, 18 óra)

Kiemelt! Óriási balhé a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren! Gusztustalan viselkedésű biztonsági őrök, egyre másra érkeznek felvételek az undorító jel

Egyre-másra látnak napvilágot döbbenetes videók a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér bizonyos biztonsági őreinek viselkedéséről egy Youtube-csatornán, amit öt olyan taxis működtet, akik megelégtettek a megalázó, lekezelő bánásmódot és a mindennapos erőszakot. A videókon láthatóak fenytések, taxiba beköpködés és taxisverés is. A videókból nem derül ki egyértelműen, hogy a reptéren tartózkodó...

The post Kiemelt! Óriási balhé a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéren! Gusztustalan viselkedésű biztonsági őrök, egyre másra érkeznek felvételek az undorító jelenetekről - videók appeared first on Hirmagazin.eu.

Egyre-másra látnak napvilágot döbbenetes videók a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér bizonyos biztonsági őrök viselkedéséről egy Youtube-csatornán, amit öt olyan taxis működtet, akik megelégték a megalázó, lekezelő bánásmódot és a mindennapos erőszakot. A videókban láthatóak fenytések, taxiba beköpködés és taxisverés is. A videókból nem derül ki egyértelműen, hogy a reptéren tartózkodó taxisok - akik nem a hivatalos szállító, azaz a Főtaxi munkatársai, de bejegyzett, legális taxisofőrök nagy cégektől - vajon tettek-e valami illegálisat, amivel kivívták az őrök haragját. Az Index cikke szerint évek óta húzódozó üzleti vita áll az ügyek háttérében. A reptérrel a főtaxi áll szerződésben, nekik van ott drosztjuk és bódéik, a szerződés szerint előjogokat élveznek, de kötelezettségeik is vannak. Csak a Főtaxi használhatja a terminálhoz közelebbi belső sávot az érkezési oldalon, a drosztokat: ezért díjat fizet a taxiscég, van teljesítési biztosíték, és a szolgáltatásban minőséget kell hozniuk. Ezek miatt nem tartotta aggályosnak például a Gazdasági Versenyhivatal a kialakult helyzetet. Más cégek taxisai szintén behajthatnak a reptérre, akár utassal, akár egy érkező utas hívására érkezve, és nem is kell plusz díjat fizetniük, ha a meghatározott behajtási időn belül maradnak. annyi, hogy nem tartózkodhatnak a főtaxi számára kijelölt helyeken. egy ideje azt csinálják, hogy az érkezési oldalhoz, a külső - általuk is használható - sávra behajtva várakoznak pár percet, hátha leesik nekik is egy-egy utas. Ezen taxisok között lehetnek rendes, engedélyes személyfuvarozók és hiénák is. Videó2 - "Te f.sszopó" Ezek a taxisok most azt panaszzolják, hogy a repülőtér egyik alvállalkozójaként működő biztonsági szolgálat munkatársai agresszívan, fenyegetően lépnek fel ellenük, nem ritka a fizikai konfliktus sem. Nemrég azért ütöttek meg egy taxist, mert fel akart venni hétszemélyes kocsijába egy ötfős társaságot, erre a biztonságiak megpróbálták elterelni a Főtaxi felé az utasokat, s a konfliktus ebből alakult ki. Videó3 - Köpködés a kocsiba Öt taxis megelégtelte a reptéren kialakult helyzetet, ügyvédet is fogadtak, s nyitottak egy Youtube-csatornát is, ahol sorra teszik közzé a megalázó helyzeteket ábrázoló videókat. Van olyan, amelyen biztonságiak állnak körbe egy egyébként nem tiltott helyen várakozó taxist, és fenytetik, de van olyan is, amin egy a kocsijában ülő taxist azzal vádolnak, hogy ráhúzta az egyik őrre a kormányt. Az őrök beköpdösnek a taxiba, illetve válogatott fenyegetésekkel árasztják el a sofőrt. aztán ott a videó, amint a taxis megütik, s ugyanaz az őr másnap már ismét taxist fenyeget, a lehető legalpárabb, kocsmai szövegek kíséretében. Az Indexnek a taxisok által fogadott ügyvéd azt mondta, megengedhetetlenek ezek a maffiamódszerek, több hatósági bejelentést is tettek és a rendőrséghez fordultak, így jelenleg négy közbírási és egy magánvádas büntetőeljárás zajlik zaklatás és garázdaság miatt. Panaszt tettek az Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál is, mivel a taxisok szerint az őrök elrettentő céllal kamerázzák őket. Versenykorlátozó magatartás miatt a Gazdasági Versenyhivatalnál is bejelentést tesznek. Videó5 - A turistát így fogadják az őrök A panaszos taxisok szerint ugyanis az őrök nem csak a hiénákat, hanem a BKK-engedéllyel rendelkező, szerintük jogszerűen dolgozó taxisokat is vegzálnak és akadályozzák a munkájukat, jogsértő módon. ugyanis semmi nem tiltja, hogy ők is vegyenek fel utasokat a reptéren. azt akarják elérni, hogy az őrök ne vegzálják őket és ne állítsák be törvénytelennek a tevékenységüket. Videó6 - "Te kurva" A portál megkereste a Budapest Airportot is, akik nem válaszoltak arra a kérdésekre, hogy miért illegális a nem főtaxis sofőrök tevékenysége, illetve mit tesznek a biztonságiak túlkapásai ellen, hanem azt mondták, "az utasok és a létesítmény biztonsága az elsődleges", és nem folytatható illegális üzleti tevékenység a területen. A reptér szerint felszámolták a korábbi években elszaporodott olyan sofőrök tevékenységét, akik körülállták, zaklatták az utasokat. Azoknak viszont, akik a szabályokat betartják, semmilyen következménnyel nem

kell számolniuk. A taxisverős videó kapcsán viszont kijelentették, az erőszakra zero tolerancia van, ezért az alvállalkozójukkal eltávolították a reptérről a taxisverő biztonsági őrt. Az érintett biztonsági cég a kérdésekre nem válaszolt. Egy korábbi riportból viszont kiderül, hogy vezetőjük szerint a biztonsági meló ma már észmunka... A cikkben szereplő videók mondjuk nem ezt mutatják, mint ahogy az alábbi videó sem, ahol szabályos horgot üt az agresszív biztonsági őr a taxisnak! Hirmagazin.eu: Nekünk már csak az a kérdésünk, hogy azok az emberek, akik bűncselekményeket követtek el, miért nincsenek eljárás alá vonva, mi több, mivel a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér kiemelt munkaterületnek is tekintendő, miért nincsenek letartóztatva?!! index, blikk, Hirmagazin.eu - Géza

[Eredeti](#)

(hirmagazin.eu, 2020. január 21., kedd)

Minden egyes baromfit be kell zárni Magyarországon

CSONGRÁD MEGYE. Az országos főállatorvos elrendelte a hazai baromfiállomány zártan tartását, cél a madárinfluenza fertőződés kockázatának csökkentése - az intézkedés valamennyi állattartóra vonatkozik. Előzmény, hogy magas betegségelőfordulást mutattak ki januárban egy Komárom-Esztergom megyei hízópulyka-állományban és egy Hajdú-Bihari megyei kacsatelepen is. Amennyiben a baromfikifutó felülről és oldalról megfelelő erősségű madárhálóval nem védett, az állatokat épületbe zártan kell tartani. Ez a ház körüli állatokra is vonatkozik, legyenek azok kertvárosban, falun vagy tanyán, az érintettekhez azonban - tapasztalataink szerint - nem jutott el a hír. Az igazi veszély a szabad etetés, az időjárástól amúgy is megzavarodott vándormadarak gyakran közös edényből esznek a házi szárnyasokkal, és így terjesztik a betegséget. A nagyüzemek tudják a dolgukat, és azzal is tisztában vannak, hogy eleshetnek a kártalanítástól, ha nem tartják be a főállatorvosi utasítást.

A kert végében kapirgáló tyúk is veszélyben lehet.

Minden baromfit be kell zárni Magyarországon

VESZÉLYES, HA A HÁZI SZÁRNYASOK EGYÜTT ESZNEK A VÁNDORMADARAKKAL

Az országos főállatorvos elrendelte a hazai baromfiállomány zártan tartását, cél a madárinfluenza fertőződés kockázatának csökkentése. Ez a ház körüli állatokra is vonatkozik, az érintettekhez azonban - tapasztalataink szerint - nem jutott el a hír.

CSONGRÁD MEGYE

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) magas madárinfluenza-előfordulást mutatott ki január 12-én a Komárom-Esztergom megyei Ács településen egy hízópulyka-állományban, illetve valamivel később egy Hajdú-Bihar megyei kacsatelepen is. Ezért az országos főállatorvos határozatában azonnali hatállyal elrendelte a Magyarország területén található baromfiállományok zártan tartását - az intézkedés valamennyi állattartóra vonatkozik.

NAGY A KOCKÁZAT

- Amennyiben a baromfit tartó a határozat rendelkezéseinek nem tesz eleget, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv bírságot szabhat ki, vagy egyéb intézkedéseket hozhat - figyelmeztet a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara.

Mit jelent a zártan tartás? Amennyiben a baromfikifutó felülről és oldalról megfelelő erősségű madárhálóval nem védett, az állatokat épületbe zártan kell tartani, ahogy erről egy 2017-es országos főállatorvosi határozat rendelkezik.

Szeged kertvárosában a szigorításnak szinte semmi jele, sok helyen szabadon kapirgálnak a tyúkok és a csirkék, gazdáik sem hallottak még az intézkedésről.

- Kis állományban a kár is kisebb, a nagyüzemi baromfitartók azonban sokat kockáztatnak, ha nem tartják be az előírást - mondta lapunk megkeresésére Csorbai Attila. A Baromfi Terméktanács elnöke hangsúlyozta, a lakosságot csak kérni tudja a főállatorvos, miközben a járvány nem válogat.

SZABAD ETETÉS

2016-2017-ben óriási veszteség érte az ágazatot, a szakember szerint annak ismeretében nem túlzott az óvintézkedés. Tagjaikat már figyelmeztették is, hogy eleshetnek a kártalanítástól, illetve elveszíthetik terméktanácsi tagságukat, ha nem tartják be maradéktalanul a főállatorvosi utasítást.

Megtudtuk, a nagyüzemekben mindenütt csak akkora napos baromfiállományt lehet telepíteni, amit szükség esetén be lehet zárni, ezt a járványtól függetlenül is szigorúan ellenőrzik. A mai dróntechnikával ez már nem annyira bonyolult.

- Az igazi veszély a szabad etetés, az időjárástól amúgy is megzavarodott vándormadarak közös edényből esznek a házi szárnyasokkal, és így terjesztik a betegséget - mondta Csorbai Attila.

MADÁRHÁLÓ

Ha a kritikus időszakban fedett helyen etetik a kisgazdaságok a baromfit, már azzal is sokat tesznek a járvány terjedése el len. A világon nincs annyi megfelelő erősségű madárháló, ami a magyar tyúkudvarok fölé elég lenne, nem beszélve a tanyákról, ahol legtöbbször még rendes kerítés sincs.

Mostanában ne etessük szabad téren a baromfit.

KOVÁCS ANDRÁS

[Eredeti](#)

(Délvilág, 2020. január 22., szerda, 1+2. oldal)

Elképesztő szeméthalmok között újra megnyílt a csótányos pizzéria

A hatóság szakemberei január közepén olyan elképesztő állapotokat találtak egy budapesti kiszállító pizzéria ellenőrzésekor, hogy azonnal bezárták a helyet. Tegnap újra kinyitott. Elmentünk megnézni, és elképesztő szeméthalmokra bukkantunk a hátsó udvarukon.

Töredezett csempeburkolat, konyhában nagy felületen levált mennyezeti festés, egerek, csótányok - ilyen állapot fogadta az ellenőröket a házhoz szállítást végző budapesti pizzériában. A hulladéktárolóból nyíló szárazáruraktár, a nyitott, koszos hulladékgyűjtő edények, a poros, pókhálós falazat mind veszélyeztetették az ott tárolt alapanyagok tisztaságát. Nem volt kézmosó mindenhol, a konyhai kézmosónál kézfertőtlenítőszer. Csótányok másztak az üzlet egész területén, így a konyhában, a raktárban, az öltözőben, az irodában, a dagasztó helyiségekben. A rovarok jól láthatóak voltak a falakon, a hűtőben, polcokon, edényeken és a kiszállításhoz használt dobozokon is, néhol pedig csótánytetemek díszlegettek. A konyhai hűtő mögött még élő egerek szaladgáltak. Végül a Nemzeti

Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) szakemberei a hiányosságok kijavítása után úgy ítélték meg, hogy újra kinyithat a pizzéria, amely egy ismert lánc tagja. A budapesti, Dózsa György úti pizzázóba tegnap a is ellátogatott, és megdöbbentő állapotokat találtunk: a helyszínen a kiszállítást végző autók mellett egy nagy rakás szemét tárult a szemünk elé - talán ezért jöttek a csótányok és az egerek? A tulajdonossal is sikerült beszélünk, aki nem kívánt nyilatkozni, csupán annyit tett hozzá, hogy minden rendben van, mióta újra kinyitottak január 20-án, üzemelnek tovább. Megkerestük az ismert üzletlánc központját, hogy nem tartják-e a márkanévük lejáratásának, hogy ilyen szeméthalmok közepén áll a pizzaszállító autó, de lapzártánkig nem reagáltak. -

[Eredeti](#)

(ripost.hu, 2020. január 22., szerda)

EXPORT- ÉS KAPACITÁSBŐVÍTÉS

A Master Good megvásárolta a Sága-t

Komoly beruházások végrehajtásával duplázná meg a Sága Foods kibocsátását új tulajdonosa, és hónapokon belül bevezetné a cég termékeit már meglévő saját exportpiacaira is, nyilatkozta lapunknak Bárány László, akinek vállalata múlt héten megvásárolta a baromfi-feldolgozót. Az utóbbi évtizedekben a Master Good-cégcsoport több tízmilliárd forintot fordított kapacitásai bővítésére, hatékonysága növelésére, és általában fejlesztésre. A mostani akvizícióval a készítménygyártásban szerzett jelentős új pozíciókat a baromfiipari vállalat. Közben azonban - bár előzőleg jóváhagyta a tranzakciót - vizsgálatot indított a GVH.

Fél éven belül hat-nyolc ország piacára juttatná ki a Sága Foods termékeit a Master Good, amely múlt héten vásárolta meg a céget, és néhány éven belül duplájára növelné a gyártási kapacitását is, mondta el lapunknak Bárány László. A Master Good alapító-tulajdonosa hozzátette: a Sága megvásárlása jól illeszkedik a Master Good fejlődésébe, és stratégiai döntésnek tekinthető, ezzel ugyanis a Master Good-csoport zárt integrációja kiegészült a készítménygyártással.

Mint ismeretes, a magyar tulajdonban lévő Master Good Kft. az angol tulajdonú Sága Foods Zrt. részvényeinek 100 százalékát megvásárolta, és a vételár kiegyenlítése múlt hétfőn megtörtént, áll a Master Good közleményében.

A kisvárdai székhelyű Master Good-cégcsoport a magyarországi csirketermelés és -feldolgozás több mint 40 százalékát adja, értékesítésének nagyobb része export. A cégcsoport csaknem 2 ezer munkavállalót foglalkoztat. A sárvári székhelyű Sága Foods Zrt. Magyarország piacvezető továbbfeldolgozott baromfitermékeket gyártó vállalata, munkavállalóinak száma 260, közölte a vállalat.

A Master Good már most is nagy termelőnek számít, a cégcsoport Európa számos országába szállít magyar csirkehúst. Például a magyar, a cseh és a brit Tesco, valamint a McDonalds-szal és a KFCvel kapcsolatban álló OSI állandó beszállítója.

A GVH közleménye

Lapzártakor érkezett, hogy a Gazdasági Versenyhivatal ellentmondó piaci adatok miatt eljárást indít a Master Good és a Sága Foods összefonódásának ügyében, áll a GVH január 15-ei közleményében. Mint írják: "a GVH a felek bejelentése alapján 2019. decemberében hatósági bizonyítvánnyal tudomásul vette, hogy a Master Good Termelő és Kereskedelmi

Kft. megszerzi a Sága Foods Élelmiszeripari Zrt. részvényeinek 100%-át eddigi tulajdonosaitól, a Bernard Matthews BV-től és a Bernard Matthew Foods Ltd-től. Az elmúlt napokban a sajtóban napvilágot látott, felektől származó piaci adatok azonban nem egyeznek az összefonódás-bejelentés során a hatósággal közölt adatokkal, ezért a GVH az eltérések tisztázása érdekében hivatalból eljárást indított.

A Master Good Termelő és Kereskedelmi Kft., mely elsősorban primer baromfi-feldolgozással, kisebb részben pedig továbbfeldolgozással foglalkozik, decemberben jelentette be összefonódását a GVH-nál a feldolgozott baromfitermékeket gyártó Sága Foods Zrt.-vel. Az összefonódás-bejelentésben szolgáltatott adatok alapján a GVH 2019. december 18-án hatósági bizonyítványt adott ki a tranzakcióról, mivel a benyújtott piacméret- és piaci részesedés adatok alapján elvethető volt a káros versenyhatások lehetősége, így nem merült fel versenyfelügyeleti eljárás indítására okot adó körülmény.

A Master Good Termelő és Kereskedelmi Kft. az összefonódásról 2020. január 13-án tájékoztatta a Magyar Távirati Irodát. Az MTI-nek eljuttatott sajtóközlemény szerint a cégcsoport a magyarországi csirketermelés- és feldolgozás több mint 40 százalékát adja, továbbá a sajtóközlemény a Sága Foods Zrt.-re, mint "Magyarország piacvezető, feldolgozott baromfitermékeket gyártó vállalatára" utalt.

A GVH észlelte, hogy a sajtóközleményben szereplő állítások eltérnek az összefonódás bejelentése során a hatóság számára benyújtott adatoktól, így a feltételezhetően félrevezető közlés miatt eljárást indított a két vállalkozással szemben.

A versenyfelügyeleti eljárás megindítása nem jelenti annak kimondását, hogy a vállalkozások jogsértést követtek volna el. A megindított eljárás célja annak tisztázása, hogy a vállalkozások félrevezető adatokat szolgáltatottak-e az összefonódás bejelentésével kapcsolatos eljárásban. A törvény szerint az eljárás lefolytatására biztosított időtartam hatvan nap. Ha az ellentmondás tisztázásra kerül, akkor a vizsgálat megszüntethető, ellenkező esetben a GVH visszavonhatja az összefonódás tudomásul vételét megerősítő hatósági bizonyítványt." áll a GVH közleményében.

[Eredeti](#)

(Magyar Mezőgazdaság, 2020. január 22., szerda, 16. oldal)

TERÍTÉKEN A KETTŐS MINŐSÉG

Ismét vizsgálódik a Nébih

Újabb átfogó vizsgálatot indított a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) az úgynevezett kettős élelmiszer-minőség kimutatására. Összesen 280 terméket hasonlítanak össze, amelyeket Magyarországon, Ausztriában és Németországban szereztek be. Az ügygel már az Európai Unió döntéshozatali szervei is foglalkoztak: a tavaly elfogadott direktíva szerint e téren 2021-re rendet kell tennie a tagállamoknak.

Nébih vizsgálata annak megállapítására irányul, hogy a nyugat-európai élelmiszergyártók hátrányos helyzetbe hozzák-e a magyar fogyasztókat azzal, hogy a magyar piac számára eltérő összetételű vagy gyengébb minőségű élelmiszereket készítenek.

- 2017-ben már volt egy Nébihvizsgálat a nyugat-európai élelmiszerek minőségének megállapítására, sőt 2014-ben is, akkor a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság

kezdeményezésére - idézte fel a Kossuth Rádió Ütköző című műsorában Nagy Attila, az Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság igazgatója.

A kettős minőségnek lehetnek ugyanakkor objektív feltételei. "Tavaly az EU egy irányelv módosításával a kettős minőség kérdését jogellenesnek minősítette abban az esetben, ha a gyártó nem tud felmutatni bizonyos objektív körülményeket, amelyek a termékek különbségét indokolják. Ha van objektív oka a termékek közötti eltérésnek - például nemzeti szabályozás -, akkor ezt a különbséget jelölni kell" - mondta Nagy Attila. Az igazgató hozzátette, hogy már zajlik a termékek felmérése és a gyártóikkal való egyeztetés. A vizsgálatot az Európai Unió finanszírozza, és Magyarország mellett több másik EU-tagország is elvégzi.

Ifj. Hubai Imre kertészmérnök, biogazdálkodó úgy fogalmazott: "A kettős mércének valóban lehetnek objektív feltételei, például eltérő alapanyagok használata, az étkezési szokások, az ízlés különbségei. Ám ha nem ez az oka, hanem silányabb minőségű alapanyag, vagy hogy alacsonyabb minőségű komponensekből készül az élelmiszer, vagy ha a csomagoláson jelölt összetevők nem a feltüntetett arányban vannak jelen egy termékben, az mindenképpen indokolja, hogy az adott termék előállítója elvesztse a fogyasztók bizalmát".

Idén 280 terméket vizsgálnak. Ezek közül százat magyar, százat az osztrák, nyolcvanat a német piacon próbálnak megtalálni, és vizsgálni.

Nem csak a kettős minőség felmérése a cél: folyamatosan egyeztetnek a gyártókkal. A nemzetközi vizsgálatnak pedig az a fő célja, hogy követendő példákat találjanak a hazai jogalkotáshoz.

Az üggyel már az Európai Unió döntéshozó szervei is foglalkoztak. Egy tavaly elfogadott irányelv szerint 2021-re kell rendet tennie a tagállamoknak ezen a téren. Ha egy vállalat egész Európában forgalmaz egy terméket, és annak országról országra eltérő a minősége, nem címkézheti fel ugyanúgy és ugyanazzal a márkanévvel, mert az a fogyasztók félrevezetését jelenti - lényegileg ezt tartalmazza az Európai Parlament által tavaly megszavazott, így uniós előírássá változott javaslat. Ezek szerint a fogyasztók megtévesztésének minősül, ha jelentősen eltérő összetételű vagy jellemzőkkel rendelkező termékeket azonosként hoznak forgalomba a különböző tagállamokban.

Az EP-javaslat része egy határokon átvéltő gyorstájékoztatási rendszer felállítása, amivel az egyes tagállamok fogyasztóvédelmi és élelmiszer-felügyeleti hatóságai, a fogyasztói érdekképviselői szervezetek és az Európai Bizottság információkat szerezhet a szabályt esetleg megszegő termékekről.

A jogszabály szerint a fogyasztókat is az eddiginél sokkal részletesebben kell tájékoztatni az egyes termékek különbségeiről, ugyanakkor a gyártók hivatkozhatnak az alapanyagok elérhetősége közötti eltérésekre. Az nem világos, hogy ez "felmentést" adhat-e a gyártóknak például akkor, ha egy terméken jól láthatóan feltüntetik, hogy nem répacukorral, hanem izocukorral készült. Vagyis, hogy letudhatták-e a gyártók a kötelezettségüket, és maradhat ugyanaz a márkanév. Valószínűleg ezen a ponton - és a többi, egyáltalán nem mellékes részletszabályt tekintve - kiemelt szerepet kapnak a tagállamok jogalkotói. A nemzeti jogrendbe természetesen a közös uniós szabályt kell átültetni, de némi mozgásteret azért kaphatnak a tagállamok - és ezen keresztül a gyártók.

(Kossuth Rádió/MMG)

[Eredeti](#)

(Magyar Mezőgazdaság, 2020. január 22., szerda, 18. oldal)

Visszahívják a Lidlben árusított egyik paradicsomot

Etefon növényvédőszer-maradékot találtak a Lidlben árusított lédig fürtös paradicsomon, ezért az üzletlánc azt kéri, aki a termékből vásárolt, ne fogyassza el, hanem vigye vissza bármelyik üzletükbe, ahol a vételárat nyugta nélkül is visszatérítik.

A Lidl a honlapján közölte: a Hódkertész Kft. a fogyasztók egészségének védelme érdekében elővigyázatosságból visszahívja azon lédig (nem előrecsomagolt, friss) fürtös paradicsom termékét, amely a Lidl üzletekben január 8. és január 10. között volt kapható, mert a Lidl saját minőségellenőrzési vizsgálatai során határérték feletti érésszabályozó szermaradványt mutatott ki a termékben. A termékvisszahívás más terméket nem érint - közölték.

Az etefon egy növények növekedését, érését serkentő növényvédőszer hatóanyag, amelyet régóta használnak paradicsom, cseresznye, meggy betakarításának elősegítésére, almában gyümölcsritkításra, valamint a következő év virágzásának serkentésére. A növények anyagcseréje során etilenné alakul. Nagyobb mennyiségben enyhe hasmenést vagy gyakoribb vizelési ingert okozhat - ismerteti honlapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih).

[Eredeti](#)

(royalmagazin.hu, 2020. január 22., szerda)

Ingyen termékkel támad a csomagküldő áruház - ne dőljön be az átverésnek!

Hiába a számos panasz és a fogyasztóvédelmi hatóság határozata a fogyasztókat évek óta termékmintákkal majd csekkkel zaklató, svájci Courlux cég továbbra is támad. A héten is felhívta kollégánkat egy telefonos értékesítő, hogy Omega 3 kapszulákat adjon el neki. A ígéret ugyanaz, mint már évek óta: a kapszula ingyen kipróbálható, csak a szállításért kell fizetni 1190 forintot. Ingyen mintát ígérnek. A hívás ismeretlen számról érkezik, a telemarketinges a Photel Online Solutions munkatársaként mutatkozik be, és azt állítja számgenerátor dobta ki a megkönyékezett ügyfél telefonszámát. A Photel honlapja szerint több komoly cégnek is végez telefonos szolgáltatásokat, olyan társaságokat említ a referenciák között, mint az ELMŰ, az Aegon vagy a Budapest Bank. A kapszulát egy Courlux International nevű svájci cég forgalmazza, amely a honlapja szerint számos terméket értékesít. A palettán borotvák, férfi és női alsóneműk, zoknik, szépségápolási termékek, táplálékkiegészítő és bizsu szerepel. A honlapon lévő információk szerint mindegyik terméket ingyen, esetleg jelképes összegért küldik ki első körben, csak a szállításért kell fizetni. A buktató ezután következik. A naiv vásárló azt hiszi, a cég azért küldi az ingyenes termékmintát, hogy ha az tetszik neki, majd újabbat rendel belőle. A szerződés azonban, amire a vásárló rábólintott, nem erről szól. Az ingyenes első csomag után ugyanis néhány hét múlva küldeni kezdi a cég az újabbakat, amelyekért már fizetni kell, aki pedig nem fizet, azt büntetésekkel, felszólítási díjakkal, követeléskezelővel fenyegeti meg a társaság. Kérdeztük a

telefonos értékesítést végző társaságot, hogyan világosítják fel az ügyfeleket arról, mi történik az első, ingyenes csomag kiszállítása után, de megkeresésünkre eddig nem válaszoltak. Nem is ügyfélszolgálat A Courlux honlapján lévő általános szerződési feltételekben (ÁSZF) mindenesetre mindez benne van. A cég honlapján ott vannak ezek a dokumentumok, igaz meglehetősen eldugott helyeken. Bennük olyan furcsaságokra lehet például bukkanni, hogy bár ügyfélszolgálat van, az "eladó tájékoztatja tisztelt vevőit, hogy az ügyfélszolgálat nem a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (továbbiakban: Fogytv.) 17/B. § (1) bekezdése szerinti kötelező ügyfélszolgálat." Vagyis nem kötelezhető arra, hogy az ügyfélpanaszokat meghatározott határidőn belül kezelje, együttműködjék a fogyasztókkal. Az ügyfélszolgálatot az Photellel azonos tulajdonosi körbe tartozó AC-Innovatica Szolgáltató Kft. látja el. Az is kiderül a szerződési feltételekből, hogy az ingyenes csomag után a következőt 6-8 hét múlva küldik ki, majd jönnek a továbbiak két-négy havonta, amelyekért bizony már fizetni kellene. Az örök fiatalságot ígérő arckrém 4180 forint plusz postaköltségért, a három pár férfi zokni 3750 forint plusz szállítási díjért érkezik, fogkrém és fogkefét bruttó 3990 forintért hoz majd pár hét múlva a postás, majd rendszeresen három havonta. A 2 darabos harisnyanadrág 4360 forintért jön majd, és a mindössze 725 forintért rendelhető bizsu is jönni fog ám négy havonta sok ezer forintért, ha tetszik, ha nem, akárcsak a sminkpaletta, a női bugyi vagy az eldobható borotva. Hogy pontosan mennyi lesz a következő csomag bugyi vagy fogkrém ára, az persze előre nem tudható. "A következő küldemények ára és a postázási és csomagolási költségek összege ugyanis az eladó aktuális árajánlata szerint alakul. Az aktuális árajánlatról a vevő az adott termék oldalán kap tájékoztatást" - írja az ÁSZF. Követeléskezelővel is fenyegetőznek. Az ÁSZF szerint a vevőknek 14 napjuk van arra, hogy elálljanak az elektronikus úton kötött szerződéstől, ehhez az kell, hogy kitöltsön egy ilyen nyilatkozatot, és visszaküldje a terméket a cég címére. A postaköltség ilyenkor a vevőt terheli. Problémát jelent viszont, hogy a szerződési feltételek alapján a vevőt nem illeti meg az elállási jog "olyan zárt csomagolású termék tekintetében, amely egészségvédelmi vagy higiéniai okokból az átadást követő felbontása után nem küldhető vissza". A Courlux főleg olyan termékeket árul, amelyekre könnyen rá is húzható ez a kritérium: fehérneműt, zoknit, borotvát. Ha a vevő felbontotta, hiába nem tetszik neki a termék, elállni a szerződéstől már nem tud. Márpedig, ha ez a helyzet, akkor fizetni kell, utalni a pénzt a cég számlájára. A Courlux ugyanis nem lacafacázik, hanem a kéretlenül kiküldött termékek árát, ha kell, követeléskezelőn keresztül is behajtja. A Courlux ÁSZF-jeiben az Intrummal fenyegeti a vásárlókat, de lapunk kérdésére a követeléskezelő elmondta: nem áll már szerződésben a svájci céggel. Az ÁSZF azt is leszögezi, jogosult a követeléskezelési átalány bevasalására is, ami számlánként a kintlévőség tőketartozásának 10 százaléka, de legalább 3 500 és legfeljebb 10 ezer forint. Vagyis három pár nem tetsző zokni, ha nem fizet a vásárló, akár 8-9 ezer forintjába is kerülhet. Több sebből vérzik. Fogyasztóvédők szerint a cég ÁSZF-ében jó néhány jogszabályba ütköző kijelentés van. Előírja például, hogy az elállást követő 8 napon belül vissza kell küldeni a terméket, holott erre a jogszabály 14 napot biztosít. Elállás esetén nem akarja visszafizetni a kiszállításért járó összeget, holott azt köteles visszafizetni - mondja Siklósi Máté, a CP Contact Tanácsadó Kft. ügyvezető partnere. Az is kifogásolható, hogy elállás esetén csak a pénz számlára visszautalásáról írnak, holott azt mindig a befizetéssel azonos módon kell visszafizetni, és van sárga csekkes fizetési mód is, vagyis azok az ügyfelek, akiknek nincs például bankszámlájuk, nem tudni, hogyan kapják vissza a pénzüket. Emellett a termékleírások is olyan állításokat tartalmaznak, amelyeket akár a Gazdasági Versenyhivatal is vizsgálhatna, megállják-e a helyüket. Siklósi aggályosnak tartja, hogy a cég honlapján, a főoldalon csak annyi szerepel, hogy az ügyfél rendeljen meg egy ingyenes csomagot, és nem az áll, hogy "rendelje meg éves csomagszállításunkat", ami jobban

tükrözné a valóságot. Ez a felhívás ellentmond a szerződésnek, önmagában a szerződés tartalma nem egyezik meg a felhívással. Rajta van a feketelistán. A Courlux több éve tevékenykedik Magyarországon, illetve a honlapja szerint még Szlovákiában, Csehországban, Lengyelországban, Finnországban, Norvégiában és Svédországban is. Az interneten számos panasz van azóta a cégre magyarországi és külföldi honlapokon is. Minden országban hasonló történetekről számolnak be a vásárlók. Megkeresték őket egy ingyenes ajánlattal, ami hol megérkezett, hol nem, majd egyszer csak elkezdtek érkezni a csomagok a csekkekkel, hamarosan pedig a felszólításokkal. Magyarország mellett Szlovákiában és Lengyelországban is így dolgozott a társaság. Magyarországon a hatóságok figyelmét is felkeltette a cég. A Courlux International SA vállalkozással kapcsolatban 2017-ben összesen négy panasz érkezett be a fogyasztóvédelemért felelős tárcához és a minisztériumban működő Európai Fogyasztói Központhoz - közölte lapunkkal az Innovációs és Technológiai Minisztérium. Az akkori ellenőrzés eredményei alapján Budapest Főváros Kormányhivatala fogyasztóvédelmi hatósági eljárást folytatott le. Ebben kötelezte a vállalkozást, hogy a webáruház honlapján adjon tájékoztatást többek között a székhelyének címéről, elérhetőségéről, a szerződéskötés technikai feltételeiről, a kiszállítás határidejéről, a fizetés feltételeiről, a vállalkozás panaszkezelési módjáról, a szavatossági jogokról és az elállási jog gyakorlásának feltételeiről. A cég által üzemeltetett www.courlux.com/hu oldal jelenleg is szerepel az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) jogsértő webáruházakat gyűjtő adatbázisában. Ha a honlap az ITM Internet Laboratóriumának próbavásárlással egybekötött ellenőrzése szerint továbbra sem felel meg maradéktalanul a jogszabályi előírásoknak, a vizsgálat eredményét újabb eljárás lefolytatása céljából a fogyasztóvédelmi hatósághoz továbbítja a minisztérium.

Hiába a számos panasz és a fogyasztóvédelmi hatóság határozata a fogyasztókat évek óta termékmintákkal majd csekkekkel zaklató, svájci Courlux cég továbbra is támad. A héten is felhívta kollégánkat egy telefonos értékesítő, hogy Omega 3 kapszulákat adjon el neki. A ígéret ugyanaz, mint már évek óta: a kapszula ingyen kipróbálható, csak a szállításért kell fizetni 1190 forintot. Ingyen mintát ígérnek. A hívás ismeretlen számról érkezik, a telemarketinges a Photel Online Solutions munkatársaként mutatkozik be, és azt állítja számgenerátor dobta ki a megkönyékezett ügyfél telefonszámát. A Photel honlapja szerint több komoly cégnek is végez telefonos szolgáltatásokat, olyan társaságokat említ a referenciák között, mint az ELMŰ, az Aegon vagy a Budapest Bank. A kapszulát egy Courlux International nevű svájci cég forgalmazza, amely a honlapja szerint számos terméket értékesít. A palettán borotvák, férfi és női alsóneműk, zoknik, szépségápolási termékek, táplálékkiegészítők és bizsu szerepel. A honlapon lévő információk szerint mindegyik terméket ingyen, esetleg jelképes összegért küldik ki első körben, csak a szállításért kell fizetni. A buktató ezután következik. A naiv vásárló azt hiszi, a cég azért küldi az ingyenes termékmintát, hogy ha az tetszik neki, majd újabbat rendel belőle. A szerződés azonban, amire a vásárló rábólintott, nem erről szól. Az ingyenes első csomag után ugyanis néhány hét múlva küldeni kezdi a cég az újabbakat, amelyekért már fizetni kell, aki pedig nem fizet, azt büntetésekkel, felszólítási díjakkal, követeléskezelővel fenyegeti meg a társaság. Kérdeztük a telefonos értékesítést végző társaságot, hogyan világosítják fel az ügyfeleket arról, mi történik az első, ingyenes csomag kiszállítása után, de megkeresésünkre eddig nem válaszoltak. Nem is ügyfélszolgálat. A Courlux honlapján lévő általános szerződési feltételekben (ÁSZF) mindenesetre mindez benne van. A cég honlapján ott vannak ezek a dokumentumok, igaz meglehetősen eldugott helyeken. Bennük olyan furcsaságokra lehet például bukkanni, hogy bár ügyfélszolgálat van, az "eladó tájékoztatja tisztelt vevőit, hogy az ügyfélszolgálat nem a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (továbbiakban: Fogy.tv.) 17/B. § (1) bekezdése szerinti kötelező ügyfélszolgálat." Vagyis nem kötelezhető

arra, hogy az ügyfélpanaszokat meghatározott határidőn belül kezelje, együttműködjék a fogyasztókkal. Az ügyfélszolgálatot az Photellel azonos tulajdonosi körbe tartozó AC-Innovatica Szolgáltató Kft. látja el. Az is kiderül a szerződési feltételekből, hogy az ingyenes csomag után a következő 6-8 hét múlva küldik ki, majd jönnek a továbbiak két-négy havonta, amelyekért bizony már fizetni kellene. Az örök fiatalságot ígérő arckrém 4180 forint plusz postaköltségért, a három pár férfi zokni 3750 forint plusz szállítási díjért érkezik, fogkrémet és fogkefét bruttó 3990 forintért hoz majd pár hét múlva a postás, majd rendszeresen három havonta. A 2 darabos harisnyanadrág 4360 forintért jön majd, és a mindössze 725 forintért rendelhető bizsu is jönni fog ám négy havonta sok ezer forintért, ha tetszik, ha nem, akár csak a sminkpaletta, a női bugyi vagy az eldobható borotva. Hogy pontosan mennyi lesz a következő csomag bugyi vagy fogkrém ára, az persze előre nem tudható. "A következő küldemények ára és a postázási és csomagolási költségek összege ugyanis az eladó aktuális árajánlata szerint alakul. Az aktuális árajánlatról a vevő az adott termék oldalán kap tájékoztatást" - írja az ÁSZF. Követeléskezelővel is fenyegetőznek. Az ÁSZF szerint a vevőknek 14 napjuk van arra, hogy elálljanak az elektronikus úton kötött szerződéstől, ehhez az kell, hogy kitöltsön egy ilyen nyilatkozatot, és visszaküldje a terméket a cég címére. A postaköltség ilyenkor a vevőt terheli. Problémát jelent viszont, hogy a szerződési feltételek alapján a vevőt nem illeti meg az elállási jog "olyan zárt csomagolású termék tekintetében, amely egészségvédelmi vagy higiéniai okokból az átadást követő felbontása után nem küldhető vissza". A Courlux főleg olyan termékeket árul, amelyekre könnyen rá is húzható ez a kritérium: fehérneműt, zoknit, borotvát. Ha a vevő felbontotta, hiába nem tetszik neki a termék, elállni a szerződéstől már nem tud. Márpedig, ha ez a helyzet, akkor fizetni kell, utalni a pénzt a cég számlájára. A Courlux ugyanis nem lacafacázik, hanem a kéretlenül kiküldött termékek árát, ha kell, követeléskezelőn keresztül is behajtja. A Courlux ÁSZF-jeiben az Intrummal fenyegeti a vásárlókat, de lapunk kérdésére a követeléskezelő elmondta: nem áll már szerződésben a svájci céggel. Az ÁSZF azt is leszögezi, jogosult a követeléskezelési átalány bevasalására is, ami számlánként a kintlévőség tőketartozásának 10 százaléka, de legalább 3 500 és legfeljebb 10 ezer forint. Vagyis három pár nem tetsző zokni, ha nem fizet a vásárló, akár 8-9 ezer forintjába is kerülhet. Több sebből vérzik. Fogyasztóvédők szerint a cég ÁSZF-ében jó néhány jogszabályba ütköző kijelentés van. Előírja például, hogy az elállást követő 8 napon belül vissza kell küldeni a terméket, holott erre a jogszabály 14 napot biztosít. Elállás esetén nem akarja visszafizetni a kiszállításért járó összeget, holott azt köteles visszafizetni - mondja Siklósi Máté, a CP Contact Tanácsadó Kft. ügyvezető partnere. Az is kifogásolható, hogy elállás esetén csak a pénz számlára visszautalásáról írnak, holott azt mindig a befizetéssel azonos módon kell visszafizetni, és van sárga csekkes fizetési mód is, vagyis azok az ügyfelek, akiknek nincs például bankszámlájuk, nem tudni, hogyan kapják vissza a pénzüket. Emellett a termékleírások is olyan állításokat tartalmaznak, amelyeket akár a Gazdasági Versenyhivatal is vizsgálhatna, megállják-e a helyüket. Siklósi aggályosnak tartja, hogy a cég honlapján, a főoldalon csak annyi szerepel, hogy az ügyfél rendeljen meg egy ingyenes csomagot, és nem az áll, hogy "rendelje meg éves csomagszállításunkat", ami jobban tükrözné a valóságot. Ez a felhívás ellentmond a szerződésnek, önmagában a szerződés tartalma nem egyezik meg a felhívással. Rajta van a feketelistán. A Courlux több éve tevékenykedik Magyarországon, illetve a honlapja szerint még Szlovákiában, Csehországban, Lengyelországban, Finnországban, Norvégiában és Svédországban is. Az interneten számos panasz van azóta a cégre magyarországi és külföldi honlapokon is. Minden országban hasonló történetekről számolnak be a vásárlók. Megkeresték őket egy ingyenes ajánlattal, ami hol megérkezett, hol nem, majd egyszer csak elkezdtek érkezni a csomagok a csekkekkel, hamarosan pedig a felszólításokkal. Magyarország mellett

Szlovákiában és Lengyelországban is így dolgozott a társaság. Magyarországon a hatóságok figyelmét is felkeltette a cég. A Courlux International SA vállalkozással kapcsolatban 2017-ben összesen négy panasz érkezett be a fogyasztóvédelemért felelős tárcához és a minisztériumban működő Európai Fogyasztói Központhoz - közölte lapunkkal az Innovációs és Technológiai Minisztérium. Az akkori ellenőrzés eredményei alapján Budapest Főváros Kormányhivatala fogyasztóvédelmi hatósági eljárást folytatott le. Ebben kötelezte a vállalkozást, hogy a webáruház honlapján adjon tájékoztatást többek között a székhelyének címéről, elérhetőségéről, a szerződéskötés technikai feltételeiről, a kiszállítás határidejéről, a fizetés feltételeiről, a vállalkozás panaszkezelési módjáról, a szavatossági jogokról és az elállási jog gyakorlásának feltételeiről. A cég által üzemeltetett www.courlux.com/hu oldal jelenleg is szerepel az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) jogsértő webáruházakat gyűjtő adatbázisában. Ha a honlap az ITM Internet Laboratóriumának próbavásárlással egybekötött ellenőrzése szerint továbbra sem felel meg maradéktalanul a jogszabályi előírásoknak, a vizsgálat eredményét újabb eljárás lefolytatása céljából a fogyasztóvédelmi hatósághoz továbbítja a minisztérium. -

[Eredeti](#)

(napi.hu, 2020. január 22., szerda)

Oroszország megkezdte az új kínai koronavírus elleni vakcina kidolgozását

Oroszország megkezdte az új kínai koronavírus elleni vakcina kidolgozását, egyúttal az összes határátlépő pontján elrendelte a fokozott egészségügyi ellenőrzés bevezetését - jelentette be Anna Popova, az orosz fogyasztóvédelmi felügyelet vezetője. Címkék: vakcinafejlesztés, fogyasztóvédelem

[Eredeti](#)

(Katolikus Rádió, 2020. január 22., szerda, 18 óra)

ZÁRNI KELL A BAROMFIKAT

MAGYARORSZÁG. Az országos főállatorvos elrendelte a baromfik zárvatartását Magyarország teljes területén annak érdekében, hogy tovább csökkenjen a vadon élő madarakkal az érintkezés lehetősége, és ezáltal a baromfiállományok madárinfluenzavírussal történő fertőződésének kockázata - közölte a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) a honlapján tegnap. Az országos főállatorvos január 16-án megjelent határozatában előírt zártan tartás azokra a gazdaságokra vonatkozik, ahol az állatok kifutója felülről és oldalról nem védett megfelelő erősségű madárhálóval. Az állatok almozására használt

anyagot szintén meg kell óvni a vadmadarakkal való érintkezéstől. Azok, akik nem tartják be az előírásokat, egy járványkitörés esetén elesnek az állami kártalanítástól - írták a honlapon.

[Eredeti](#)

(Kisalföld, 2020. január 23., csütörtök, 3. oldal)

Új vírus terjed, Európát még nem fenyegeti

A világ egyre több országában óvintézkedésekkel, így repülőtereken elhelyezett figyelmeztető plakátokkal készülnek az új típusú koronavírus terjedésére, miután Kínában már legkevesebb tizenheten meghaltak a betegségben, ötszáz fölé emelkedett a fertőzöttek száma, több ezren pedig vírushordozók lehetnek. Amerikában megerősítették, hogy diagnosztizáltak egy ugyancsak koronavírussal fertőzött beteget, aki a múlt héten érkezett vissza a közép-kínai Vuhanból, ahol a járványszerű megbetegedés kitört és azóta is a legtöbb áldozatát szedi. De a vírust a szárazföldi Kína mellett Hongkongban és Makaón is kimutatták, illetve megjelent Tajvanon, Thaiföldön, Dél-Koreában és Japánban. Európán belül egyelőre egy gyanús esetről lehet tudni: egy szentpétervári kórházban egy Kínából érkezett orosz férfit ápolnak akut légúti vírusos fertőzéssel. A hazánkkal szomszédos Szerbiában hőkamerákkal vizsgálják az érkező utasokat a belgrádi repülőtéren.

Miközben a kínai holdújévkor százmilliók kelnek útra, az internetet előzőnlőtték az aggasztó, posztapokaliptikus képsorok. Többségük Vuhanban készült, az egyik felvételen egy kihalt sugárúton átbogó egészségügyi jármű fehér porral árasztja el a környéket. A 11 milliós nagyvárost karantén alá helyezték a hatóságok, ellenőrizve a ki- és bemenő forgalmat. A fertőzés terjedésével még szigorúbb intézkedések várhatók, másutt is karanténokat állíthatnak fel, és akár kényszermegfigyelés alá is vonhatják a betegség tüneteit mutatókat. Egyesek azzal vádolták a hatóságokat, hogy szándékosan próbálják eltussolni a kór terjedését. Erre válaszul a Kínai Kommunista Párt a 2002-es SARS-járványra emlékeztetett. - Aki a politikai érdekeit az emberek elé helyezi, az az évszázad bűnöse lesz a párt és a nép szemében - fogalmaztak. A szigorításokat cenzúra is kíséri.

ÖT-HÉT NAP Az új koronavírus mutálódhat - figyelmeztettek tegnap a kínai hatóságok, de a lapunk által megkérdezett szakember nem tart világjárvány kialakulásától. - A koronavírus önmagában alkalmatlan arra, hogy globális járványt okozzon, feltéve, ha nem mutáns változatról van szó, de egyelőre nincs erre utaló jel - mondta a Magyar Nemzetnek Szilávik János, a Dél-pesti Centrumkórház Hematológiai és Infektológiai Intézetének főorvosa. - A vírus lappangási ideje öt-hét nap, így az, hogy valaki teljesen tünetmentes, még nem jelenti azt, hogy nem is vírushordozó - tette hozzá a szakember. Kínában a több száz diagnosztizált fertőzött mellett ezrek hordozhatják a vírust. A megelőzésről Szilávik János elmondta, a maszkok, a gyakori kézmosás, a tömeg lehetőség szerinti elkerülése nyújthat védelmet, ugyanúgy, ahogy egy influenza esetén is. A vírus tünetei a magas láz, a köhögés, majd a fulladás. A legsúlyosabb esetekben lélegeztetőgépre van szükség. A vírus leginkább idős, beteg embereknél okoz súlyos megbetegedést, a fiatalokra, gyerekekre nézve nem jelent életveszélyt. Az Egészségügyi Világszervezet, a WHO a közeljövőben vészhelyzetet hirdethet ki. (Szilágyi Anna)

Hőkamerával ellenőrzik az utasok hőmérsékletét a vuhani reptéren. Megállítható a kór?

Egyre terjed a koronavírus

Tizenhétre nőtt a halálos áldozatok száma - Gyanús oroszországi eset

K Í N A

Munkatársunktól

Világszerte vizsgálatoknak vetik alá a repülőtereken a Kínából érkező utasokat, miután az ázsiai megbetegedések után kedden már az Egyesült Államokban, északnyugaton - Washington szövetségi államban - is diagnosztizáltak új típusú koronavírusos tüdőgyulladást, illetve Oroszországban is vizsgálják egy gyanús esetet. Az amerikai páciens az MTI szerint egy harmincas éveiben járó férfi, aki a múlt héten érkezett vissza a kínai Vuhanból, ahol a járványszerű megbetegedés kitört. A férfit kórházban ápolják, az orvosok szerint állapota kielégítő, de állandó megfigyelés alatt tartják. - Oroszország megkezdte az új kínai vírus elleni vakcina kidolgozását, egyúttal az összes határátlépőpontján elrendelte a fokozott egészségügyi ellenőrzés bevezetését - jelentette be Anna Popova, a fogyasztóvédelmi felügyelet vezetője Moszkvában. Az ország összes, több mint kétszáz határátlépőpontján megerősítették az egészségügyi ellenőrzést. Az orvosok módszertani útmutatást kaptak, a közlekedési eszközök fertőtlenítésére is készülnek. A RIA Novosztyi hírügynökség jelentése szerint Szentpéterváron egy Kínából érkezett orosz férfi került kórházba akut légúti vírusos fertőzés gyanújával. Szerbiában hőkamerákkal vizsgálják az érkező utasokat a belgrádi Nikola Tesla repülőtéren.

A világsajtó részletesen beszámolt arról, hogy a szárazföldi Kína, Hongkong, Makaó, valamint Japán, Dél-Korea és Thaiföld után Tajvanon is megjelent a betegség. Indiában több nagyváros légikikötőibe küldtek egészségügyiek a Kínából és Hongkongból érkező járatokhoz. Észak-Korea bejelentette: felfüggeszti a külföldi turisták fogadását. Az ENSZ Egészségügyi Világszervezete (WHO) válságtanácskozást hívott össze a megbetegedések terjedéséről; a fórum a közegészségügyi rendkívüli állapot kihirdetéséről dönthet.

Mindeközben Kínában legalább 509-re emelkedett az új koronavírusos fertőzöttek száma, és a járvány az ország 13 régióját elérte - közölte a nemzeti egészségügyi bizottság. Li Pin, a bizottság igazgatóhelyettese elmondta: a betegség halálos áldozatainak száma 17-re nőtt a járvány kiindulópontjának számító közép-kínai Vuhanban. Li hangsúlyozta, bár a vírus terjedésének pontos útvonalát egyelőre nem sikerült tisztázni, fennáll a veszélye a mutációnak, ami a terjedés gyorsulásához vezethet. Az igazgatóhelyettes mindazonáltal aláhúzta, biztosak abban, hogy le tudják küzdeni a járványt. A kutatási eredmények szerint az új koronavírus gyengébb ugyan a 17 évvel ezelőtt Kínában tomboló SARS-vírusnál, de így is súlyosan fertőző. Különös aggodalomra ad okot, hogy a holnap kezdődő holdújévi munkaszünet miatt jelentősen emelkedik az utasforgalom Kínában. Az ünnepekre mintegy hárommilliárd alkalommal kelnek útra az emberek országszerte.

INFLUENZASZERŰ TÜNETEK A koronavírusok felső és alsó légúti megbetegedéseket okoznak, és feltételezések szerint a betegség cseppfertőzéssel terjed. Rendszerint állatokat fertőz meg, de emberekre is áterjedhet. Az utóbbiaknál az influenzára, megfázásra hasonlító tünetek - láz, köhögés, légszomj - tüdőgyulladáshoz is vezethetnek, ha a koronavírus áterjed az alsó légutakra, a légcsőre és a tüdőre. Ez főként az idősebbeknél, szívbetegknél vagy azoknál fordulhat elő, akiknek legyengült az immunrendszerük, illetve más betegségben is szenvednek. A legtöbb esetben nem lehet tudni, hogy koronavírusról vagy egyéb megfázást okozó vírusról van-e szó. Gyakori kézmosással lehet védekezni a fertőzés ellen, valamint azzal, ha az emberek nem nyúlnak a szemükhöz, szájukhoz, illetve kerülik a betegeket.

Elővigyázatosság a kínai főváros Tienanmen terén. A tömeges holdújévi utazások növelik a kockázatot

Nem várható világjárvány a szakember állítása szerint

Szilágyi Anna

- A koronavírus önmagában alkalmatlan arra, hogy globális járványt okozzon, feltéve, ha nem mutáns változatról van szó, de egyelőre nincs erre utaló jel - mondta a Magyar Nemzetnek a Dél-pesti Centrumkórház Hematológiai és Infektológiai Intézetének főorvosa. Egy 2002-es járvány idején kimutatták, hogy a vírus denevérektől származik, majd cibetmacskákra, illetve emberekre terjed át. - Vagyis a koronavírus főleg állatról emberre terjed, emberről emberre csak mérsékelten, így korábban sem lett belőle világjárvány - mondta Szlávik János. De a fertőzés terjedését elősegíti, hogy a kínai holdújévkor százmilliók kelnek útra. - A vírus lappangási ideje öt-hét nap, így az, hogy valaki teljesen tünetmentes, még nem jelenti, hogy nem is vírushordozó. Az eddigi 509 eset mellett négyezer tünetmentes állapotú embert valószínűsítene - fogalmazott az infektológus, aki szerint Thaiföldön van mitől tartani, mert sokan utaznak oda, és behurcolhatják a kórt, ám Európát egyelőre nem fenyegeti járványveszély. - A vírus leginkább idős, beteg embereknél okoz súlyos megbetegedést; fiatalokra, gyerekekre nem életveszélyes - állítja Szlávik János. Szerinte esély van rá, hogy az Egészségügyi Világszervezet a közeljövőben kihirdesse az egészségügyi vészhelyzetet, de ez sem azt jelenti, hogy akár itthon félniük kellene az embereknek. - Sokkal inkább arról van szó, hogy még nem ismerjük a vírus természetét és nincs ellene oltóanyag - mondta.

A pekingi politika is küzd a vuhani kór ellen

Cenzúra kíséri a szigorításokat - A WHO elégedett a hatóságokkal, de visszatérnek a SARS emlékei

Elérte a harmadik hullámot a kínai Vuhan városból indult koronavírus, családtagok és kórházi dolgozók is megbetegedtek - figyelmeztetnek járványügyi szakemberek. A kínai kormány ezzel nehéz feladat előtt áll: a legnagyobb erőforrásokkal kell küzdeniük a betegség ellen úgy, hogy közben elkerüljék a pánikot.

K Í N A

Buzna Viktor

"A osztályú" fertőző betegséggént kezelik a kínai hatóságok a Vuhan városából indult koronavírus, ezzel a legszigorúbb járványügyi óvintézkedéseket léptették életbe a gyorsan terjedő betegség megfékezésére. A közösségi oldalakra ellátogatva láthatók ennek következményei, az internetet Kínában és azon kívül is előzőnlőtték az aggasztó, posztapokaliptikus képsorok. Többségük Hopej tartomány központjában, Vuhanban készült: az egyik felvételen egy kihalt sugárúton egy egészségügyi jármű fehér porral árasztja el a környéket. A 11 millió lakosú települést karantén alá helyezték a hatóságok, ellenőrzik a ki- és bemenő forgalmat, a tisztviselők pedig figyelmeztetést kaptak, hogy ne hagyják el a várost - a kínai hatóságok ezzel is próbálják csökkenteni a kiutazások számát. A fertőzés terjedésével még szigorúbb intézkedések várhatók, a jogszabályok értelmében máshol is karanténokat állíthatnak fel, kényszermegfigyelés alá vonhatják a betegség tüneteit mutató embereket. A kínai sajtó beszámolója szerint Vuhanban fertőtlenítik az utcákat, a tömegközlekedési eszközöket és megállókat, valamint minden utazási csomóponton, a repülőtérén, busz- és vonat-állomásokon, de az utcán felállított ellenőrzési pontokon is figyelik a járókelők testhőmérsékletét.

A szigorú óvintézkedésekről még hétfőn döntött a pekingi államtanács, akkorra azonban a kórokozó már hetek óta, talán egy hónapja is kijutott Vuhanból. A nemzetközi sajtó és a kínai internetfelhasználók figyelme is a betegségre szegeződött, egyesek azzal vádolták a hatóságokat, hogy szándékosan próbálják eltusolni a kór terjedését. Erre válaszul a Kínai Kommunista Párt (KKP) kedden a 2002-ben kitört SARS-járványra emlékeztette a párhivatalnokokat. - Aki politikai érdekeit az emberek elé helyezi, az az évszázad bűnöse lesz a párt és a nép szemében is - fogalmaz a KKP. Az egészségügyi szigorításokkal párhuzamosan beindult a cenzúrahivatal is. A betegséggel kapcsolatos kínai internetes

tartalmakat szigorúbban szűrik a hatóságok, de közben eljárások indultak, miután felhasználók megalapozatlan, például eltitkolt fertőzöttekről szóló pletykákat terjesztettek.

Vitathatatlan, hogy a pekingi kormánynak nehéz dolga van: úgy kell kezelniük a helyzetet, hogy közben ne okozzanak pánikot. Azzal kapcsolatban ugyanakkor már megoszlanak a vélemények, hogy Kína tanult-e az évezred elején kitört SARS-járványból. A 2002 novemberében megjelent, a vuhan-i koronavírussal rokon SARS-kórokozó világszerte mintegy 700 áldozatot követelt, miután a hatóságok hónapokig nem tájékoztatták a nemzetközi közösséget a járványról. Akkor Kína déli tartományában, Kantonban került kórházba az első regisztrált fertőzött, és bár a helyi földműves belehalt a betegségbe, a helyi hatóságok csak 2003 februárjában értesítették az Egészségügyi Világszervezetet (WHO), annak ellenére, hogy a kanadai hatóságok gyanút fogtak a járványügyi megfigyelőrendszerük jelzése nyomán. - Ott voltam a SARS-járványkor, és pontosan ugyanazt a felszínes kommunikációt látom most, amit akkor - fogalmazott a Twitter mikroblogon a WHO korábbi, Ázsiaért felelős szóvivője.

Bár vannak kritikus hangok, a nemzetközi vélemények többsége szerint a kínai hatóságok jól kezelik a helyzetet. A WHO már korábban jelezte, hogy a kínaiak szakszerűen reagálnak a történetekre, a kínai és a nyugati sajtóban megszólaló járványügyi szakértők többsége nem is bírálta az intézkedéseket. Bill Bishop elismert Kína-kutató azt írta: Peking a 2009-es H1N1 influenzajárványkor már jól vizsgázott az ilyen helyzetek kezelésében. - Az olyan intézkedések, mint az utazási korlátozás, a testhőmérséklet-vizsgálatok, a karanténok keménynek tűnhetnek, de hatékonyak - fogalmazott az amerikai kutató, aki szerint érdemes lemondani az esetleges kínai utazásokról. - Azontúl, hogy járványveszély fenyeget, előfordulhat, hogy egy repülőgépen utazunk egy beteggel. Ebben az esetben akár több mint egy hétig várhatunk, hogy kiengedjenek egy karantén alá vett szállodából - idézte fel a 2009-es influenzajárvány során tapasztaltakat Bishop.

Több száz megbetegedés

Grafika: Magyar Nemzet

Ellenőrzés a Kuala Lumpur-i repülőtéren. Éberek Ázsia-szerte

Munkatársunktól, Szilágyi Anna, Buzna Viktor

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2020. január 23., csütörtök, 1+9. oldal)

Koncentráció a hazai baromfiiparban

FELVÁSÁRLÁS - A hazai tulajdonban lévő Master Good Kft. a napokban jelentette be, hogy felvásárolja az angol Bernard Matthews Ltd. magyarországi leányvállalatát, a SáGa Foods Zrt.-t. A közlemény szerint a versenyhivatal is rábólintott a tranzakcióra, mégis vizsgálat indult.

A tavaly őszi adatok szerint a világ baromfiiparán csökkentek az árak, és ez kihat a hazai háziszárnyas-termelésre, hiszen hiába nőtt a kivitel, a bevétel apadt. Ettől függetlenül globálisan érezhetően erősödik a baromfifogyasztás, ami a továbbfeldolgozott készítményekre is vonatkozik. Ebből a szempontból kifejezetten jó döntés a szakmai befektetők részéről a terjeszkedés, valamint a piaci szinergiák kihasználása, így az itthoni baromfitermelés és -feldolgozás piacvezetőjének számító Master Good Kft. befektetése a

SáGa Foods Zrt.-be. Annál is inkább, mert utóbbi a továbbfeldolgozott háziszárnyas-készítmények területén számít idehaza piacvezetőnek, így kifejezetten jól passzol a Master Good portfóliójába. Tételesen: ha kisebb nyereséggel lehet exportálni a baromfit, érdemes több hozzáadott értékkel tovább-fel-dolgozni, illetve a csirkehústermelést ezzel lehet hatékonyabbá tenni. Bárány László, a Master Good tulajdonos-ügyvezetője a Világgazdaságnak úgy nyilatkozott, hogy a Ságának a magyar piacon a jól csengő márkanéve mellett van még egy nagy előnye: 260 jól képzett és dolgozni tudó, akaró munkavállalója van. (A magyar háttérű cég is büszkélkedhet egyediséggel, ugyanis Kelet-Közép-Európában csak ő képes GMO-mentes baromfi előállítására.)

A vállalatfelvásárlás után arról is döntöttek, hogy megkezdik a Ságánál az eddig használt alapanyagok lecserélését a GMO-mentes csirkehúsra - írta a Világgazdaság.

NEM ÚJDONSÁG A TERJESZKEDÉS

A Master Goodtól nem áll távol az expanzió, a tulajdonosok szemmel láthatóan nem elégszenek meg az itthon elért pozícióikkal. Tavaly Vietnamban nyitottak üzemet, és mostanra 43 országba exportálnak. A kisvárdai cég itthoni vágóhídja pedig a legnagyobb európai üzemek közé tartozik. A társaság az üzlet mellett komoly figyelmet fordít a beruházásokra és a fejlesztésekre is. Ehhez részt vesz az MNB növekedési kötvényprogramjában, amellyel 29,4 milliárd forint forrást vontak be. Már akkor jelezte a vállalat, hogy ennek az összegnek egy részét a termékskála szélesítését célzó felvásárlásokra kívánják fordítani. A transzparencia ellenére azonban nem derült ki, hogy a magyar cég mennyit fizetett a Sága részvényeinek a száz százalékaért.

A GVH MÉGIS VIZSGÁLÓDIK

A tranzakciót bejelentő mostani közlemény szerint a Gazdasági Versenyhivatal tavaly decemberben bólintott rá az üzletre, így a nyilatkozat szinte egy időben jelent meg a vételár kiegyenlítésével. Ám az MTI-hez eljuttatott tájékoztató a GVH szerint új, a hivatalhoz beadott információkkal nem egyező adatokat is tartalmazott, emiatt saját hatáskörben megkezdte a felvásárlás vizsgálatát. A GVH sietve tisztázta: az eljárás elsősorban az adatok egyeztetésére és pontosítására irányul, nem jelenti azt, hogy elzárkózik az engedélyezéstől. Közleményében kifejtette: a megindított eljárás célja annak tisztázása, hogy a vállalkozások félrevezető információkat szolgáltatnak-e az összefonódás bejelentésével kapcsolatos ügymenetben, vagy egyszerű tévedésről van szó. A vizsgálat lefolytatásának a határideje hatvan nap.

HGY

[Eredeti](#)

(Figyelő, 2020. január 23., csütörtök, 58. oldal)

Lejárt és ismeretlen eredetű termékeken akadt meg a Nébih ellenőreinek a szeme

A decemberben lezajlott téli szezonális élelmiszerláncellenőrzésen a kormányhivatalok és a Nemzeti Élelmiszerlánc- biztonsági Hivatal szakembereinek több esetben kellett lejárt, illetve ismeretlen eredetű termékek forgalmazása miatt intézkedniük, a jelölési hibák száma azonban csökkent. Országosan 2587 ellenőrzésre került sor, ebből 378 élelmiszer-előállító helyen, 1507 az élelmiszer- forgalmazásban, 702 pedig vendéglátóhelyeken történt. A

szabálytalanságok miatt az ellenőrök 83 alkalommal figyelmeztetést, száz esetben bírságot szabtak ki, összesen 9,8 millió forint értékben. Az élelmiszer-előállító és -forgalmazó létesítményekben a feltárt hiányosságok, szabálytalanságok miatt 33 alkalommal kellett korlátozni a tevékenységet. | VG

Az ellenőrzött létesítményekben főleg a higiénés körülmények voltak kifogásolhatók

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2020. január 23., csütörtök, 14. oldal)

Idén is számíthatunk a Fogyasztóvédelemre

Idén is számíthatunk a Fogyasztóvédelemre. Ugyanis csak úgy, mint tavaly folytatódnak majd a termék ellenőrzések. Azért, hogy biztosan azt kapjuk a pénzünkért amiért fizetünk. Emellett persze továbbra is fordulhatunk a hatósághoz akkor, hogyha jogsértés ér minket. Sőt már az iskolásokat is tanítják arra, hogy fogyasztóként milyen jogaik vannak és hogy mire kell figyelniük vásárlás közben. Sikeres volt a tavalyi év fogyasztóvédelmi szempontból. Ugyanis a panaszok tekintetében közel 30 ezer megkeresés érkezett a fogyasztóvédelmi rendszerhez. Arányaiban megegyezik az elmúlt évekkel. Hatósági szinten pedig több, mint 7 ezer üzletet tudtak megvizsgálni hagyományos kereskedelemben. Az e-kereskedelemben pedig 2400 webáruház ellenőrzése történt meg. Széles körben van jelen a Fogyasztóvédelem az élet minden területén. A telefonnál Keszthelyi Nikolett a Innovációs Minisztérium fogyasztóvédelméért felelős helyettes államtitkára. Címkék: termék biztonság, ellenőrzés, ügyfélszolgálat, tájékoztatás, jótállás, szavatosság, jogsértés, piacfelügyelet,

[Eredeti](#)

(Karc FM, 2020. január 23., csütörtök, 11 óra)

A GVH vasszigora: mikor egyesülhetnek, és mikor nem a nagy cégek?

Bizonyos ügyekben nagyon kemény mostanában a versenyhivatal, fennakadt rajtuk a SÁGa-üzlet is. De mit néznek a fúzióknál?

Az igazság ismerete nélkül nem lehet jó döntéseket hozni. Ez a lehetőség mindenkinek jár. Támogass te is! Bizonyos piaci ügyekben (vagyis amikor nem a NER emblemikus cégei és vállalkozói érintettek) keményebbnek tűnt az elmúlt két évben a Gazdasági Versenyhivatal (GVH). Tavaly év végén több cég (Telenor, Facebook, Vodafone) is milliárdos bírságot kapott. Volt olyan biztosító, amelyik bíróságon érte el, hogy a GVH bizonyos vonatkozásokban megismétlje az ellene irányuló eljárást, nyert is, de végül ezzel veszített, mert a megismételt eljárás nagyobb bírságot határozott meg. Más esetekben pedig már jóváhagyott fúziók (Digi-Invitel, Infineon-Cree) kapcsán derült ki az utólagos vizsgálatoknál, hogy a cégek valamilyen módon megtévesztették a versenyhivatalt, ezért bírságot kaptak,

vagy akár vissza is tapsolta a hivatal a tervezett egyesülést. A legfrissebb vizsgálatban a Master Food és a SáGa, vagyis két húsipari cég fúzióját és adatközlését vizsgálják. Az érintettek megkeresésével igyekeztünk a konkrét esetnek is utánanézni, de megkerestünk egy, a konkrét esetben nem érintett szakjogászt, Fejes Gábort, az Oppenheim Ügyvédi Iroda partnerét, hogy tekintsük át, tapasztalatai szerint melyek a vizsgálatok kulcselemei. A friss eset szerint a kisvárdai Master Good Kft. baromfi-termelő és feldolgozó cégcsoport elhatározta, hogy megszerzi, a korábban brit tulajdonban levő, elsősorban a hazai pulykavirsli-piacon meghatározó SáGa Foods Zrt. részvényeinek 100 százalékát. Előbbi cég a Bárány-család tulajdona (több aktív generáció is a Master Good csoportban dolgozik), utóbbi a Bernard Matthews nevű brit cégcsoport vállalkozásaié volt. A GVH a felek bejelentése alapján 2019 decemberében tudomásul vette a dolgot, az engedélyeztetéshez a felek egy egyszerűsített eljárást választottak, mondván nem lesznek az integrációnak káros versenyhatásai, nem alakul ki erőfölény a hazai piacon. Ilyen eljárás akkor választható, ha a releváns piac 20 százalékánál kisebb piaci részesedés érintett az ügyletben. Az MTI-bejelentés kavart be a Master Good az összefonódásról 2020. január 13-án tájékoztatta a Magyar Távirati Irodát. Az MTI-nek eljuttatott sajtóközlemény szerint a Master Good cégcsoport a magyarországi csirketermelés és -feldolgozás több mint 40 százalékát adja, értékesítésének nagyobb részét az export teszi ki. A sárvári székhelyű SáGa Zrt. Magyarország piacvezető tovább-feldolgozott baromfitermékeket gyártó vállalata" - közölte a Master Good. A GVH-nál bejelzett a piros lámpa: "több mint 40 százalék"? , Illetve "piacvezető"? Egy versenyhivatali eljárásban ezek erős kifejezések, és mintha nem erről lett volna szó. A GVH ezért bejelentette, hogy azt észlelte, hogy a sajtóközleményben szereplő állítások eltérnek az összefonódás bejelentésekor a hatóság számára benyújtott adatoktól, ezért eljárást indított a két vállalkozással szemben. A SáGa Foods Zrt. sárvári gyárának bejárata

Fotó: Varga György / MTI

Lehet súlya A GVH hozzátette, hogy a legfeljebb 60 napos versenyfelügyeleti eljárás megindítása nem jelenti annak a kimondását, hogy a vállalkozások jogsértést követtek volna el. Maga a GVH az Index kérdésére a lehetséges jogkövetkezményekről elmondta, hogy ha az ellentmondás tisztázódik, a GVH megszünteti az eljárást, ellenkező esetben pedig visszavonhatja a fúzió tudomásul vételéről szóló hatósági bizonyítványt, valamint versenyfelügyeleti bírságot is kiszabhat, mint például a Digi-Invitel ügyben." Van tehát tét, és természetesen az üggyel kapcsolatban megkerestük a céget is. A társaság ugyan nem kívánta hivatalosan kommentálni a folyamatban levő ügyet, de a háttérbeszélgetések során azt hallottuk, hogy Kisvárdán mindenki biztos abban, hogy csak félreértésről van szó és a helyzet tisztázódik. Mint mesélték, az egyeztetés már zajlik, a félreértés alapja szerintük annyi, hogy "a 40 százalék" a termelésre vonatkozott, a 20 százalék pedig a hazai értékesítésre. Vagyis a hazai csirkevágás területén valóban 37,5 százalék körüli a cég részesedése, de belföldi árbevétel csak ennek a feléből keletkezik (a többi export), vagyis a vizsgálat szempontjából releváns belföldi értékesítési piacra gyakorolt hatás 20 százalék alatti. Eszerint a cég mindenkinek igazat mondott, a GVH-nak is és a sajtónak. Azt is hallottuk, hogy miután a Master Good már kifizette a teljes vételárat, mint tulajdonos elkezdte a SáGa átvilágítását, és biztos abban, hogy sikerül a félreértést tisztáznia. Megkérdeztük a GVH-t is, hogy a félreértés alapja lehet-e a termelés és értékesítés különböző súlyainak összekeveredése, de a GVH erről egyelőre azt írta, hogy ennek a kérdésnek a tisztázása a versenyfelügyeleti eljárás célja, ezért amíg folyamatban van, a GVH nem tudja megválaszolni. Selyemsonkát vesz le egy dolgozó a szállítószalagról a SáGa Foods Zrt. sárvári gyárában

Fotó: Varga György / MTI

Az ilyen eljárások Távolodjunk most el a konkrét esettől! Időnként konfliktusba kerülhet az, hogy a cégek a versenyhivatalnak azt bizonygatják, hogy ők szinte észrevehetetlen szereplők, az adott piacon nagy a verseny, ugyanakkor a sajtónak, a befektetőiknek, a közvéleménynek azt sugározzák, hogy ők

megkerülhetetlenek, szépek, nagyok, jók, piacvezetők. Ahogy Fejes Gábor meséli, az ilyen eljárásokban a legfontosabb kérdés, hogy mi a releváns piac, az mekkora, ebből pedig mennyi az érintett cégek súlya. A mi laikus példánk alapján más részesedések jönnek ki, ha a csirkepárizsiról, általában a csirkéből készített húskészítményekről, minden baromfitermékéről (csirke-kacsa-pulyka), minden húskészítményről, vagy minden élelmiszerről beszélünk. A versenyhivatal a szűkebben meghatározott piacon is szereti értékelní a vásárlási szándékot, míg a cégek értelemszerűen minél szélesebb piacok mellett érvelnek. Hasonló kérdés lehet a földrajzi terület is. Itt a legbevettebb az ország, mint piac, de lehetnek olyan piacok is, ahol nagyon könnyen mozog az áru és egy országcsopórt, vagy akár egész Európa is összetartozó releváns piac lehet. Speciális nem bélbe töltött hanem kollagén bevonatú virslik (füstlik) haladnak a szállítószalagon a Sága Foods Zrt. sárvári gyárában. Fotó: Varga György / MTI

Az információk validálása A piac méretével kapcsolatban fontos, hogy jó minőségű független adat álljon rendelkezésre. A cégeknek olykor fejfájást okoz, hogy mekkora is a piacuk. Sok piacon vannak szakmai szövetségek, vagy akár állami hatóságok, a Központi Statisztikai Hivatal is gyűjthet adatokat, máshol azonban külön elő kell állítani, be kell szerezni a piac méretére vonatkozó megbízható becslést. A magyar utasbiztosítási piac mérete például ismert, de azt becsültetni kell, hogy mekkora a magyar A kategóriás irodák össz-piaca. Fejes Gábor tapasztalatai szerint az nem jellemző, hogy valaki szándékosan nem mond igazat a piacról, vagy a saját termelési adatairól, de mégis vannak visszatérő hibák. Az egyik visszatérő bukás, amikor egy multinacionális cég a világ 30 országában egyesül, de nem konzisztensen szolgáltat adatot. Ha a GVH kiszúrja, hogy az amerikai DOJ (Department of Justice) vagy FTC (Federal Trade Commission), vagy egy európai versenyhatóság felé más piac-meghatározással élt vagy más-más adatokat adott meg a csoport, az adott esetben magas bírsággal, esetleg az engedély visszavonásával is járhat. Természetesen hasonlóképpen ellenőrizhető a két érintett cég adatközlése is. Az unióban nagyon bevett gyakorlat az is, hogy a versenyhivatal bekéri a tranzakciót előkészítő anyagokat. Milyen árbevételt, milyen szinergiákat, mekkora közös piaci részesedésekről szóló becsléseket látott például az ügyletről döntő igazgatóság. Az unió általában 50 százalékos piaci részesedésnél már automatikusan erőfölényt sejt, ha egy ekkora tortaszeletet növel valaki, akárcsak kis arányban is, akkor már elég nehéz megindokolni, hogy a tranzakciónak nincsenek versenyhátrányai. Kivételek ugyanakkor vannak. Elég, ha az online elektronikus cikkek kereskedelmi versenyének két vezetője (eMag-Extreme Digital), avagy az online biztosítás-közvetítés két piacvezetőjének (Netrisk - Biztosítás.hu) dealjére gondolunk. Ezeket engedélyezte a GVH, megállapította például, hogy az irányításszerzés nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt a műszaki termékek kereskedelmének piacán. Egy ilyen engedély oka lehet például az, ha a GVH nem érzi elkülönülőnek az online piacot, az offline-tól, vagy ha nem érzi úgy, hogy a vezető szereplők egyesülése ármeghatározó lenne, csökkentené a piaci innovációt. Maga a fúziós eljárás amúgy formalizált eljárás, van egy bejelentési űrlap, (az EU-ban rendszeresített űrlap a: "Form CO". Az egyesülés érzékenységtől függően a dokumentáció lehet 30, vagy 300 oldal is. Egy példával, ha az OTP magyar bankot venne, az biztosan 300 oldal lenne, mert már meghatározó szereplő, ha venne három éttermet, az 30 oldalas eljárás lenne, mert egy nagyon töredezett piacra lépne be alacsony piaci súllyal. Itthon nincs egzakt szám A magyar eljárásokban nincsen pontosan meghatározva, hogy mekkora az a piaci részesedés, amit már nagyon meg kell indokolni, de a szakemberek azt mondják, hogy az együttes 40 százaléknál egy versenyjogász már nagyon óvatos, az pedig már kifejezetten ritka, hogy a GVH olyan vásárlást engedélyezzen, amellyel valaki egymaga akkora lesz, mint az összes többi versenytársa. Ugyanakkor a legtöbb esetben nem tiltás a végeredmény, hanem bizonyos feltételekkel engedélyeznek. Például egyesülhet a két bank, de bizonyos országokból, vagy bizonyos üzleti területekről ki kell

vonulnia. Hogy a húsipari ügyben végül milyen határozat születik, hamarosan kiderülhet. (Borítókép: Bárány László a Master Good cégcsoport tulajdonosa a társaság ügyvezető igazgatója beszédet mond a Baromfi Coop Kft. szervesanyag-kezelő gyáranak átadóünnepségén a Szabolcs-Szatmár megyei Nyíráján 2019. augusztus 14-én. A baromfitenyésztéssel foglalkozó cég szervesanyag-kezelő központja 26 milliárd forintból épült fel. / Fotó: Balázs Attila/MTI) - Brückner Gergely

[Eredeti](#)

(index.hu, 2020. január 23., csütörtök)

45 milliárd forintnyi bírságot kapott a Volkswagen Kanadában

A cégnek eddig nagyjából 30 milliárd euróba került a 2016-ben korobbant dízelbotrány.

Az igazság ismerete nélkül nem lehet jó döntéseket hozni. Ez a lehetőség mindenkinek jár. Támogass te is! Kanada történetének legnagyobb környezetvédelmi bírságát, 196,5 millió kanadai dollárt, vagyis több, mint 45 milliárd forintot kénytelen fizetni a cég a dízelbotrány miatt - írja a Reuters. Az indoklás szerint a büntetés a közérdeket szolgálja, a mértéke tükrözi a cég magatartásának súlyosságát. A Volkswagen elfogadta a döntést, és közleményében azt állítja, hogy az általuk befizetett pénzt környezetvédelmi projektekre fordítják majd. A Volkswagennek eddig nagyjából 30 milliárd euróba került a 2015-ben kirobbant dízelbotrány. Az elemzői várakozások alapján a Volkswagen adózott eredménye 2019-re 13,9 milliárd euró. A 2015 szeptemberében derült ki, hogy a Volkswagen az Egyesült Államokbeli károsanyag-kibocsátási szabályozás megkerülése érdekében olyan szoftvert használt, amely a dízelmotorok károsanyag-kibocsátásának tesztjénél a futópádon merőben más értékeket produkált, mint a forgalomban. A csalás nem csak az Amerikában használt autókát érintette, hanem más országok autóvásárlóit is, illetve természetesen a bolygó klímáját. AZ ÜGY VILÁGSZERTE A VW MINTEGY 11 MILLIÓ GÉPJÁRMŰVÉT ÉRINT, EZEK KÖZÜL 8,5 MILLIÓT AZ EU-BAN ADTAK EL. A BOTRÁNY MIATT INDÍTOTT VIZSGÁLATOKON MÁS GYÁRTÓKNÁL, például az AUDInál IS KIMUTATTAK HASONLÓ SZABÁLYTALANSÁGOT. A botrány kirobbanása után ebben a cikkben mutatottuk be a rendszerszintű csalást. jan 2. A Volkswagen kártalanítaná a német vevőit A dízelbotrány miatt 430 ezer vásárló perelte be az autógyártót. A VW peren kívül állapodna meg. 2019. dec 21. Újabb pofon a Volkswagennek: most 25 milliárd forintnyi büntetést kaptak Most az ausztrál fogyasztóvédelem bírságolta meg őket. 2019. szept 24. 870 millió eurós gigabírságot kapott a Daimler a dízelbotrány miatt A Mercedeseket gyártó cég szerint a büntetés nem befolyásolja majd az üzleti eredményüket. Még 175 cikk az aktában Töltés - DM

[Eredeti](#)

(index.hu, 2020. január 23., csütörtök)

Kérdésekkel a csalók ellen

Aki ismeretlen eladótól vásárolna tűzifát, számára a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) ellenőrző kérdéssort állított össze, mely séma garantálja, hogy a tűzifával a csalók ne verjék át a hozzá nem értő vagy más miatt kiszolgáltatott vevőket.

Mert a fával baj van, amióta világ a világ. Nem azt, nem olyan minőségben, nem olyan szárazon, nem megfelelő mennyiségben, súlyban, köbméterben szállítják le. Vagy ha mégis, végül kiderülhet az is, hogy lopott!

Nos, a Nébih tanácsai a következők. A vevő már a megrendeléskor tudatosítsa a tűzifát hirdetőiben, hogy ismeri a szabályokat és azok betartását elvárja az üzlet során. Ezt a legkönnyebben úgy bizonyíthatja, ha feltesz néhány kérdést az eladónak, és leszögezi, hogy a válaszokat rögzíti. Először is meg kell kérdezni az eladót, hogy mi a Nébihnél nyilvántartott kereskedői vagy erdőgazdálkodói kódja, vagy az úgynevezett EUTR technikai azonosítószáma. Tudatni kell, hogy ezt a számot ellenőrizni fogja a Nébihnél.

El kell kérni a reklamáció során hívható telefonszámot, a cég nevét, címét. Meg kell kérdezni, hogy adnak-e a fa mellé szállítójegyet? Ha nem, akkor azonnal tegyük le a telefont, mert fát eladni csak így lehet!

Azt is meg kell tudakolni, hogy a szállítójegyen rajta van-e az eladó neve, címe, adószáma, a fentebb említett kódok, technikai számok valamelyike, a teherautó rendszáma, a sofőr neve, hogy mikor indulnak és várhatóan mikor érkeznek a megrendelőhöz. A szállítójegy fontos adata a fa fajtája, mennyisége, minősége. A megrendelőnek le kell szögeznie, hogy csak szállítójeggyel együtt veszi át a fát, s csak akkor, ha a szállítmány és a jegy minden adata egyezik. A Nébih szerint amennyiben ezekre a kérdésekre a kereskedő nem hajlandó válaszolni, esetleg nemleges választ ad, akkor tőle kockázatos tűzifát vásárolni. A hatóság azt tanácsolja, hogy aki gyanús fakeskedővel találkozik, netán úgy érzi, hogy becsapták az ügyletben, forduljon a Nébihhez, írja meg tapasztalatát az eutr@nebih.gov.hu címre.

[Eredeti](#)

(Szabad Föld, 2020. január 24., péntek, 32. oldal)

Veszélyes játék

MAGYARORSZÁG Visszahív a fogyasztóvédelem egy tűzijátékot, a pirotechnikai eszköz ugyanis veszélyes: működés közben ugyanis akár halláskárosodást is okozhat. Kéri, aki vásárolt a Spyser rockets nevű termékből, ne használja fel.

[Eredeti](#)

(Bors, 2020. január 24., péntek, 10. oldal)

Újabb brókercégre csapott le az MNB

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) a jogszerű működés helyreállításáig, de legfeljebb hat hónapra felfüggesztette a Sinus-Fair Corporate Zrt. befektetési szolgáltatásra, illetve befektetési elemzésre, pénzügyi elemzés kiegészítő szolgáltatásra vonatkozó engedélyét, s rendkívüli adatszolgáltatásra kötelezte a céget. A társaság olyan értékpapírokat kínált lakossági ügyfeleknek, amelyeket csak szakmai befektetőknek lehetett volna értékesíteni, s hazai forgalmazásukra nem is volt engedély.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalból indított – korlátozott terjedelmű és mélységű, nem teljes körű – átfogó vizsgálatot végzett a veszprémi Sinus-Fair Corporate Zrt.-nél, a 2018. január 1-től a vizsgálat lezárásáig terjedő időszakot áttekintve.

A felügyeleti vizsgálat megállapította, hogy a társaság tevékenységét nem az engedélyezési eljárásban tett nyilatkozataiban foglaltakkal összhangban végzi. Emellett olyan külföldi kibocsátású értékpapírok magyarországi értékesítésében működött közre, amelyek hazai forgalmazási feltételei nem biztosítottak, Magyarországon ezért nem lehetett volna értékesíteni azokat.

A Sinus-Fair Corporate Zrt. ráadásul a vonatkozó pénzügyi eszközöket lakossági minősítésű ügyfelek részére kínálta, noha azok egy részét kizárólag szakmai ügyfelek számára lehetett volna forgalmazni. A hosszú ideje változatlan formában fennálló hibás működési modell azt támasztotta alá, hogy a jogszabálysértés gyakori volt és rendszeresen ismétlődött. Ezzel a társaság súlyos jogszabálysértést valósított meg.

Mindezek alapján az MNB határozatában felfüggesztette a társaság tevékenységi engedélyét a befektetési szolgáltatási tevékenységre, illetve a befektetési elemzés és pénzügyi elemzés kiegészítő szolgáltatásra vonatkozóan. A Sinus-Fair Corporate Zrt. ugyanis jelenleg nem felel meg az ezek végzéséhez szükséges jogszabályi feltételeknek.

A társaság az MNB határozatának kézhezvételétől a feltételek helyreállításáig (a jövőbeni jogszerű működést hitelt érdemlő módon alátámasztó üzleti terv MNB által történő elfogadásáig), de legfeljebb hat hónapig nem folytathat befektetési szolgáltatási tevékenységet.

Az MNB emellett kötelezte a társaságot, hogy az engedély felfüggesztésének időtartama alatt rendszeres időközönként rendkívüli adatszolgáltatás keretében küldjön tájékoztatást az MNB részére az általa az engedély felfüggesztésének a megszüntetése érdekében már meghozott, illetve tenni tervezett intézkedésekről.

Az MNB felhívta a Sinus-Fair Corporate Zrt. figyelmét arra is, ha a felügyeleti kötelezéseknek nem, vagy nem teljeskörűen, illetve késedelmesen tesz eleget, az MNB további intézkedéseket alkalmazhat, ideértve különösen a társaság tevékenységi engedélyének a visszavonását.

(Origo 2020. január 24., péntek)

Kötelező biztosítás: kilistázzák a rossz sofőröket

Több százezer autós szembesülhet azzal, hogy a károkozói pótdíj miatt a normál tarifa másfél-kétszeresét, extrém esetben akár az ötszörösét számíttják fel a biztosítók. A rossz sofőrök ajánlatát is kötelező befogadni a biztosítóknak, amelyek - érthetően - nem kapkodnak az ilyen ügyfelek után.

Hatalmas felháborodást váltott ki jó néhány autóból a biztosítók kötelező gépjármű-felelősségbiztosításoknál (kgfb) alkalmazott díjszabása. A biztosítók ugyanis néhány évvel ezelőtt bevezették az úgynevezett károkozó pótdíjat, ami azt jelenti, hogy bónusz-fokozattól függetlenül megemelik a díját annak az autónak, akinek a kgfb-szerződésének a terhére az elmúlt 3-5 évben kárkifizetés történt. A pótdíj mértéke akár a bónusz-fokozatban ajánlott éves díj többszöröse lehet. Az Allianzról például az az autónak, aki 2017. január 1-jén óta háromszor is kárt okozott a saját hibájából, ötszörös szorzóval számolhat.

Az Autóklub kiakadt

A gyakorlatot nem csak az autósok, de a Magyar Autóklub is kifogásolta. A szervezet az alapvető jogok biztosához fordult, hogy indítson vizsgálatot a biztosítók eljárásával kapcsolatban. A vizsgálat, amelynek során az ombudsman a Magyar Biztosítók Szövetsége mellett a Pénzügyminisztériumot és a Magyar Nemzeti Bankot is megkereste, még mindig tart.

A biztosítók pedig azt állítják, ez a gyakorlat helyes, mivel kockázatosabbak azok az ügyfelek, akik az elmúlt években kárt okoztak. A 15 fokozatú bonus-malus rendszer nem elég pontos ahhoz, hogy megfelelően árazzák a kgfb-t. Épp ezért jóformán mindegyik piaci szereplő alkalmazza a károkozó pótdíjat, amely alapján a saját hibájukból kárt okozó autósok díját durván megemelik.

"A jelenlegi bonus-malus rendszer az okozott károk darabszámától függően határozza meg a következő biztosítási időszakra vonatkozó besorolást. Ezt a besorolást az okozott kár mértéke nem befolyásolja. Akár egy pár tízezer forintos dologi kárt okozó koccanásról, akár több millió forintos kárkifizetéssel járó személyi sérüléssel járó balesetről van szó, a bónuszfokozat meghatározása ugyanúgy történik. Egy - a kifizetett kár nagyságától függő - differenciálás igazságosabbá tehetné a rendszert" - mondták lapunknak az Uniqa szakértői.

Nem a jármű, a vezető számít

A bónusz osztályokhoz tartozó díjak viszont arányosak a tényleges kockázattal - mondta Flamich Gábor, a Signal Idunafőosztályvezetője. "Nézzünk erre egy konkrét példát. Nem azonos a kockázat két B8-as kategóriában lévő ügyfél esetén, ha az egyikük B10-ből károkozás miatt esett vissza B8-ba, míg a másik A0-ból fokozatosan érdemelte ki a B8 kategóriát. Ezért vezették be a biztosítók a károkozó pótdíjat" - magyarázza a szakember.

A biztosítóknak nagyon nehéz pontosan lekövetni a kockázattal arányos díjszükségletet. Sok próbálkozás van a piacon. Ezekből azt látni, hogy a fókusz egyre inkább eltolódik a jármű paraméterei felől a használók paraméterei felé. Megfigyelhető, hogy az üzembentartó/tulajdonos paraméterei mellett megjelentek a vezető személy paraméterei is a tarifákban - mondja Flamich.

Az Uniqa és a Signal is alkalmazza a károkozó pótdíjat. Az Uniqánál egyetlen kötelezős káresemény az elmúlt három évben megduplázza a biztosítási díjat, aki pedig kétfő vagy több kárt csinált, annak háromszoros díjat kell fizetnie. A Signálnál jelenleg 65 százalékkal nő a díj, ha három éven belül kárkifizetésre került sor.

Lapátra kerülnek a dodzsemezők

Vannak biztosítók, amelyeknél kisebb ez a szorzó, a K&H például csak 10-25 százalékkal növeli meg a hibázó autósok díját, ha az elmúlt évben kárt okoztak, ami szerény mérték ahhoz képest, hogy az Allianzról például egyetlen kár három éven belül 29 százalékos áremeléssel kár, két kár után pedig a háromszorosára, három vagy több kár után az ötszörösére ugrik a díj.

A legtöbb biztosítónál e között a két érték között alakul a pótdíjazás. Az Aegonnál is három évet vesznek figyelembe, aki hibázott, annak a másfélszeresére nő a díja. Az Unionnál 35 százalék a pótdíj mértéke, és szintén 3 év számít. A Groupamánál a bónusz-fokozattól függ a károkozó szorzó, a legmagasabb bónuszfokozatban 24,9 százalék, a malusos ügyfeleknek (M1-M4) kétszeres díjat kell fizetniük, ha három éven belül okoztak kárt.

Az díjszabások alapján egyértelműnek tűnik: az elmúlt években kárt okozó ügyfelek nem kellenek a biztosítóknak. Azokat az ügyfeleket, akik sok kárt okoztak az elmúlt években, egyébként is lapátra tehetik a cégek, felmondhatják a szerződésüket. A biztosítók saját bevallásuk szerint ritkán ugyan, de élnek ezzel a lehetőséggel, az Union például évente 10-20 ügyfelétől köszön el így, de a többi cégnél is van erre példa. Azok az ügyfelek, akik kétszer-háromszor is kárt okoztak néhány éven belül, új indexdíj helyett évfordulóra általában felmondó levelet kapnak.

Muszáj befogadni a rossz ügyfelet

Ez érthető is a jegybank statisztikái alapján, amelyek szerint az egy-egy káreseményre jutó kárérték egyre magasabb, 2018-ban már meghaladta az 509 ezer forintot, ami történelmi csúcs. Egy olyan ügyfélnél, aki az elmúlt két-három évben két-három kárt okozott, nagy a kockázat, hogy a következő években is karambolozik majd, így a biztosítása nagyon magas tarifa mellett is veszteséget eredményez.

A biztosítójuktól elküldött autósok kénytelenek másik szolgáltatót keresni, az ajánlatukat pedig a kgfb-ről szóló törvény alapján el kell fogadnia az új biztosítónak. Kötelező biztosítás nélkül nem maradhat egyetlen gépjármű sem, akkor sem, ha a tulajdonosa vagy használója úgy közlekedik, mintha dodzsemet vezetne a vurstliban. A rossz ügyfélért pedig nem lelkesedik a konkurencia. Mivel direktben elküldeni nem lehet, indirekt módon próbálják elijeszteni, például azzal, hogy igyekeznek felszórólni a díját jó magasra, hátha másik céget választ.

A jegybank adatai alapján több százezer személyautós lehet most, aki a biztosítóknál károkozói pótdíjjal számolhat. 2018 végén a Magyar Nemzeti Bank (MNB) adatai szerint több mint 5,26 millió járműnek volt kgfb-szerződése, ebből 3,6 millió volt a személyautó. Utóbbiaknál a kárgyakoriság 3,26 százalékos volt, ami nem számít magasnak. 2018-ban ez alapján körülbelül 117 ezer személyautós kgfb-s kár volt. 2017-ben szintén 117 ezer, 2016-ban 114 ezer volt a károk száma. Lehetnek persze ezek között olyan autósok is, akik többször is hibáztak, ez alapján, ez alapján 300-350 ezer autóst is érinthet a büntetőszorzó.

(Napi 2020. január 24., péntek)

Robotok álltak munkába a legnagyobb magyar biztosítónál, 12-szer gyorsabbak az embernél

A legnagyobb hazai nem-élet biztosítónál, vagyis az Allianz-nál már a mindennapok része, hogy az alkalmazottak robotokkal dolgoznak együtt, akik pontosan ugyanazt csinálják, mint amit ők. Amit az ember 4 perc alatt végez el, azt a robot 20 másodperc alatt befejezi, és az alkalmazottak ezt ma már el is fogadják. Ugyanakkor a biztosító digitalizációs stratégiája nem csak erről szól: az elektronikus termékcsaládok kialakítása, a kárrendezés és a kárbejelentés digitalizációja, a papírmentesítés, a kiberbiztonság megerősítése mind ide tartozik, ráadásul a világ egyre inkább elmozdul a belső hálózatok által uralt működésből a cloud alapú működés irányába - véli Végh István, az Allianz informatikáért felelős vezérigazgató-helyettese.

Kiemelt téma lesz az insurtech a Portfolio március 5-ei Biztosítás 2020 konferenciáján. Regisztráljon Ön is!

Hogy néz ki az Allianz digitalizációs stratégiája, melyek voltak az elmúlt időszak legfontosabb digitalizációs projektjei?

A digitalizációs stratégia egyik fő eleme a termék, ugyanis a biztosítók tradicionális, komplex megoldásait nagyon nehéz digitálisan kezelni. A mi esetünkben minden termékcsaládra vonatkozóan lehetőség van a klasszikus kommunikációs csatornákat előnyben részesítő termékverziók eladására, és emellett e-termékek is szerepelnek a repertoárunkban, amelyek kifejezetten a digitális értékesítést és kiszolgálást könnyítik meg. Ezek tipikusan egyszerűbb felépítésűek, kizárólag a digitális kommunikációt engedik szerződéses feltétel szintjén is az ügyfeleknek. A digitalizáció fontos alapfeltétele a technológiai háttér megléte: ebbe beletartoznak az értékesítési felületek, az ügyfélportál felületek és funkciók, a webservice-ek, a munkafolyamat-vezérlő rendszerek, de ide sorolhatjuk a dokumentumkiküldést és tárolást is. Mi jó pár évvel korábban teljes mértékben eltüntettük a papírt a belső folyamatainkból: vagy áttértük a csatornákat a digitális irányba, ahol a kommunikáció már alapjaitól digitális; vagy pedig, ami mégis papír alapon érkezik hozzánk, azt teljes egészében digitalizálja egy partnerünk, majd így kerül a belső feldolgozási folyamatba. A stratégia fontos része, hogy a digitális kiszolgálás a GDPR-nak és az IT-biztonsági szabályoknak is megfeleljen, biztosítani kell az ügyféladatokat védelmét, a dokumentumok integritásvédelmét, főleg ha arra gondolunk, hogy a világ egyre inkább elmozdul a belső hálózatok által uralt működésből a cloud alapú működés irányába.

Milyen technológiákat alkalmaznak a digitalizációban?

A kiszervezett tevékenység jelen pillanatban még a szkennelésen alapul, de a partner ezentúl már elsőszintű adatfeldolgozást is végez. A papírról kinyerhető adatokat rögzítik, és ha ezek értékelhető adatokat tartalmaznak, azokat a robotok nagyon szépen fel tudják dolgozni, nem kell hozzá manuális interakció.

Az elmúlt két évben mintegy félmillió anyagot kapott meg a nálunk dolgozó hat robotfej, melyek átlagosan 70 százalékos feldolgozási sikerarányt értek el.

A teljes tranzakciós volumenünk éves szinten megközelítőleg 1,5 millió, vagyis a robotokat még jobban is kihasználhatnánk. Ezért elkezdtünk egy nagyon mély analízist annak érdekében, hogy kiderítsük, miért áll meg ott, ahol elvileg még tudna működni. Nagyon érdekes felfedezéseket tettünk, mert volt, ahol a mi belső szabályrendszereink voltak olyan rosszul beállítva, hogy a robot nem tudta elvégezni a munkát. Egy ember nemes egyszerűséggel átlépte volna ezt a pontot, de egy kódolt robot erre nem képes. Voltak továbbá olyan pontok is, ahol a robot szabályai voltak helytelenül megfogalmazva. Ahogy az üzlet változik, a belső folyamatainkat és a saját működési szabályainkat is rendre felül kell vizsgálni. Ennek eredményeként azt várom, hogy egy éven belül megduplázzuk ezt a feldolgozási volument.

Néhány évvel ezelőtt a robottechnológia még olyan drága volt, hogy sok területen egyszerűen nem érte meg kiváltani vele az emberi munkaerőt. Most hol tartunk ebben?

A technológia valóban nem olcsó, de messze nem olyan drága, mint például a mesterséges intelligencia alkalmazása. Mi a robotot nem tiszta adatok feldolgozására akartuk használni. Amikor egy szabad szöveg alapján azt vártuk, hogy a robot találja meg, mit kellene megcsinálnia, a tapasztalatok alapján nem működött. Nálunk az ügyfélküldemények egy jelentős része nem sztenderd. Nagyon drága lett volna megtanítani a robotot arra, hogy ezeket képes legyen értelmezni, és nagyon drága lett volna ellenőrizni, hogy a feladatot, amit a maga tudása alapján feltételezett, valóban helyesen választotta-e ki. Ehelyett megmondjuk a robotnak, hogy mit csináljon meg.

Megkapja az adatokat, lépked a feldolgozó rendszerek képernyői között, végezze el a tranzakciót részben vagy egészében, ha levelet kell kiküldeni, indítsa el a folyamatot. Azt csinálja, mint amit az ember.

A mostani fázisban ezt fejlesztjük tovább az elmúlt közel másfél év tapasztalatai alapján.

Melyek a robotok legnagyobb előnyei?

Amíg egy embernek egy adott típusú változásjelentés feldolgozása példaként megközelítőleg 4 perces feladat, ez a robotnak nagyjából 20 másodpercet vesz igénybe. A másik előnye, hogy nem 8 órában dolgozik, hanem 0-24-ben. A robotjainkat a korábbi csúcsterhelésre optimalizálva vettük meg: a hat robotfej helyett a mostani optimalizáció mellett kettő is bőven elég lenne. A kompozit motorbiztosítóknál az éves csúcsidőszak az év utolsó negyedéve a mai napig. Abban az időszakban a feldolgozandó volumen nagyjából a háromszorosa a megszokottnak, mi a csúcsra lőttünk, ez volt a tanulópenz, most megpróbáljuk munkával ellátni a robotokat.

A csúcsidőszakokat hogyan kezelik a biztosítók, ilyenkor kiszervezik a munkát, felvesznek diákokat?

Ezeknek a feladatoknak egy része viszonylag könnyen megtanulható, de a tapasztalatok vegyesek. Ahhoz, hogy betanítsuk az új kollégákat a csúcsterheléses időszakra, fel kell venni őket szeptemberben, de a normál fluktuáció következtében egy részük hamar elhagyja a vállalatot, míg a diákok esetében pontosan erre az időszakra esik a vizsgaidőszak is, ami szintén korlátozza a rendelkezésre állást. Korábban irattározásra, kampányhívások kezelésére és más nagyon egyszerű feladatokra vettük fel a diákokat, de ezek a feladatok jelentős része az iratkezelés kiszervezésével megszűnt, a tranzakció-feldolgozáshoz pedig mélyebb üzleti tudásra van szükség. Miután a kollégák jelentős része teljesítménybérben dolgozik, nem ütközött nagy ellenállásba, hogy túlórával oldjuk meg a feladatot: ebben az időszakban sokan simán keresnek meg a havi átlagot jelentősen meghaladó bért. Ezzel párhuzamosan jelentek meg nálunk a robotok, melyek ezeken a területeken szép eredményeket értek el. Ezzel a két hatással elég jól tudtuk kompenzálni a csúcsterhelést. Ettől függetlenül továbbra is alkalmazunk ideiglenes munkaerőt, és el kell mondjam, hogy nagyon ügyes és használható munkatársakra is sikerült szert tennünk ebből a körből.

Az alkalmazottak hogyan viszonyulnak a robotokhoz?

Az elején a robotok bevezetésének és optimalizációjának belső támogatottsága elég csekély volt, de mára elfogadták őket. Mi azt mondtuk, hogy innentől kezdve, ha a robot megcsinál egy feladatot, akkor is fizetünk az alkalmazottnak, például a feltöltési feladatokért is. Azok az esetek, amiket a robot valamiért visszadob, komplexebbek, ezért ezekre felemeltük a benchmark-értéket. Nyilván a robotok miatt voltak negatív létszámbeli hatások rövidtávon, ami fájdalmas, de ez a szervezetben hosszú távon nem okozott tartós hatást.

A digitalizáció mekkora költségcsökkentést jelent a cégnek, ezt hogyan lehet mérni?

2019-ben a digitalizált forgalom, beleértve az e-maileket, a portálforgalmat, az elektronikus küldeményeket, az sms kommunikációt, nagyjából a teljes forgalom 80 százalékát tette ki, papír alapon a maradék megközelítőleg 20 százalék zajlott. Az operációs költségek megoszlását tekintve viszont a működési költségeinknek már több mint a 40 százaléka kapcsolódik papírhoz. Sajnos a papíralapú működéshez kapcsolódó költségek folyamatos emelkedése a digitalizáció eredményének egy részét felemészti. Magyarországon sajnos az a tendencia, hogy a papíralapú kiszolgáláshoz kapcsolódó, részben monopol szolgáltatói kör üzleti volumene csökken, ezzel szemben folyamatosan emelkednek a költségek a bevételi célok teljesítése érdekében. Ezen kívül a digitalizációból fakadó költségmegtakarításból tudtuk fedezni a jelentős béremelkedést.

További ráfordítást indukál, hogy beruházás nélkül nincs digitalizáció. De úgy gondolom, ha valaki tudatosan halad előre, akkor nem lineárisan, hanem exponenciálisan tudja csökkenteni a költségeit.

Honnan jönnek az új ötletek, insurtech fejlesztések egy nagy hagyományos biztosítónál? Csoportszintről kapják a támogatást vagy inkább magyar cégekkel dolgoznak?

A régióban egy nagyon határozott egységesítési stratégiát követünk, elmozdultunk abba az irányba, hogy a csoport kész eszközöket ad a lokális vállalatoknak. Tapasztalataim alapján korábban megközelítőleg 80-20 százalékos arányban lehetett azt mondani, hogy

lokális/csoportszintű fejlesztések zajlanak, ez az arány most megfordult. Az a megfigyelésem, hogy a biztosítók nagyon tradicionálisak és prudens működési modellt követnek, ha összehasonlítom a bankokkal, itt kevesebb az innováció. A biztosítás egy hosszú, tartós ügyfélkapcsolat. Nem az a jellemző, hogy az ügyféllel minden hónapban akár többször kapcsolatba kerülünk, hanem csak akkor, amikor megkötik a biztosítást, és amikor káruk van. Ebből a szempontból a biztosítói üzletmenet egy lassabb üzletmenet, a biztosítók innovációs affinitása is lassabb. Ez nemcsak Magyarországon van így, hanem az egész világon is igaz. Az Allianz sok szempontból piacvezető Magyarországon a digitalizációban, de ha összehasonlítom egy fintech vagy egy telekommunikációs céggel, ahhoz képest mi egy tartályhajó vagyunk. Ennek megfelelően ugyan magabiztosan megyünk előre, de az innovációs képességünk jóval lassabb. Ugyanakkor, ha van egy kialakult megoldás, ami jól használható, arra vevő a biztosítói kör. A jövőben ez mindenképpen változni fog véleményem szerint, ebben az iparágban is gyorsulást várok az innovatív megoldások keresése és bevezetése terén.

Mely területeken működik a távoli kárfelmérés szolgáltatás?

A folyamatot októberben élesítettük, nagyjából november eleje óta működik konszolidáltan. Ez egy teljesen új technológia, melyet az egész kárrendezési üzletmenetben, a szakértői munkában is be kellett vezetni. Három területen használjuk: a lakossági vagyon, illetve a lakossági gfb és casco biztosításoknál. Jelenleg az elvégzett szemlék kétharmada a lakossági vagyonbiztosítási károkhoz kapcsolódik. Ez nem okozott meglepetést, mert itt egyrészt kisebb kárösszegek jellemzők, nagy a tranzakciószám, és a motor-kárrendezés jelentős része javítói körhöz kapcsolódik. Ezekben az esetekben a javítók gyakran maguk végzik el a kárfelmérést. Az összes alkalmas kárnak jelen pillanatban megközelítőleg 10 százaléka zajlik távoli kárfelméréssel, ami kezdő aránynak nem rossz, de minimum az arány duplázását várom ebben az évben.

Hogyan zajlik a távoli kárfelmérés folyamata?

Az ügyfél a kárbejelentési folyamat során a rendszer által vezérelt feltételek alapján kiválasztja ezt az innovatív megoldást és a számára alkalmas időpontot a szemléhez. Ezt követően kiküldünk neki egy linket, ami temporálisan letölt egy kisebb alkalmazást. Amikor az előre egyeztetett időpontban elindul a szemle, onnantól kezdve a károsult mobil eszközén futó alkalmazás segítségével a szakértő élőben látja a helyszínt, és tud fix képeket rögzíteni, melyek a rendszerben tárolódnak. A munkatársunk a szemle alapján el tudja végezni az automata kalkulációt. Az alkalmazással sikeresen rendezett károk száma már ezer felett van. Mivel a kár bekövetkezése után nagyon gyorsan ott vagyunk az ügyfélnél, nem kell kimenni, akár másnap el lehet végezni a szemlét, ráadásul a hagyományos kárrendezéshez viszonyítva lényegesen magasabb az egyezségi arányunk is. Az első tapasztalatok nagyon jók, tanulunk belőlük, és a motor-üzletág esetében abban látjuk a további potenciált, ha a nem szerződött javítói oldal is bekapcsolódik ebbe a folyamatba.

A kék-sárga baleseti bejelentő lapnak is van már digitális verziója, mennyien használják ezt, és milyenek a visszajelzések ezzel kapcsolatban?

A letöltési arány nagyon jó, viszont a használati arány tekintetében még bőven van fejlődési lehetőség. Úgy gondolom, hogy ennek két oka van. Az egyik, hogy motor-kárrendezéshez kapcsolódik, és ott nagyon sok esetben a szervizek indítják a kárbejelentést. Benne van az is, hogy hiába tölti le 200 ezer ember, a baleseti kárgyakoriság relatív alacsony, így évek kellene, amíg ez felfut.

Mindezekkel együtt az ügyféltapasztaltok kedvezőek, a MABISZ koordinációja mellett már ebben az évben további, a használatot jelentősen könnyítő fejlesztési javaslatok vannak napirenden.

(Portfolio 2020. január 20., péntek)

Könnyen tragédia lehet abból, ha begyújt otthon

Két éve módosította a kormány a kéményellenőrzésekről szóló jogszabályt, azóta nem kötelező a kéményseprés a családi házaknál. A szakemberek akkor óriási veszélyt láttak a változtatásban, de a katasztrófavédelem számai egyelőre ezt nem támasztják alá. A kéményseprők szakszervezetőjének vezetője isteni szerencséről beszél, és pontatlan adatokról. Az én házamban mindenesetre az előbbi állapotot állapította meg a kéményseprő.

Életveszélyt hárítottunk el!

– mondta a kéményseprő, amikor lejött a padlásról. Kezében egy óriási lódarázs-fészek önmagában is jókora darabja, amit a kéményből szedett ki. A fészek teljesen eldugította a kéményt, ha begyújtottam volna a kályhába, minden füst visszajött volna a házba. Valamit még mondott a szakember arról is, hogy nemcsak a füst miatt lehetett volna baj, hanem könnyen lángra kapott volna a tető is, ha begyújtok, de erre már a sokk miatt alig tudtam figyelni. Arról nem is beszélve, hogy a lódarázs, ha emberre támad, önmagában is nagyon veszélyes. És az állat átfúrja a tetőt is időnként – úgy rémlik ezt is hozzátette, miközben mutatta az esetről készített fotóit.

Konkréten ez volt a házamban:

A veszélyt egyáltalán nem érzékeltük, lódarazsat nem nagyon láttunk nyáron sem. Szerencsére csak odafent közlekedtek. Azóta utánanéztem: a lódarásznak (*Vespa crabro*) fájdalmas a csípése, komoly duzzanatot, allergiás reakció esetén, kezelés nélkül akár halált is okozhat. Társas életű rovar, melynek kolóniái tavasztól késő őszig aktívak. A közös munkával felépült darázs-fészkek télire kiürülnek, a dolgozók, a herék elpusztulnak, és csak a megtermékenyített királynők telelnek át, hogy a következő évben új családot alapíthassanak. Van egy olyan legenda, hogy a következő évben akkor is ugyanitt építik vissza a fészket, ha azt időközben leverték, de ezt az általam felhívott darázsirtó szakember cáfolta. Mint mondta, egyelőre nincs mit tenni, de tavasszal azért figyeljük, hogy van-e mozgás odafenn, és ha van, mindenképp hívjunk szakembert.

Kéményseprőt láttam, szerencsét találtam

A kályhába pedig szerencsére nem gyújtottunk be a kéményellenőrzés előtt. És a szerencse itt tényleg kulcsfogalom, mert gyakorlatilag teljesen véletlenül jutott eszembe, hogy már régen voltak megnézni a kályha és a gázkazán kéményét. Így elkezdtem utánanézni, hogy is megy ez.

Korábban ugyanis a kéményellenőrzés magánháznakál kötelező volt, évről évre jött az értesítés, hogy jönnie a szakember, legyünk otthon, vagy egyeztessünk időpontot. Így e szempontból biztonságban érezhettük magunkat, mint ahogy az országban lévő mintegy kétmillió családi házban lakó ember is.

A kéményseprés rendszeres és kötelező volt 2017 végéig.

2018. január 1-jétől viszont új jogszabály alapján zajlik a magánházak ellenőrzése, azóta ugyanis nincs kötelezettség. Az ingatlan tulajdonosnak kérhet a katasztrófavédelem honlapján kéményseprést. Ott megjelölhet időpontokat, amelyek közül az egyikről megegyezve végül kijönnek elvégezni a szükséges munkát. (Például, mint láttuk, felfedezni, hogy totálisan el van dugulva a kémény.) Emellett telefonon is megrendelhetjük a szolgáltatást, de az sem sokkal egyszerűbb.

Van azért egy jó hír is: a kéményseprés ingyenes.

Életveszélyes helyzetek számának jelentős növekedését eredményezheti

A törvénymódosítást 2017-ben azzal indokolta a kormány, hogy korábban „adminisztrációs és időbeli terhet jelentett” a kéményellenőrzés a családi házakban lakóknak. Az új

szabályozás szerint azonban a tulajdonosok szükség szerint maguk rendelhetik meg azt, egy általuk választott időpontra, „így nem függnek a szolgáltató munkavégzési rendjétől”.

Az új szabályozás vitájában szakemberek, például a Kéményseprők Országos Szakszervezetének (KOSZ) elnöke, Vámos Csaba arra hívta fel a figyelmet, hogy „Franciaországban, Belgiumban vagy Hollandiában, ahol nem kötelező a kéményseprés, sokkal több a szén-monoxid-mérgezés, mint Németországban, ahol minden szezonban kötelező a kémények, fűtési rendszerek ellenőrzése”. Az önkéntességre épülő szabályozás tehát jelentős mértékben növelheti a szén-monoxid-mérgezéses esetek és tragédiák számát.

Hasonló indokkal küldte vissza egyébként Áder János a törvényt a parlamentnek: szerinte az „az életveszélyes helyzetek számának jelentős növekedését eredményezheti”. A képviselők azonban másodszor is – változtatás nélkül – elfogadták a jogszabályt.

„Ez egy lutri”

„Akkor is azt gondoltuk, most is azt gondoljuk, hogy ez egy lutri. Jeleztük a törvényalkotók felé, hogy meg fog emelkedni a szén-monoxid-mérgezéses balesetek száma. És a riasztások esete ugrásszerűen nőtt is! De Istennek legyen hála, a halálesetek száma nem növekedett. Ezt én kizárólag a szerencsének tulajdonítom, illetve annak, hogy egyre több lakásban van érzékelő” – foglalja össze két év tapasztalatait Vámos Csaba. A KOSZ elnöke ugyanakkor az ingyenességet jónak tartja. Úgy véli, hogy évi egy alkalommal, ingyenesen minden házra kötelezővé kellene tenni az ellenőrzéseket.

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKF) tájékoztatása szerint télen nem telik el nap anélkül, hogy a tűzoltókat ne riasztanák akár egy nap több helyre is szén-monoxid miatt. Azt is megerősítik, hogy az ilyen riasztások száma évről évre nő. Ennek szerintük egyik oka, hogy egyre jobban elterjed a szén-monoxid-érzékelők használata, másik, hogy nem megfelelő a füstelvezetés.

A hivatalos adatok szerint 2017-ben 607 alkalommal vonultak a tűzoltók szén-monoxid-mérgezéses eseményekhez, 380 sérültet jegyeztek fel, és tízen veszítették életüket. 2018-ban kettővel több esetben avatkoztak be a tűzoltók, 329-en sérültek meg, és szintén tízen veszítették életüket.

Tavaly 375-en sérültek meg, és tizenhét ember életét követelte a csendes gyilkos.

os Csaba

Jobban szigetelő ablakok, kevesebb oxigén

A fűtő- és vízmelegítő berendezések üzemeltetéséhez nélkülözhetetlen az égéshez szükséges oxigén. A modern, jól szigetelő nyílászárók légáteresztő képessége minimális, ezért alig jut az épületbe oxigén. A nyílt lánggal működő vízmelegítők vagy fűtőeszközök pedig elhasználják a szoba levegőjét, innentől a szén-monoxid halálos mennyiségben való megjelenése már csak idő kérdése – magyarázza Dóka Imre, az OKF helyettes szóvivője.

Emellett az égéstermék-elvezetők meg is hibásodhatnak. Romolhat a műszaki állapotuk, repedés, fugahiány vagy nagyobb szerkezeti sérülés keletkezhetett rajtuk, amiktől átereszthetik a füstgázt. A használat révén roncsolódhat, korrodálódhat a béléscső külső vagy belső felülete. A fa-, szén-, olajtüzelésű berendezésekhez kapcsolódó kémények esetén a probléma leggyakoribb oka a nagy hő miatt bekövetkezett szerkezeti elváltozás, repedés – sorolta a gondokat Dóka.

A rosszul megválasztott tüzelőanyag miatt túlzottan elkormosodhat a szerkezet, ami duguláshoz, kéménytűzhöz vezet. Ha az összekötő elemek vagy a tisztítóajtó nem záródik megfelelően, visszaáramolhat az égéstermék a lakótérbe, ami szén-monoxid-mérgezéses balesetet okozhat.

A kéményt elzárhatja – mint láttuk – darázsfészek vagy bagolyfészek is. Ezeket az eseteket és meghibásodásokat hivatott többek közt felderíteni a kéményseprő – már ha kihívják a házakhoz.

Tűz, tűz, tűz

2017-ben 1428 kéménytűzhöz riasztották a tűzoltókat, 2018-ban 1089, tavaly 882 ilyen jellegű eset volt. Azaz a kéménytűzek száma szerencsére csökkent az országban. Ilyen jellegű tüzesetből adódóan az elmúlt két évben 13-13-an sérültek meg.

„A kéménytűzek nagy része az égéstermék-elvezetőben lerakódott, elszurkosodott korom meggyulladására vezethető vissza. Ennek előzménye pedig a helytelen tűzrakás és a nem megfelelő tüzelőanyag használata. Az okok között a második a kémény építőanyagainak elöregedése, az égéstermék-elvezető nem megfelelő műszaki állapota. A kéménytűz kialakulásának esélye csökkenthető a kémények rendszeres ellenőrzésével, tisztításával” – jut vissza az ellenőrzések fontosságához Dóka.

2017-ben egyébként összességében (tehát nem csak a kémények miatt) 7123 lakástűzhöz riasztották a tűzoltókat, 644-en sérültek meg, 103 ember életén pedig már nem lehetett segíteni. 2018-ban 6373 alkalommal kellett ilyen jellegű eseménynél beavatkozni, 631-en sérültek meg, 84-en veszítették életüket. Tavaly 6570 lakástűznél avatkoztak be a tűzoltók, 559 ember sérült meg, tüzeset során 114-en, ebből lakástűznél 93-an veszítették életüket.

Nehéz átállni

Vámos Csaba nem biztos abban, hogy a hivatalos statisztikák pontosak, tud olyan esetekről, amelyek nem jelentek meg az országos adatokban. Az biztos viszont, hogy drasztikusan vissza lehetne szorítani a baleseteket, ha minden házban évente ellenőriznék a kéményeket. Ehhez viszont nem kedvez a szabályozás.

„Volt egy 25-30 éves gyakorlat, amely szerint minden évben megjelent a háznál a kéményseprő, erről nehéz átállni arra, hogy mindenki maga rendelje meg a szolgáltatást. Nem is jut eszébe a legtöbb embernek, és nem is biztos, hogy tudja, hogyan kell. Sokkal jobb tájékoztatást kellene adni erről. Vidéki Piri néni nem biztos, hogy képes a katasztrófavédelem honlapján vagy akár telefonon ezt leszervezni. Az elmúlt 40 évben azt szokta meg, hogy minden évben megjelenik nála a Pista kéményseprő, de a Pista nem fog többé menni. A kéményében pedig gyúlik az égéstermék, vagy fészket rak a darázs, a bagoly. Ha begyűjt, kész a tragédia.”

Egyébként a katasztrófavédelemhez akkor növekszik meg a megkeresések száma, amikor a sajtó beszámol egy-egy ilyen tragédiáról.

Most csak egy majdnem-tragédiát tudtunk itt felmutatni a mi nem kis darázsfészkekkel, de reméljük, sok háztulajdonosnak ez is elég, hogy bejelentkezzen kéményellenőrzésre.

(HVG 2020. január 24., péntek)

Génszerkesztés – így tudunk majd alkalmazkodni a klímaváltozáshoz?

A génmódosítás és a génszerkesztés kétségtelenül az elmúlt évtizedek egyik legmegosztóbb, és egyben egyik legizgalmasabb tudományos témájának bizonyult. Rengeteg olyan kiaknázatlan lehetőséget tartogat még magában ez a szakterület, amelynek – a törvényi szabályozást leszámítva – csak az emberi kreativitás, illetve az etika szabhat gátat. Az élelmiszeriparban már évek óta használnak géntechnológiát, többek között a termelékenység fokozása érdekében, így nem okoz olyan nagy meglepetést, hogy a klímaváltozás kapcsán is több tudományos elképzelés született már a jósolt problémák megoldására. Habár a génmódosítás témaköre továbbra is nagyon megosztó, e heti bejegyzésünkben szeretnénk volna megvizsgálni, hogy milyen pozitív hozománya lehet a géntechnológiának.

Az előrejelzések szerint a Föld hőmérsékletének növekedése a továbbiakban is folytatódni fog, ez a globális hatás pedig több olyan problémát vethet fel a jövőre nézve, amelyek megoldását akár a géntechnológia segítségével is megtalálhatjuk.

A klímaváltozás egyik nagy mértékben érintett csoportját a növények alkotják, hiszen hatalmas befolyást jelent növekedésükre az a közeg, amelyben fejlődnek. Tekintettel arra, hogy mindennapi táplálékunk egyik legnagyobb részét teszik ki, különösen nagy szükség van a növénytermesztés és a mezőgazdálkodás hatékonyságának és termelékenységének növelésére, hiszen a Föld termőföldjei nem képesek fenntarthatóan egész évben ellátni a bolygó lakosságát. A hőmérséklet emelkedésének következtében a növényeknek sokkal nagyobb ellenállást kell tanúsítaniuk a magas hőre, szárazságra, megterhelő környezeti körülményekre, mint korábban. Az elmúlt évtized után a génkezelés már nem számít új keletű mezőgazdasági módszernek, hiszen segítségével bizonyos takarmánynövények (mint például a gyapot vagy a kukorica) immunisak lehetnek különböző betegségekre. Ám sokan tartózkodnak a GMO élelmiszerek fogyasztásától, mivel egyelőre nem ismert az egészségre gyakorolt hosszú távú hatásuk.

A növénytermesztés forradalmasítása érdekében különböző hajtások génszerkesztésével kísérleteznek a szakemberek, hogy azok könnyebben alkalmazkodhassanak az esetenként szélsőséges időjárási körülményekhez. Ez a módszer nem összekeverendő a génmódosítással, hiszen génszerkesztés során nem más növény, élőlény génjeit keverik bele az adott DNS-be, hanem sajátjában hajtanak végre változtatásokat: így nem történhet például olyan probléma, hogy egy allergén kerül egy nem allergizáló növény genetikai képletébe, ezáltal okozva allergiás tüneteket fogyasztójának.

Sikersztorik

A génszerkesztés segítségével született egy különleges rizsfajta, amely a többi típushoz képest sokkal ellenállóbb az áradásokkal, szárazsággal, vagy éppen az extrém időjárási körülményekkel szemben. Először sikeresen azonosították azt a gént, amely kontrollálja a levelek felületének nano-struktúráját, majd ennek segítségével kifejlesztettek egy olyan növényverziót, amely apró viaszkristályokat növeszt levelének felszínére a kiszáradás ellen, illetve áradás esetén egy vékony gáz réteget képez a levél köré. Utóbbi azért kiemelten fontos, mert ez a réteg védi meg a levél nyílásait a víztől, így tud fotoszintetizálni a nedves közeg ellenére is. A rizs az egyik legalapvetőbb élelmiszer és élelmiszeripari alapanyag is egyben, ezért hatalmas eredménynek számít, hogy ellenállóbb lehet az áradások ellen – amelyek a klímaváltozás következményeképp várható fenyegetést jelenthetnek a jövőre nézve.

Szintén tudományos áttörésnek számít az a szén-dioxiddal kapcsolatos felfedezés, amely megvalósítása esetén az üvegházhatás csökkentésében nyújthat nagy segítséget az emberiségnek. Az üvegházhatású gázok egyik legnagyobb arányú alkotóeleme ugyanis a szén-dioxid. A szén-dioxid megkötése a Föld növényvilágának kiemelten fontos feladata, többek között ezért is számít olyan hatalmas csapásnak az amazóniai esőerdők pusztulása. Bolygónk népességének szén-dioxid kibocsátása sajnos az elmúlt években folyamatosan nőtt, míg a Földet borító növényréteg helyét fokozatosan átveszik a mesterséges területek. Több módszer is létezik, amellyel ellensúlyozhatjuk a kibocsátást, ám a génszerkesztés radikális változásokat hozhat a légköri szén-dioxid mennyiségét illetően. A kaliforniai Salk Institute egy olyan génszerkesztési eljárásról dolgozik, amellyel olyan növényeket hozhatnak létre, amelyek nemcsak ellenállóbbak és termékenyebbek, de hosszú távon képesek nagy mennyiségű szén-dioxidot kivonni a légkörből, majd eltárolni azt gyökereikben.

Az üvegházhatású gázok másik nagy mennyiségben előforduló alkotóeleme a metán. Ezt a gázt a nagy hőelnyelő tulajdonsága miatt a szén-dioxidnál is károsabbnak ítélik, összességében a klímaváltozás hatásainak 25 százalékát a metánkibocsátásnak tulajdonítják. A legnagyobb metántermelő iparág az állattenyésztés, azon belül pedig kiemelkedően a szarvasmarha-tenyésztés. Szerencsére a marhahús-fogyasztás csökkentésén kívül egy másik módszer is csökkenthet a metánkibocsátás szintjét: genetikusok felfedezték, hogy a szarvasmarhák genetikai háttere határozza meg az emésztési rendszerükben élő azon

mikroorganizmusok jelenlétét, amelyek erősen befolyásolják az állat által termelt gázokat. „Ez azt jelenti, hogy kiválasztás alapján tenyésztethető olyan szarvasmarha, amely kevésbé valószínű, hogy magas mennyiségű metántermelő baktériumot hordoz emésztőrendszerében” – nyilatkozta John Williams, a University of Adelaide's School állattudományi karának professzora.

Humán génszerkesztés: megoldás vagy probléma?

Végül, de nem utolsó sorban térjünk ki az emberre is. Az előző példákából, és még számossikeres állati génállomány módosítási, szerkesztési precedensekből kiindulva valószínűleg lehetséges lenne az emberi géneket is saját immunrendszerünk, fizikai állóképességünk, külső megjelenésünk változtatására vagy javítására módosítani. A tudomány jelenlegi állásaszerint mindaddig biztosan nem lehet megengedett az emberi gén reproductív szerkesztése, amíg nem tudnak százszázalékosan minden lehetséges hibalehetőséget (rossz gén szerkesztése; gének felemás szerkesztése) kizárni, hiszen a páciens biztonsága veszélybe kerülhet, illetve még mindig megosztó kérdés, hogy egyáltalán etikus-e összességében az emberi gén ilyen mértékű változtatása. Félő, ha világszinten engedélyezetté válna a technológia alkalmazása, az azt eredményezné, hogy a társadalom bizonyos tagjai ún. designer baby-ket szeretnének majd létrehozni, hiszen amellett, hogy jó célokra, például betegségek megelőzésére lehetne használni a génszerkesztést, ugyanúgy önzőbb célokra – mint például a kinézet megváltoztatása – is alkalmas lehet. Ez a fajta hatalom akár olyan társadalmat is eredményezhetne a jövőben, amelyben egyre jobban elhalványulna, hogy ki mit örököl vérszerinti szüleitől, mi is az átlagos, illetve akár egy szuperior társadalmi szegmens létrejöttéhez is hozzájárulhatna. Többek közt ezért is okozott akkora globális felháborodást az incidens, melynek során egy kínai biofizikus HIV immunis ikerembriókat ültetett be egy nő testébe.

Reméljük, hogy a klímaváltozás előrehaladtával sem fognak olyan radikális irányba fordulni a Földön történő események, amelyek az emberek számára szükségszerűvé tennék az alkalmazkodóképesség génszerkesztéssel történő megsegítését. Mindenesetre a témában történő folyamatos kutatás minden kétséget kizáróan hasznos lehet a jövőre tekintve, hiszen különböző betegségek megelőzésében valószínűleg nagy segítséget nyújthat a genetikai háttér minél mélyebb megismerése.

(Chikansplanet 2020. január 24., péntek)

Minden ipari rendszert feltörték a híres Pwn2own versenyen

Korábban soha nem látott verseny zajlott Miamiban az S4 kiberbiztonsági konferencián, ahol most először nem autókat, webböngészőket vagy más népszerű appokat vettek elő, hanem ipari vezérlőrendszereket törhettek fel a csapatok.

ILYEN SZOFTVERREL IRÁNYÍTANAK ATOMERŐMŰVEKET ÉS AUTÓMOSÓKAT IS

Világos, hogy nagy a baj, ha egy üzenen kívülről indított támadással át lehet venni az irányítást. A versenyre meghívott világelső kiberbiztonsági szakértők az eléjük tett nyolc rendszerből mindet feltörték, hogy a kedvük szerint futtassanak le azokon parancsokat.

Egyetlen nagy hiányossága ennek a Pwn2own versenynek, hogy kevés cég vállalta, hogy odaadja a kódjait.

A KÉT LEGNAGYOBB IPARI SZEREPLŐ, A GE ÉS A SIEMENS TÁVOL MARADT

De még csak nem is szokták ezek a cégek külsősökkel tesztelni a rendszereiket. Nincsenek olyan hibakereső jutalomprogramjaik, mint amelyet a Google és az Apple működtetnek, és komoly összegeket adnak bárkinek, aki biztonsági hibát tár fel a rendszereikben.

Persze nem is kell odaadniuk a kódokat, mert az iráni, észak-koreai és más nemzetek kiberkatonái úgyis bebizonyították már, hogy vannak biztonsági hibák az ipari rendszerekben. Ilyen támadások miatt voltak áramkimaradások Ukrajnában, így sikerült lekapcsolni szaúdi olajipari létesítmények biztonsági rendszereit.

Hogy ne legyenek akkora lemaradásban a verseny résztvevői, a Pwn2Own partnerei három hónapot adtak nekik a kódok tanulmányozására. A szoftvereivel ott volt a Rockwell Automation HMI, az Iconics és az Inductive Automation.

Az egyik résztvevő, Steven Seeley, aki több ezer hibát fedezett fel szoftverekben az elmúlt öt évben, "puhának" találta az ipari vezérlőrendszereket, amit eléggé rémisztőnek tart.

(Index 2020. január 24., péntek)

A GDPR-on túl - Mit kell tudni az egységes digitális piacról?

Miközben 2019. év vége az adójogi törvények módosításától hangos Magyarországon, addig az online kereskedelem tekintetében érdemes további figyelmet szentelni a GDPR adatvédelmi rendeletén túl nyúló jogi kérdéskörökre. Az egységes digitális piac alappillérei azzal a céllal jöttek létre, hogy az online kereskedelem stratégiai szempontjait kiegyenlítésék. Ennek érdekében az Európai Bizottság az online akadályok és versenyegyenlőtlenségek lebontásán dolgozik, amely tényről a magyar vállalkozásokat is szükséges informálni. Jelen cikkben a Bizottság által definiált, új, átdolgozott és bevezetés előtt álló Unió szabályozásokról, valamint – további alapkövek után kutatva, – a közeljövőben lehetséges szabályok bemutatásáról olvashat.

Helyzetkép

A Web 2.0 megjelenésével új piacok alakultak ki, amely jelenség természetesen folyamatosan vonzza az újszerű és innovatív cégek megjelenését is. Ezzel kapcsolatban új üzleti modellek jöttek létre, ezért az ezeket szabályozó jogrendszerek kialakítása is szükségessé vált. A GDPR szintén része az egységes digitális piac kialakításának, melyen már évek óta dolgozik az Európai Bizottság. A digitális piacot harmonizáló szabályok nagy előnye, hogy csökkentik a kereskedők költségeit, valamint ösztönzően hat a határokon átnyúló bővítés felé. Nincsen számottevő szerződésjogi különbség az egyes EU-országokban.

Az online piacon aktív fogyasztók egyre tájékozottabbak, tudatosabbak és egyre szélesebb igényekkel fordulnak a vállalatok irányába. Mindemelett azonban nem mindig bíznak az online vásárlás adta lehetőségekben. Az egyik legfontosabb bizalmi alapot adó, az alapvető kérdésekben teljeskörűen egységesített, Európai Unió-szerte alkalmazandó szerződéses jogkeret biztosítását tűzték ki célul. 2018. május 25-én életbe lépett az európai általános adatvédelmi (EU 2016/679. számú GDPR) rendelet. Mint ismeretes, a GDPR mindenki számára változást hozott, amely elsősorban a digitális fogyasztót védi. Ezt követően 2019. május 20-án a digitális tartalom szolgáltatására és digitális szolgáltatások nyújtására irányuló szerződések (EU 2019/770. számú irányelve) kaptak jogi keretet. Ezek az új irányelvek az EU-s online kereskedelem generálását szolgálták, valamint megkönnyítették és biztonságosabbá tették ugyan az európai fogyasztók számára az online vásárlást, függetlenül attól, hogy hol tartózkodnak az Unión belül. A harmonizált jogrendszerek segítségével a fogyasztók tudni fogják, mire számíthatnak, amikor digitális tartalmat online vásárolnak,

valamint hogy rendelkeznek a digitális tartalom vagy a digitális szolgáltatás esetén is elállási joggal.

Az online kereskedelem egységesítésének stratégiai lépései

Az egységes digitális piac kialakításának stratégiai jelentősége az online vállalkozások szempontjából vizsgálódva vitathatatlan jelentőséggel bír.

Az ezzel kapcsolatosan említett, Európai Unióban már meglévő, illetve átdolgozott alappillérek – 2019. december 29-én rendelkezésre álló adatok alapján – a következőkre terjednek ki:

Fizetési szolgáltatások egységesítésére: a már hatályban lévő, azonban újonnan felülvizsgált fizetési szolgáltatások irányelveire, illetve új rendeleteire, amelyek az Unió határokra átnyúló csomagkézbesítési szolgáltatásokra vonatkoznak;

Online fogyasztóvédelmi szabályokra: a felülvizsgált, 2020-ban hatályba lépő fogyasztóvédelmi szabályok érvényesítése;

Földrajzi akadályok eltörlésére: új szabályok az indokolatlan földrajzi akadályok (ún. geo-blocking) felszámolására;

Modern szerzői jogrendszer kialakítására: az audiovizuális szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése érdekében.

Ezekről, valamint a közeljövőben várható, online piacot érintő szabályozásokról részletesen a következőkben olvashat.

Fizetési szolgáltatások egységesítésére

Az első pillér az újonnan felülvizsgált fizetési szolgáltatások irányelveire vonatkozik, melyek biztosítják, hogy a fogyasztó ne kerüljön olyan indokolatlan, hátráltató akadályokba, mint például: amennyiben csupán az adott országbeli betét- vagy hitelkártyával lehetséges a fizetés lebonyolítása.

Az első pillér második része szintén a fizetésre, pontosabban a költségek redukálására irányul. Az online kereskedelmet bonyolító vállalatok 62%-a magas szállítási költségekre panaszkodik. Az import termékek határokon átnyúló csomagkézbesítési árai átlagosan háromszor-öttször magasabbak, mint az összes termék belföldi kézbesítése. Az e-kereskedelem fejlődésében és fejlesztésében a határokon átnyúló csomagküldési tarifák egységesítése kiemelten fontos szerepet játszanak.

A csomagküldés olcsóbbá tételére és az árak összehasonlíthatóságára vonatkozik. 2018 májusa óta új, a határokon átnyúló csomagkézbesítési szolgáltatásokra vonatkozó szabályok léteznek, amelyek célja az árak átláthatóságának segítségével a verseny generálása. Ez megkönnyíti a csomagok egyik tagállamból a másikba történő küldésének költségeinek redukálását, olcsóbbá tételét. Ugyan nincsenek korlátozva a szállítási árak, azonban a vállalkozásoknak közzé kell tenniük áraikat, hogy a fogyasztó könnyen összehasonlíthassa. 2020 évtől kezdve a fogyasztók az Európai Bizottság honlapján egy külön weboldalon is megtekinthetik a csomagküldési árakat.

Online fogyasztóvédelmi szabályok 2020

A második pillér az online fogyasztók védelmére vonatkozik. Az új szabályok világosabb jogköröket határoznak meg a digitális tartalmak, –termékek és –szolgáltatások hozzáférése kapcsán.

Különleges elállási jog

A fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Kormányrendelet 2014. június 13-án lépett hatályba, amely már tartalmazott új és módosult szabályokat az online kereskedelemmel kapcsolatban. A jövőben ezen jogszabály kiegészítését indokoltta teheti, hogy az Európai Bizottság új szabályokat javasolt a digitális szerződések kapcsán, amelyeket jelenleg az Európai Parlament és az Európai Tanács vitat meg.

A 2020. januári változtatás elsősorban a fogyasztó jogkörére terjed ki, azonban vállalati szempontból is érinti a piacot. Tehát például, amikor a fogyasztó által fogadott, digitális tartalom eltér a megbeszélttől vagy attól, ahogy ésszerűen elvárta volna, akkor speciális szerződési jogokkal illetik meg, melyet a fogyasztó akkor is alkalmazhat, ha a fizetés még nincsen rendezve, adatait azonban kiadta a kereskedőnek. Ez online vállalati szemszögből szintén nem elhanyagolható változtatás.

Információ-szolgáltatási kötelezettség

2020 januárjától egy, az online fogyasztók védelmére vonatkozó új rendelet lép hatályba, amely során elsődleges cél az internetes csalások kiszűrése és azok blokkolása. Az új szabályozás lehetővé teszi a tagállamok számára azon webhelyek, közösségi profilok és számlák eltávolítását, ahonnan csalásokat azonosították. Az ügyben érintett felek úgy mint az internet- vagy a banki szolgáltatói szektor tagjai – a csaló(k) személyazonosságának felkutatása érdekében információ-szolgáltatási kötelezettséget kell biztosítani az online kereskedők számára. Egy online vásárlói felületnek éppen ezért hitelesnek, sértetlennek, illetve visszaellenőrizhetőnek kell lennie.

Az internetes csalások kiszűrésének érdekében vállalati szinten megoldást jelenthet többek közt az a népszerű módszer, mely az SSL (Secure Socket Layer) protokoll. A rendszer a szolgáltató szerverének hatékony beazonosíthatóságát és titkosítását garantálja.

Földrajzi akadályok megszüntetése

A harmadik alappillérebe foglalt 2018. december 3. óta hatályos – szabályzás célja, hogy a földrajzi blokkokat megszüntesse, valamint a jövőben megakadályozza. Tehát akadálymentesen tudjon a digitális fogyasztó vásárolni az Európai Unión belül, amennyiben egy másik tagállamban található weboldallal vásárol. Ezek a belső versenyt erősítő jogszabályok, amelyek megszüntetik az állampolgárság vagy a lakóhely alapján történő online hátrányos megkülönböztetést. Biztosítják, hogy a fogyasztó ne kerüljön indokolatlan akadályokba, például abban az esetben, ha visszairányít egy link az országspecifikus weboldalra. Az online eladóknak minden Európai Unió belüli fogyasztót egyenlően kell kezelni a kereskedőknek, függetlenül attól, hogy hol vásárolnak.

Modern szerzői jogrendszer kialakítása

Az audiovizuális szolgáltatásokhoz való hozzáférés megkönnyítése már 2018 áprilisától megkezdődött, mikor kimondták, hogy az előfizetéssel rendelkező ügyfelek szabadon használhatják az audiovizuális tartalmaikat – például: film, sportesemény, e-könyvek, videojátékok, zene – az Unión belül.

Az Európai Bizottság jelenleg azon dolgozik, hogy létrehozzon egy modern szerzői jogira vonatkozó keretet, amely lehetővé teszi – online közvetítések engedélyezése révén – az online tartalmakhoz való hozzáférést a határokon túli is.

Megállapodtak az audiovizuális médiára vonatkozó új uniós szabályokról, a meglévő szabályokat hozzáigazítják a digitális kor igényeihez, illetve az európai alkotások népszerűsítéséhez és a kulturális sokféleség megőrzéséhez.

Az online tartalmak hozzáférése, valamint védelme elősegítéséért az Európai Bizottság már elkezdte intézkedéseit, azonban ezek a jogszabályok még nem léptek hatályba.

Mire számíthatunk a jövőben?

Digitális Szolgáltatások Törvénye

A digitális korszakra való átállást – az Európai Bizottság új elnökasszonya, – Ursula von der Leyen is támogatja, aki politikai irányelveibe foglalta szabályzata tervezetét. Ezt a tervet 2019-2024-ig terjesztette ki, mely az ún. Digitális Szolgáltatások Törvénye (Digital Services Act) nevet viseli. Részletesen tartalmazza az oktatáson, illetve a mesterséges intelligencián túl a digitális új és már meglévő platformok, termékek és szolgáltatások Európai Unió felelősségi köreit, valamint biztonsági szabályait. Az – irányelvek publikálásakor még jelölt Bizottság elnökasszonyának irányelveit, a teljesség igénye, valamint a könnyebb

tanulmányozhatóság végett, egy QR kód formájában letölthetővé tettük. Ezt a 24. oldalban összefoglalt tervezetet itt érheti el:

Trust E-commerce Europe

A szervezetnek Magyarország ugyan nem tagja, azonban érdemes rá figyelmet szentelni, hiszen célja, hogy az Európai Unió határain átnyúló e-kereskedelemet tovább támogassa, megbízhatóbbá tegye és védelmet nyújtson a digitális fogyasztók, valamint -kereskedők számára. Az Ecommerce Europe Trustmark az egységes európai szabályok létrehozásával és az e-kereskedelmi szabályok egyértelmű kommunikációjának biztosításával serkenti, valamint támogatja a határokon átvélő e-piac forgalmát. A védelmet panasz esetén biztosít, amennyiben a vásárlás során a digitális fogyasztó az Ecommerce Europe magatartási kódexének etikai normái ellen vétett. A magatartási kódex biztosítja az előírt, fogyasztói viták online vitarendezésével kapcsolatos (524/2013/EU) normákat az európai online piacon. Ez a rendelet az Európai Unión belül letelepedett kereskedőkre terjed ki, akik online értékesítési vagy szolgáltatási szerződéseket kötnek, weboldalaiknak elektronikus linket kell biztosítaniuk az európai online vitarendezési platformhoz, amely a <http://ec.europa.eu/odr> oldalon érhető el. Ezen kívül az online vásárlás problémájával küzdő fogyasztók panaszt nyújthatnak be az európai ODR platform segítségével is. A nemzeti társulás jelenlegi tagjai: Belgium, Cseh Köztársaság, Dánia, Franciaország, Németország, Görögország, Írország, Olaszország, Hollandia, Norvégia, Portugália, Spanyolország.

2021-ban hatályba lépő, új adójogi szabályok

Az online vásárolt áruk és szolgáltatások határokon átnyúló értékesítésével kapcsolatban 2021-ra lép életbe az új adószabály, mely várhatóan az egységes digitális piac soron következő alappillére lesz.

Az új rendelet célja a tagállamok adóbevételeinek növelése, a határokon átnyúló kiadások-, illetve a vállalkozások adózási költségek csökkentése, továbbá tisztességesebb versenyfeltételek biztosítása az online piaci kereskedők számára.

Az áruk és szolgáltatások online értékesítésére vonatkozó új adószabályoknak egyszerűsíteniük kell a társaságok adókötelezettségeit, valamint biztosítaniuk kell azt is, hogy az ilyen értékesítések után fizetendő adó helyesen, tehát a vevő tagállamába – a tagállami adózás elvével – összhangban kerüljön befizetésre.

2019 óta folyamatos intézkedések folynak az Unió tagállamainak adószabályainak egységesítése érdekében, amely először a telekommunikációs- és médiaszolgáltatásokra vonatkozó adószabályokat tartalmazta. 2021-től az üzleti interfészeket működtető üzleti vállalkozások – például a webáruházak vagy platformok üzemeltetői, – adózási szempontból bizonyos helyzetekben Unión belüli ügyfeleknek tekinthetők, mivel a platform üzemeltetése által az értékesített áru szállítójának minősülnek.

2021-től kezdve a „Mini” Egyablakos Rendszert (MOSS) kiterjesztik a tagállamok határain átnyúló, illetve azon belül folyó B2C szolgáltatások összes formájára, valamint az EU-n belüli áru fuvarozásokra is. Maximum 150 eurós távértékesítés esetén olyan behozatali rendszert hoznak létre, amely lehetővé teszi az eladó számára, hogy Uniós ügyfelei részére az áfa felszámítását az eladás helyén folytassa. Továbbá ezen adózási kötelezettség bejelentését és megfizetését az Egyablakos Rendszeren belül végezze. Ezen áruk 150 euróig mentesülnek az adókötelezettség alól. A jelenlegi távértékesítési küszöböt, valamint a kisebb küldemények és szállítmányok adómentességét eltörlik 2021-ben.

Egységes e-kereskedelmi szabályozások az Európai Unión kívül

Az adózáson túl további kérdést vet fel az egységesen szabályozott, digitális piaci körképpel kapcsolatban, hogy folyamatos és egységes szabályozásokat, valamint stratégiai fontosságú intézkedéseket vezessenek be az Európai Unió határain átvélő online kereskedelem tekintetében. Példaként említve, akár az éppen kilépő Egyesült Királyságot, vagy az e-kereskedelmi szempontból kiemelt forgalmat bonyolító Kínát. Indokolatlan az Európai Unió

határain átnyúló cégek versenyének esélyegyenlősége. Az EU-n kívülről rendelt termékek minőségellenőrzése, valamint további teljeskörű és egységes jogi szabályozása egyértelműen indokolt a piaci verseny kiegyenlítésének érdekében. Az elektronikus kereskedelem központi szabályozása az Európai Unió határain túlnyúlónak kell lennie.

Összefoglalás

Jelenleg még nem nevezhető teljesnek az e-kereskedelemben rejlő lehetőségek növekedési potenciálja. Ennek fényében az Európai Bizottság új, valamint átdolgozott lépéseket tervez a cikkben tárgyalt kérdéskörökkel kapcsolatban.

A cikkben említett kérdéskörökön túl még számos olyan szabályozásra váró terület van az online piacon, amellyel a folyamatot támogatni, illetve az online piac joghatóságát és jogi szabályozását bővíteni lehetne, hogy egy biztonságos, egységes, szabályozott, ellenőrizhető digitális piac fejlesztését érhessük el. Ezt segítve, a következő években hatályba lépő intézkedések további alappilléreként jelenik meg a Digitális Szolgáltatások Törvénye, a virtuális valóság és a mesterséges intelligencia egységes szabályozása, az adószabályok egységesítése, valamint az egységes szabályozások kiterjesztése az Unión kívül eső online kereskedelmi tevékenységekre is.

(Portfolio 2020. január 25., vasárnap)

Rákkeltő kekszet kellett visszahívni a magyar boltok polcáról

Határérték feletti glicidil-észter tartalom miatt visszahívtak egy orosz eredetű kekszet, melyből Magyarországra is érkezett.

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) azt kéri, akik vásároltak az Anela márkájú, 250 grammos, 2020. május 22-i minőségmegőrzési idejű termékből, ne fogyasszák el.

A Nébih az Európai Unió gyorsriasztási rendszerén (RASFF) keresztül értesült a német hatóság bejelentéséről.

Az élelmiszerekben előforduló glicidil-észterek technológiai eredetű szennyezőanyagok. A növényi olajokban természetesen jelenlévő anyagokból keletkeznek, azok finomításakor - a szagtalanítás során - 200 Celsius fok feletti hőmérsékleten. Megtalálhatóak finomított növényi zsírokban és olajokban (különösen a pálmaolajban), valamint az azokat tartalmazó élelmiszerekben. Az étrenddel történő bevitelt követően a glicidil-észterek átalakulnak szabad glicidollá. Állatkísérletek bizonyították, hogy a glicidol genotoxikus (károsítani tudja a DNS-t), emellett karcinogén (rákkeltő) hatású is - írja figyelmeztetésében a Nébih.

(HVG 2020. január 25., péntek)

Hitelből újíthatja meg buszflottáját a Volán

Az Európai Beruházási Bank 47 millió euró összegű (mintegy 15,5 milliárd forint) hitelmegállapodást írt alá a Volán Buszpark Kft.-vel a regionális és városi járatokhoz szükséges biztonságosabb, kényelmesebb és környezetbarátabb buszok beszerzésére – közölte az Európai Bizottságra hivatkozva a távirati iroda. Az összeg az első részlete annak a

140 millió eurós hitelnek, amely lehetővé teszi, hogy a Volán – kereskedelmi bankoktól származó finanszírozást is igénybe véve – a buszflottája közel felét modernizálhassa.

A hitel ezáltal hozzájárul Magyarország átállásához az energiahatékonyabb és alacsonyabb kibocsátású tömegközlekedésre, ugyanis a magyar vállalat buszflottájának korszerűsítésével 38 százalékkal csökkentheti szén-dioxid-kibocsátását.

A Volán a következő négy évben 3200 új busszal bővítheti járműparkját, javítva ezzel a tömegközlekedés energiahatékonyágát, biztonságát és minőségét. A hitel révén 450 olyan autóbusz állhat majd forgalomba a belvárosi útvonalakon, amelyek alternatív üzemanyaggal működnek, ezáltal csökkentik a magyar városok légszennyezettségét. A flotta többi busza pedig a legújabb, Euro 6 szabványnak megfelelő motorral lesz felszerelve.

Magyarországon a települések kétharmadára a tömegközlekedési eszközök közül csak busszal lehet eljutni. A Volán 2018-ban hétszázmillió utast szállított országszerte.

(Magyar Nemzet 2020. január 25., szombat)

Visszahívtak egy dm-s terméket: gyulladást okozhat a krém

A dm visszavonja a Alverde Baba testápoló lotion-t, bio sheavajjal és bio kamillakivonattal. A visszahívás oka, hogy nem kizárható, hogy a termékben elvértve élesztőgomba található – olvasható a dm oldalán.

Az egészségre gyakorolt hatás valószínűsége nagyon alacsony, használata azonban érzékeny felhasználóknál esetlegesen gyulladást okozhat. A termék kisbabák számára készült, ezért is döntött a dm az elővigyázatosságból történő kivonásról.

A termék kisbabák számára készült, ezért is döntött a dm az elővigyázatosságból történő kivonásról.

Arra kérnek mindenkit, hogy a terméket ne használják, és mind bontott, mind bontatlan csomagolásban vigyék vissza a dm üzletekbe, ahol az árát azonnal visszafizetik. Mint írták, számunkra termékeik minősége a legfontosabb, és elnézést kérnek a kellemetlenségekért.

(VG 2020. január 25., szombat)

Csak kevesen kapnak esélyt egy jó halálra - lehetne máshogy is

Csak rosszindulatú betegségben évente 33 ezer (naponta 89 ember) ember hal meg hazánkban, közülük naponta 18-an részesülnek hospice-palliatív ellátásban, de ennél sokkal kevesebben vannak azonban azok, akiknek sikerül tényleg enyhíteni a fájdalmait, kezelni a tüneteit. Vannak területek, ahol ebben azonnali változásokat lehet elérni, hozzájárulva, hogy többen kapjanak esélyt egy jó halálra, ilyen terület most a házi orvosok felkészültsége, amivel elsőként foglalkozunk - mondja Szöllősi Melinda, biológus, szakmapolitikai szakértő, az életvégi ellátás fejlesztésére fókuszáló Pallium Intézet alapítója.

Évente mintegy 33 ezren halnak meg Magyarországon daganatos betegségben, napi szinten átlagosan közel 90 halálesetről van szó, akik közül papíron alig minden negyedik beteg részesül valamilyen életvégi ellátásban. Ez azonban nem jelent mindig valódi ellátást. A minőségi hospice-palliatív terápia csak a rászorultak töredékéhez jut el, a többiek ellátatlanul, sok esetben komoly testi-lelki szenvedés mellett halnak meg.

De nem csak a daganatos betegek életének utolsó időszakát és halálát tenné könnyebbé, elviselhetőbbé a hospice-palliatív ellátás, a krónikus tüdőbetegségben, krónikus szívelégtelenségben szenvedőkre is nehéz sors vár, pedig ennek nem kellene így lennie - mondja Szöllősi Melinda, biológus, szakmapolitikai szakértő, aki Dózsa Csaba egészségügyi közgazdásszal és egy szentendrei háziorvos-palliatív orvossal a szemléletformálás érdekében, a minőségi hospice-ellátás elterjesztésére hozta létre 2019-ben független szakmapolitikai intézményként a Pallium Intézetet.

Előzetes számításai és mások tapasztalatai, elemzései is arra utalnak, hogy a hivatalos adatoknál (napi 89 halálesetből 18 elhunyt kapott hospice-palliatív terápiát) sokkal kevesebben vannak azok, akiknek tényleg sikerült enyhíteni a fájdalmait, tüneteit, akik megbékélve, egy jó életminőségben, méltóságuk megőrzése mellett, azokkal körülvéve és ott halhattak meg, ahogy azt kívánták.

Ismerünk olyan adatot is az országból, ahol a betegek egyharmada élete utolsó napján kerül az ellátásba. Ez azt jelenti, hogy egyszer volt nála hospice nővér. Ők és családtagjaik valódi segítséget nem kaptak, de a számokban mégis megjelennek, ezzel torzítva a képet - hangsúlyozza Szöllősi Melinda.

A gyógyíthatatlan betegek életük végstádiumában ingyenes hospice-palliatív ellátást vehetnek igénybe otthonukban vagy fekvőbeteg osztályokon, és - egyelőre kis számban - járóbeteg-ellátáson, emellett ún. palliatív mobil team formájában is zajlik betegellátás. A Magyarországon 1991 óta létező ellátási formát 2005-től finanszírozza a társadalombiztosítás, azonban mind az orvosok, mind a lakosság még ma is keveset tud róla. A tájékozatlanság mellett sok a tévhit, aminek hátterében még mindig főként a halál és a haldoklás tabuként kezelése áll, de a tájékozatlanság és a szakmai hiányosságok is nagyon jelentősek. Orvosi oldalról komoly a hiányosság a fájdalomcsillapításhoz és tünetkezeléshez szükséges ismeretekben. Összességében a rászorulóknak még mindig csak a töredéke és jellemzően későn jut hozzá a megfelelő ellátáshoz.

A hospice-palliatív ellátással a beteg és a hozzátartozók fizikai, lelki, szociális és spirituális fájdalmait egyszerre kell megcélózni. Ha a hospice-palliatív ellátás megfelelő időben kezdődik, és megfelelő minőségű, akkor jó életminőséget biztosít a halálhoz vezető úton, a betegek megbékélve, méltóságukat megőrizve és tiszta tudattal halhatnak meg és a hozzátartozók sem maradnak magukra a nehézségekkel és fájdalmakkal még a gyász időszakában sem.

Ideális esetben a team a háziorvossal szorosan együttműködik, hospice nővérből, palliatív licensz vizsgával rendelkező orvostól, szociális munkásból, gyógytornászból, pszichológusból, dietetikusból, lelkészből és önkéntesekből áll, s ez a team a beteg és a hozzátartozók igényeinek megfelelően alakítja az ellátást. Ma, friss adatok szerint csupán 128 orvos rendelkezik palliatív licenszvizsgával, a fájdalomcsillapításhoz és tünetkezeléshez szükséges alapvető ismeretek a legtöbb háziorvos és onkológus eszköztárából is hiányoznak, gyakorlatilag nem tudnak mit kezdeni a végstádiumú betegekkel akik szörnyű testi-lelki szenvedést élnek át haláluk előtt és a hozzátartozók sem kapnak megfelelő támogatást.

Magyarországon minden család érintett, veszített már el, vagy el fog veszíteni hosszabb-rövidebb ideig tartó gyógyíthatatlan betegségben közeli hozzátartozót, barátot, ismerőst, kollégát is, ezért mindenki tudja, milyen ez. Ezért lenne fontos, hogy prioritássá váljon és az is maradjon mindenkor azoknak az ügye, akik érintettek ebben - fogalmaz Szöllősi Melinda. Legyen akár daganatos, kardiológiai, tüdő-, neurológiai vagy bármi más betegségről szó, tartson az hetekig vagy évekig. Muszáj, hogy lehetőséget kapjon a beteg és környezete arra, hogy ebben a helyzetben a mai tudásunk szerint a maximális támogatást megkapja - orvosilag, ápolásban, lelkiileg, spirituálisan és szociálisan.

Nem az a baj, hogy meghalunk, hanem az, ahogyan

A halál az életünk része. Nem az a baj, hogy meghalunk, hanem ha magunkra hagyva, ellátatlanul, méltóságunktól megfosztva halunk meg, ha viszonyainkat, dolgainkat nem tudjuk rendben tartani, elrendezni. Ez okozza a haldoklók igazi szenvedését, és a hozzátartozók is ettől szenvednek - hangsúlyozza a szakértő, aki szerint ezen a ponton kellene kezdeni a szemléletformálást. Úgy véli, most elsősorban a házi orvosoknak kell minden segítséget megadni ahhoz, hogy képesek legyenek felismerni, amikor egy beteg ebbe a fázisba jutott, tudják segíteni a családot a helyzet elfogadásában, képesek legyenek alapszinten ellátni az orvosi feladatokat, és ha kell, forduljanak specialistához. Házi orvos nélkül ugyanis - hiába jó a szakellátórendszer - az ellátás nem jut el a beteghez. A házi orvosok eddig többségükben vajmi kevés segítséget kaptak országos szinten ehhez a munkához.

Néhány városban, megyében az elmúlt 20 évben néhány nagyszerű palliatív orvos és team munkájának köszönhetően már sok megfelelő szemléletű és tudású házi orvos nőtt bele a feladatba. Az ott lakók szerencsésebbek. Baranya megye, vagy Borsod-Abaúj-Zemplén ezek közé tartozik - sorolja Szöllősi Melinda, de sok még a tennivaló - teszi hozzá. Az a cél, hogy minden házi orvos ilyen legyen, így minden egyes rászoruló megkaphassa a legmagasabb színvonalú ellátást.

Lépni kell

A Pallium Intézet alapítói a szakfelügyelői feladatokhoz is szeretnék kapcsolódni, részletes helyzetelemzésen dolgoznak, ráfordításelemzésre készülnek az ország különböző ellátó helyein, foglalkoznak a rendszer indikátorrendszerének kialakításával valamint a betegek szintjén a leggyorsabb eredményt hozó beavatkozási területen, a házi orvosok továbbképzésében és támogatásában terveznek komoly lépéseket tenni. Szöllősi Melinda szerint ez annál is indokoltabb, mert épp most nézik végig, ahogy egy területről a finanszírozás elégtelensége miatt kivonul egy szolgáltató (a NEAK otthonápoló szolgáltatókkal köt finanszírozási szerződést az otthoni hospice-palliatív ellátásra). A hospice ellátás finanszírozása ugyanis bár vonzó az otthonápoló szolgáltatóknak, orvos és a többi team tag nem fér bele, csak a nővér. Ha valahol orvost, gyógytornászt is foglalkoztatnak, azt kiegészítő finanszírozásból kell megoldani, esetleg az orvos önkéntesként jár ki, erre is van néhány példa.

Ha pedig a szolgáltató nem vállalja tovább, hogy a palliatív orvos költségeit más forrásból biztosítsa, a terület betegeire marad az, amit az ott praktizáló házi orvos tud. Messze ez a jellemző ma Magyarországon, ezért zajlik komoly erővel ennek a házi orvosi palliatív programnak az

előkészítése. A hospice ellátásának az alapellátásban van a helye, ha tehát a házi orvosok megkapnák a szükséges tudást és eszközöket, valamint gyakorlott specialisták támogatását ehhez a munkához, végre betölthetnék ezt a szép és igen nehéz feladatot, ami az orvosi hivatásnak mégiscsak az egyik értelme és csúcsa - végig tudnák kísérni betegeiket ezen a legfontosabb úton - mondják a Pallium Intézet szakértői.

Egy olyan társadalomban szeretnénk élni, ahol a tartósan betegek is teljes, méltósággal teli életet élhetnek, egészen az utolsó percig. Nem tekinthetjük őket az egészségügyi ellátórendszer kudarcának. Ők is emberek, a mi hozzátartozóink. Ráadásul mi is ugyanúgy meghalunk egyszer. Nem mindegy, hogy hogyan - fogalmaz végül Szöllősi Melinda.

(Napi 2020. január 25., szombat)

Milliókat megölő járvány jöhet belátható időn belül

Nagy veszélyt jelentenek az olyan új vírusok, mint amilyen Kínában 2020 legelején megjelent, és már halálos áldozatai is vannak, ám a legveszélyesebb ellenség a régi, jól ismert influenza, amelynek minden évben százezrek esnek áldozatul.

Az új évtized azzal kezdődött, hogy az Egészségügyi Világszervezet (WHO) mindjárt 2020 elején megkapta az első súlyos járványról szóló jelentést - kezdi a világjárványok valószínűségét elemző cikkét a Financial Times. A hatóságok a kínai Vuhan városában ismeretlen okra visszavezethető tüdőgyulladásos eseteket jegyezték fel. A misztikus kórokozó gyorsan megfertőzött több ezer embert, és megjelentek az első a halált okozó esetek is. A kínai kutatók megállapították, hogy az ázsiai eredetű SARS, illetve a Közel-Keletről indult MERS vírus családjához tartozó kórokozóról van szó, amely először egy tengeri élelmiszereket kínáló piacon fertőzte meg az embereket.

A hasonló járványok megjelenésének eddigi története, illetve a várható demográfiai változások alapján a szakértők azt jósolják, hogy számos hasonló betegség jelenhet meg 2050-ig. A fejlődő egészségügyi technológia jobb eszközöket ad a kezünkbe az ellenük való védekezéshez, illetve a megelőzéshez, ám ez nem jelent biztos védelmet. A vírusok a közegészségügyi szakemberek rémálmai, mert gyorsan, szinte a semmiből jelennek meg és gyorsabban terjednek, mint más fertőzések. Emellett nehezebb diagnosztizálni őket, mint a baktériumokat.

Állatokról emberre

A WHO állategészségüggyel foglalkozó szervezetének becslése szerint az összes kórokozó 60 százaléka először állatokról kerül át az emberekre. Az elmúlt évek legrémesebb fertőzései ezt igazolják: a HIV majmokról, a SARS civetmacskákról, a MERS tevékről, a Marburg és az Ebola denevérekről került át az emberekre. Ezt követően a világ növekvő és egyre mobilabb humán populációjában könnyen terjedhetnek tovább. A korábbinál több információ birtokában a tudósok immáron azt feltételezik, hogy 700 ezer az előbbiekhöz hasonló vírus tanyázhat az állatokban.

A virológusok kezdeményezésére ezzel kapcsolatban elindult egy program, a Global Virome Project, amelynek célja a vírusok génállományának feltérképezése. Ez a kezdeményezés tíz év alatt 1,2-3,4 millió dollárt kapott (ebből több budapesti 4-es metrót is lehetnek építeni), ami nem kevés pénzt: az emberi gének felderítését szolgáló Human Genome Project sem kapott nagyobb anyagi támogatást az 1990-es években.

Ez semmi

A program támogatói azonban úgy vélik, hogy ez a kiadás semmi ahhoz a gazdasági kárhoz képest, amit a járványok okoznak. Például 2014 és 2016 között a Nyugat-Afrikában pusztító Ebola-járvány több mint 50 milliárd dollárnyi (Magyarország GDP-jének nagyjából harmada) gazdasági, egészségügyi és szociális kárt okozott. És a jövőben járványok, amelyek elérik a fejlett világot, még többbe kerülhetnek.

Az új vírusok mellett azonban egy régi ellenség, az influenza jelenti a legnagyobb veszélyt. Szakértők szerint a 2050-ig kitörő influenzajárványok között lehet majd egy olyan pandémia, amely milliókat mészárol le a világon. A legismertebb korábbi ilyen járvány, a spanyol nátha 2018-2019-ben becslések szerint 50 millió áldozatot szedett. Még egy "sima", azaz szokásos éves szezonális influenzajárvány miatt is félmillió ember veszti életét minden évben.

Nagyon gonosz

Az influenza azért különösen veszélyes, mert a vírus gyorsan változik, különösen akkor, amikor keveredik állatokban, madarakban és emlősökben (házi szárnyasokban, sertésekben) megforduló formáival. A nemrégiben megjelent madárinfluenza kórokozója például előbb sertésekre, majd kutyákra terjedt át, ahol új változata alakult ki. A kutatók szerint a kutyák komoly influenzajárvány kórokozójának hordozói lehetnek.

A világ jobban felkészült egy pandémia kezelésére, mint 100 évvel ezelőtt, főként a diagnózis terén, ami meggyorsíthatja a válasz megtalálását. Az influenzaoltásokkal az a gond, hogy csak az egyes vírusváltozatok ellen hatásosak. A gyógyszerkutatók ugyan dolgoznak egy általános influenzaoltáson, amely olyan genetikai szinten fogná meg a vírust, amely kevésbé változik. Bár számos készítmény van a klinikai tesztek fázisában, és egyik sem kínál teljesen univerzális védelmet. A WHO szakértői úgy vélik, hogy a legpusztítóbb, a legkiterjedtebb következményekkel járó betegség a világon egy durva influenza világjárvány lehet.

(Napi 2020. január 25., szombat)

Harminc tonna hamis ruha

A LEFOGLALT ÁRU KISEBB RÉSZE A RÁSZORULÓKHOZ, NAGYOBB HÁNYADA A SZEMÉTÉGETŐBE KERÜL

Több mint százezer hamis ruhadarabot és harmincezer pár cipőt foglalt le tavaly az adóhivatal. A hamisítványok adott esetben társadalmi hasznot hajthatnak, a hatóság ugyanis bizonyos feltételek mellett a rászorulóknak ajánlhatja fel a feketepiacról elvont tételt. Legtöbbször azonban a megsemmisítés sorsára jutnak a jogsértően előállított darabok.

Rendszeres munkát ad a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) embereinek a hamisítás, a jogellenes utánzás – nem volt ez másként tavaly sem. Mint lapunk megtudta, a hatóság a múlt esztendőben a legkülönbélebb hamisítványokat vonta ki a feketepiacról: a lefoglalt termékek között játékok, CD-k, DVD-k mellett szép számmal akadtak számítástechnikai berendezések és távközlési eszközök, ahogy hamis szerszámok, sporteszközök, vegyipari termékek és élelmiszerek is fennakadtak a hatósági hálón. A jogsértő termékek nagyobb része ezzel együtt is ruházati cikkekből állt.

Tavaly – a büntető és a szabálysértési eljárásokban – összesen 109 ezer hamis ruhadarabot és kiegészítőt foglalt le a NAV. A tételek harminc tonnánál is többet nyomhattak, együttes értékük becslések szerint túlléphette a százmillió forintot. Illegálisan előállított cipőkre is akadtak a hatóság emberei: az összességében lefoglalt több mint harmincezer pár lábbeli szintén sokmilliós értéket képviselhetett. Az adatok ismeretében mindenekelőtt arról érdeklődtünk, honnan szerez tudomást a hivatal egy-egy hamis ruhaszállítmányról. Mint közölték, általában a hatóság kockázatelemzésen alapuló ellenőrzései és a tapasztalt pénzügyőrök jó megérzései derítenek fényt az illegális tételekre, de sokszor azok a cégek adnak lényeges információt, amelyeknek a logóját, emblémáját a hamisítók jogellenesen felhasználják. Néha az állampolgári bejelentések vezetnek nyomra a hivatalt, miként megesik, hogy a vakszerencse játszik érdemi szerepet a jogsértés lefűléésében.

Érdekes kérdés, hogy mi lesz a hamis ruhák sorsa. Ennek kapcsán a NAV-nál kifejtették, hogy a hatóság bizonyos feltételek mellett felajánlhatja a lefoglalt ruhaneműket közérdekű célra, a rászorulóknak. – Tavaly hat tételnél tett így a hivatal, ebből hármat fogadott el a segítségnyújtó szervezetek képviselőit tömörítő Karitatív Tanács. Az átadott ruhák értéke nyolcszázezer forint volt – közölték a NAV-nál. Mindehhez hozzátehető: a hamis ruhák legális felhasználása korántsem egyszerű, például azért sem, mert a márkajelzések eltávolítása sokszor csak úgy lehetséges, hogy a ruha használhatatlanná válik.

A hamis ruházati cikkek a körülmények miatt igen gyakran a megsemmisítés sorsára jutnak. Ez – mint a hivatalnál rámutattak – leginkább szétvágással, aprítással vagy égetéssel történik, mégpedig a különböző hulladékfeldolgozó telepeken. Tavaly az adóhatóság a raktáraiban

elhelyezett bűnjelek közül csaknem hét tonna ruhát és cipőt semmisített meg, ennek költsége nagyjából háromszázezer forint volt. Az árut az FKF Zrt. hulladékhasznosító erőművében égették el – természetesen a pénzügyőrök felügyelete mellett.

(Magyar Nemzet 2020. január 25., szombat)

Rengeteg magyar kúrálja így magát: csalás, tévedés áldozatai mind

A gyógynövényeket évezredek óta használja az ember különféle betegségek gyógyítására és kezelésére, a belőlük készült szerek voltak a legelső orvosságok. A gyógynövények és azok kivonatainak egyik legnagyobb előnye, hogy természetes hatóanyagot biztosítanak, ezért a mai napig népszerűek. Azonban, amit kevés beteg tud: nem mindegy, milyen hatóanyag-mennyiségű szert vásárol, illetve könnyen eshet áldozatul csalóknak az, aki nem elég figyelmes. A gyógynövények felhasználásával készült szerekkel kapcsolatos legfontosabb kérdésekre Dr. Csupor Dezső, a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógynövény Szakosztályának elnöke válaszolt a Pénzcentrumnak.

Hatóanyagtól függően a gyógynövényeknek rengetegféle felhasználása ismert a nátha kezelésétől kezdve a szervezet szénhidrát és cukor egyensúlyának fenntartásáig. A különböző gyógynövény-hatóanyag kombinációknak sokféle hatása ismert, nem csak a gyógyászatban, hanem többek között a szépségiparban és az étrend-kiegészítők előállításában is. Azonban a gyógyászatban szigorúan szabályozott, milyen növényeket és hogyan lehet felhasználni.

Magyarországon 1987 óta létezik a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmények elnevezésű kategória, amelybe azok a természetes eredetű anyagot (növényi, állati, ásványi anyagok, vitaminok) tartalmazó készítmények tartoznak, amelyek bizonyítottan kedvező biológiai hatással rendelkeznek, orvosi előírás nélkül is alkalmazhatók és előírászerű használatuk esetén egészségi ártalmat nem okoznak - írja az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézet honlapja.

Gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmény

Olyan természetes eredetű anyagot tartalmazó készítmény, amely kedvező biológiai hatással rendelkezik, orvosi előírás nélkül is alkalmazható és amely előírászerű használat esetén egészségi ártalmat nem okoz.

Az OGYÉI hivatalos adatbázisa 173 engedéllyel rendelkező gyógyterméket, vagyis gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítményt tart nyilván: találunk köztük - többek között - svédceppet, hashajtó lekvárt, fürdőolajat, légzéskönnyítő mellkenőcsöt, gyógyiszapot, visszérkrémet is. A legtöbb közülük valamilyen teakeverék, készítmény (58). Az étrend-kiegészítők között szintén rengetegféle gyógynövény tartalmú, vagy annak kivonatát tartalmazó termék található.

A betegeknek gyakran nehéz eligazodniuk a sokféle árucikk között: mint a gyógyszerek esetén, rengetegen támaszkodnak a hatóanyag mennyiségre a választás során. Azonban ez a gyógytermékek esetén megtévesztő is lehet, ugyanis sok tényezőtől függhet, mennyire hatásos egy szer, és az hogy a dobozra hány mg hatóanyagot írnak, nem jelent garanciát. A Pénzcentrum ezért most annak járt utána, mit érdemes tudni ezekről a szerekről, hogyan igazodjunk el közöttük, és hogyan kerüljük el, hogy csalás áldozatává váljunk.

Pénzcentrum: Mi a különbség a gyógynövényeket, illetve gyógynövény kivonatot tartalmazó készítmények között?

Dr. Csupor Dezső: Nagyon sok termék szárított, ledarált növényi részeket tartalmaz, míg más készítmények ugyanezen növények kivonatait. A két típusú termék között alapvető különbség, hogy ugyanakkora tömegű kapszulában a kivonatot tartalmazó készítmény jóval

nagyobb hatóanyag-mennyiséget tartalmazhat. Ha 1 g szárított növényt kivonunk, abból kb. 100-200 mg kivonat keletkezik. Ha ebből a kivonatból 100 mg-t tartalmaz egy kapszula, akkor könnyen belátható, hogy akár 10-szer nagyobb lehet a hatóanyag-tartalma, mint annak a másik kapszulának, amiben nem kivonat, hanem szárított növényi rész található. Persze a kivonás módja, a kivonásra használt oldószer megválasztása döntően befolyásolja azt, hogy a kivonat az emberi szervezet számára hasznos anyagokat tartalmazza. Ugyanabból a növényből készíthető kedvező összetételű és hatóanyagokban szegény kivonat is.

További fontos különbség, hogy a kivonás során a növényi szárítmányon esetlegesen található kórokozók elpusztulhatnak, míg ha a kapszula a darált növényt tartalmazza, elvileg nagyobb a fertőzés esélye. Természetesen megfelelő kezeléssel a szárított növények kórokozómentessége is biztosítható.

PC: Hogyan tudja eldönteni a páciens, ha összehasonlítná ezeket a készítményeket, hogy melyikben van több hatóanyag?

Cs. D: Ha két termék közül az egyik szárított növényt, a másik ugyanennek a kivonatát tartalmazza milligrammra azonos mennyiségben, akkor utóbbi jó eséllyel több hatóanyagot tartalmaz - feltételezve, hogy a gyártó optimális kivonószert választott. Vannak hatóanyagok, amelyeknek legjobb oldószere a víz, mások jobban oldódnak olajban, hogy csak a két végletet említsem. Ismerni kell, hogy a megcélzott hatóanyag miben oldódik jól.

A jó vízdoldékonyságú C-vitamin csipkebogyóból való kivonására öreg hiba lenne olajat alkalmazni - egy olajos csipkebogyókivonat C-vitamintartalma gyakorlatilag nulla, ennél sokkal hasznosabb a darált csipkebogyó elfogyasztása. De még hasznosabb, ha ugyanilyen tömegben fogyasztjuk a növény vízzel vagy víz-alkohol eleggyel készített, szárított kivonatát, amelynek vitamintartalma magas, amely koncentráltan tartalmazza ezt a hasznos anyagot.

A növényi kivonatok összehasonlításához fontos ismerni az úgynevezett drog-kivonat (extraktum) arányt, amit gyakran DER-nek rövidítenek a termékeken. Ebből deríthető ki, hogy hány gramm növényből készült egy gramm kivonat. Ha pl. a DER 5:1, akkor 1 gramm kivonat 5 gramm növényből készült. Némi leegyszerűsítéssel egy ilyen kivonathoz képest egy 10:1 DER-ű kétszer "esősebb", hiszen ugyanolyan tömegű kivonathoz felhasznált kiindulási növény mennyiség kétszer nagyobb volt.

PC: Mire érdemes ezeket a szereket használni? Várhat a páciens valódi gyógyulást, a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítményektől, vagy csak étrend-kiegészítőként ajánlott alkalmazni?

Cs. D: A gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású készítmények (ezeket röviden gyógytermékeknek hívják) elismert gyógyhatással rendelkező termékek. Az étrend-kiegészítők tulajdonképpen élelmiszerek, ezeknek gyógyhatást tulajdonítani nem szabad. Szakmailag tekintve természetesen számos olyan étrend-kiegészítő van, amely rendelkezik gyógyhatással (hiszen az ehhez szükséges anyagot megfelelő mennyiségben tartalmazza), de ez nem lehet általános elvárás ezzel a termék kategóriával szemben.

Mivel az egyszerű fogyasztó nincs azoknak az ismereteknek a birtokában, amelynek alapján meg tudja ítélni a hatásosságot, jobb, ha betegsége gyógyítására, kezelésére nem étrend-kiegészítőt használ, hiszen a gyógyhatás egyáltalán nem garantált, és nem várható el, nem is kérhető számon. Jogilag is elismert gyógyhatással a gyógyszerek és a gyógytermékek rendelkeznek.

PC: Milyen megtévesztő, hatástalan készítmények vannak a piacon, és hogy lehet felismerni őket?

Cs. D: Lehetetlen ezeket felsorolni, bemutatni, főleg azért, mert naponta tűnnek fel újabbak. Közös jellemzőjük, hogy ezeket általában csak interneten terjesztik, és nem is normál webshopokban, hanem egy-egy termékre specializált oldalon, amely csak addig létezik, amíg az adott termék eladásával megfelelő számú fogyasztót tudnak becsapni - utána a weboldal

nyom nélkül felszívódik. Ezeknek a webshopnak az üzemeltetőjét nem lehet azonosítani a weboldalon, elérhetőséget sem találunk, legfeljebb egy emailcímet.

A másik jó módszer a megtévesztő készítmények azonosítására, hogy végiggondoljuk: józan paraszti ésszel mennyire hihető az ígért hatás?

Tényleg lefogyhatunk-e 3 nap alatt? Tényleg elmúlik-e a körömgomba 1 nap alatt? Tényleg meggyógyulunk-e a cukorbetegségből egyetlen doboz kapszula hatására? A baj csak az, hogy a beteg ember még akkor is sokszor megvesz egy-egy terméket, ha a józan eszével tudja: nem sok esély van arra, hogy az hatásos legyen. Szeretne meggyógyulni, ehhez minden szalmaszálat megragad, még az irreális ígéreteket is. Minél komolyabb a betegség, annál inkább igaz mindez... A legtöbb átverés áldozatai a legbetegebb emberek között keresendők.

PC: Hogyha előnyös hatással nem is lesznek a páciensekre gyógynövény-készítmények, lehet-e valamilyen káros hatásuk a szedésüknek?

Cs. D: A gyógynövényekben is molekulák fejtik ki a hatást a szervezet fehérjéin, receptorain, ioncsatornáin - ugyanúgy, mint a szintetikusan előállított gyógyszerek. A különbség csak annyi, hogy a rutinszerűen alkalmazott gyógynövények zöme enyhe hatású anyagokat tartalmaz, így észszerű keretek között biztonságosan alkalmazható.

Vannak azonban olyan növények, amelyek kifejezetten erős hatásúak, mérgezőek, s vannak olyanok is, amelyek nem megfelelően kivonva, előkészítve lehetnek veszélyesek. A gyűszűvirág, a tiszafa erősen mérgező növények, a gyógyászatban szakértelemmel alkalmazva hatóanyagaik mégis igen hasznosak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezekkel a növényekkel magunkat kellene kúrálnunk, otthon főzött teákkal, sőt!

Tévedés azt gondolni, hogy a növények biztonságos alkalmazásához elegendő az interneten való tájékozódás. Éppen ellenkezőleg: az interneten található, gyógynövényekkel kapcsolatos információk java része téves, esetenként veszélyes. Meg kell nézni, hol tájékozódunk: hol jelent meg az adott cikk, ki a szerzője.

PC: Honnan érdemes tájékozódniuk a pácienseknek arról, hogy milyen panaszra, milyen gyógynövény-készítményt érdemes alkalmazni? Csak patikában juthatnak hiteles információhoz?

Cs. D: A gyógyszerészképzés az egyetlen felsőfokú képzés, amely keretében a leendő szakemberek a gyógynövények hatásairól részletes ismereteket szereznek. Újabban az orvostanhallgatók is hallgathatnak ilyen tárgyakat, igaz, ezek nem kötelezőek mindenki számára. Sajnos, a természetgyógyászok képzésében a növényekkel kapcsolatos oktatás nem feltétlenül tükrözi a naprakész ismereteket. A gyógynövénytermékeket forgalmazó boltok eladói kötött pedig szintén igen nagy a szórás azt tekintve, hogy internetről szerzett felületes vagy téves ismeretek, esetleg mélyebb tudás alapján adnak tanácsot.

(Pénzcentrum 2020. január 26., vasárnap)

Már hatszázmilliárdot osztott szét az állam - jöhetnének a gyerekek

Eddig 600 milliárd forinthez juttatta a családokat a kormány a családvédelmi akcióterv keretében - mondta Novák Katalin, az az Emberi Erőforrások Minisztériumának család- és ifjúságügyért felelős államtitkára az MTI-nek.

Tavaly július óta ugyanis több mint százezer család igényelte a családvédelmi akcióterv valamelyik támogatását.

A babaváró támogatásra mintegy 64 ezer, a nagycsaládosok autóvásárlási támogatására mintegy 24 ezer kérelem érkezett, a használt lakás vásárlására és a kétgyermekesekre

kiterjesztett családi otthonteremtési kedvezmény (csok) mellé felvehető hitelt pedig több mint hatezren igényelték.

Bővülnek a bölcsődei férőhelyek, és januárban hatályba lépett a négygyermekes anyák szja-mentessége, valamint a nagyszülői gyed is, ezzel a családvédelmi akcióterv minden pontja elindult - sorolta az államtitkár.

A családok jelzáloghitel-tartozását a második gyermek születésekor egy, a harmadik gyermek érkezésekor négy, minden további gyermek születésekor újabb egy-egy millióval csökkenti az állam. A hitelelengedés lehetőségétől azonban azok a családok sem esnek el, amelyekben már vannak gyerekek, így például ha egy kétgyermekes családba születik a harmadik, illetve egy háromgyerekesbe a negyedik, akkor is négymillió forintos elengedést kaphatnak a családok.

(Napi 2020. január 26., vasárnap)

Arra hivatkozva fújta le az atomerőmű-építést Orban Romániában, amivel Orbán idehaza igazolja

A román kormány úgy határozott, visszamondja azt a szerződést, amely alapján egy kínai energetikai vállalat bővítette volna a cernavodai atomerőművet. Meglepő, mivel indokolják a döntést.

A román kormány kihátrált a China General Nuclear Power Corporationnel (CGN) kötött megállapodásból, amelynek alapján a kínai vállalat telepítette volna a cernavodai atomerőmű 3. és 4. reaktorát - idézte az IntelliNews Ludovic Orban miniszterelnök bejelentését. A kormányfő - meglepő módon - nem a beruházás várható kapitis költséggel, illetve a biztonsági kockázatokkal indokolta a kormány döntését.

Noha a szakértők erre számítottak, Orban azzal magyarázta a román kabinet lépését, hogy az atomenergia használata nem része az EU fejlesztési terveinek.

Az IntelliNews azt írta, hogy az atomenergiát kizárják az uniós pénzosztásból, nem részese az "igazságos átmeneti mechanizmusának", ami az európai Green Deal egyik legfontosabb pénzügyi alkotóeleme. Mindez azért érdekes, mert a magyar kormány viszont éppen azért lobbizik Brüsszelben, hogy az atomenergia mégiscsak bekerülhessen e körbe.

Rég nem sikertörténet

A cernavodai atomerőmű, mely a román áramtermelés mintegy tizedét adja, természetes uránnal is működő úgynevezett CANDU típusú reaktorokkal működik. Az egyetlen román atomprojektet még 1978-ban indították el, a blokkokat a kanadai Atomic Energy of Canada Limited tervezte, és az olasz Ansaldoval közös vállalattal építette meg. A eredetileg tervezett öt blokkból a Ceaușescu-rezsim bukásáig két darab, egyenként 650 megawattos egység épült meg. A további munkát, illetve a román nukleáris álmok szövögetését a csernobili katasztrófa társadalmi utóhatása csak lelassította, azt a rendszerváltás részeként, csak 1990. december 1-jén állították le.

A 3. és 4. blokk megépítésének szükségességét az ezredfordulót követően kezdték központilag hangoztatni; azt követően, hogy az erőművi termelésben egyre több zavar támadt. A blokkokat a 2000-es évek elejétől különböző rendszerproblémák és meghibásodások miatt többször is hosszú időre le kellett kapcsolni a hálózatról. Az ennek ellensúlyozására elővett építkezésből azonban sem a 2008-ban tető alá hozott Energonuclear konzorcium (ami az állami Nuclearelectrica, az ArcelorMittal, a CEZ, a GDF Suez, az Enel,

az Iberdrola és az RWE közös projektcége volt 2011-ig), sem pedig a 2013 óta tárgyaló kínai CGN nem valósít meg semmit.

A kétszer 720 megawattos blokkok építésének még a kezdetéig sem jutottak el. A Nuclearelectrica 2015-ben aláírt ugyan egy szándéknyilatkozatot a CGN-vel, és a felek 2019. május 8-án eljutottak odáig, hogy előzetes megállapodást írtak alá a két új reaktor telepítéséről és üzemeltetéséről, de az üzlet azonnal bizonytalanná vált, amikor Klaus Iohannis román és Donald Trump amerikai elnökkel találkozott tavaly augusztusban.

Kína: légy a levesben?

A washingtoni találkozón a két politikus közösen deklarált, hogy erősítik országaik együttműködését a nukleáris energetikában. Ezt követően szeptemberben a korábbi román kormányfő, Viorica Dancila és Rick Perry, az USA energiaügyi minisztere memorandumban erősítette meg ezt a szándékot. Mivel az amerikai kormány 2016-ban nukleáris technológiai kémkedéssel vádolta meg a CGN-t, a kínaiak román üzlete bukott.

Tavaly nyáron a Business Review adott hírt arról, hogy a román állami atomenergetikai társaság (Nuclearelectrica) akár egyedül is késznek mutatkozik arra, hogy belekezdjen az új cernavodai reaktorblokk építésébe. Akkor Doru Visan (az energiaügyi minisztériumi államtitkára) annak kapcsán közölte, hogy a kínaiakkal kötendő megállapodás megfeneklett.

Legalább egy vagy két új nukleáris blokkot kell Romániában építenünk, ha a China General Nuclear Power Corporationnal folytatott tárgyalások eredményre vezetnek. Ha nem, vezetnek, akkor is megfontoljuk egy új reaktor megépítésének lehetőségét - mondta bő fél éve román politikus.

Most meg az a helyzet, hogy mivel a nukleáris energia kimaradt az úgynevezett Just Transition Mechanismből - amely az Európai GreenDeal kulcsfontosságú finanszírozási eleme - gyakorlatilag lefűjták a cernavodai projektet. Orban most azt közölte, hogy a jövőben a román energiaszektorban minden fejlesztést ahhoz kötnék, hogyan kívánja csökkenteni az EU a szén-dioxid-kibocsátást a Green Deal keretében.

Az Európai Green Deal célja, hogy a kontinens gazdasága 2050-re karbonsemlegessé váljon, azaz ne kerüljön a több üvegház hatású szén-dioxid a levegőbe, mint amennyit onnan kivonnak.

(Napi 2020. január 26., vasárnap)

FVA sajtószemle összeállítás XIII. évfolyam, 4. hét

Főbb témák: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/>

Üzenőfal / archív: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)